

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
3. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 7.02.2001. godine, s početkom 11.25 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
SEAD AVDIĆ

Gospodo, kolege i kolegice poslanici, otvaram 3. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednicu su, pored poslanika pozvani i, imamo priliku da prvi puta u punom sastavu prisustvuje Predsjedništvo BiH, na čelu sa predsjedavajućim Predsjedništva BiH, predsjedavajući i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnik Promatračke misije EU, niz ambasadora, predstavnika ambasada, akreditovanih u BiH, kao i drugi gosti. Ja želim da pozdravim sve goste, sve poslanike, želim da pozdravim sredstva javnog informisanja, koja su, s obzirom na značaj današnje sjednice u velikom broju prisutni ovoj sjednici.

Izostanak sa sjednice najavio je samo Abdurahman Malkić, poslanik i u tom kontekstu konstatujem da sjednici prisustvuje 41 poslanik, što je dostatan kvorum za punovažan rad i odlučivanje Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Poštovani poslanici i uvaženi gosti, prije prelaska na raspravu o dnevnom redu, imamo dva prethodna pitanja, kao prvo, želim da skrenem pažnju, vašu pažnju, da ste danas na klupe dobili tumačenje Ureda visokog predstavnika, vezano za aktivnosti ovog doma, s obzirom da još nije konstituiran Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH. Kao što smo vidjeli, tumačenje Ureda visokog predstavnika, jasno upućuje na to da, nema nikakvih smetnji da Predstavnički dom obavlja sve radnje, koje su prema Ustavu BiH u njegovoj nadležnosti. Ovim je gospodo dat i odgovor dijelu pojedinim poslanicima, koji su na prethodnim sjednicama ponavljali pitanja, odnosno postavljali pitanje legaliteta rada Predstavničkog doma, dok se ne konstituiraju Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Drugo, pitanje je, da je u sastavu našeg doma Predstavničkog doma došlo do izvjesnih personalnih promjena. Naime, od šefa Misije OSCE-a u BiH i predsjedavajućeg Privremene izborne komisije ambasadora Roberta Beriija, dobili smo obavještenje da je prihvaćena ostavka gospodina Branka Dokića i Hamdije Kulovića na funkciji poslanika u ovom domu. Shodno tome, u skladu sa Pravilima i propisima Privremene izborne komisije, za nove poslanike imenovani su sledeći, legalni, kvalifikovani poslanici, gospodin Željko Bilbija sa liste Partije demokratskog progresa RS, gospođa Emina Zaćiragić sa liste Stranke za BiH. Predlažem u tom smislu da prije prelaska na realizaciju predloženog dnevnog reda novi poslanici pred Predstavničkim domom daju svečanu zakletvu, kako bi se aktivno mogli uključiti u

dalji proces rada Predstavničkog doma. Pozivam poslanike i zajedno treba da poslanici polože zakletvu.

/Davanje svečane izjave/

Izjavljujem da ću savjesno vršiti dužnosti koje su mi povjerene. Poštovani Ustav Bosne i Hercegovine. U potpunosti provoditi Opći okvirni sporazumj za mir u Bosni i Hercegovini. Štititi i unapređivati ljudska prava i osnovne slobode, te štititi interese i jednakost svih naroda i građana.

Hvala vam. Želim čestitati novim poslanicima i izraziti riječi dobrodošlice u Predstavnički dom.

U okviru ovih prethodnih pitanja, gospodine Banjac jeste li tražili riječ?

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, cijenjeni poslanici i gosti, ja sam mislio da gospodin predsjedavajući zna ime poslanika koji je postavio pitanje ustavnosti rada doma.

Drugo što želim da kažem, gospodo iz Kolegijuma, ja sam smatrao da ovaj dom ima legalno izabrano rukovodstvo. Moje pitanje je bilo upućeno rukovodstvu ovog doma, uz puno uvažavanje institucije OHR-a. ja instituciju OHR-a uvažavam, ali odgovor zbog istorije rada ovog parlamenta, tražim sa potpisom vas gospodo iz Kolegijuma, a zadržavam pravo da u ime Kluba SDS-a kasnije zauzmemo stav.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Banjcu. Poslovnički, proceduralno, mi smo dostavili mišljenje OHR-a, koji u tom kontekstu, sigurno da će gospodin Banjac na svoja postavljena pitanja dobiti u pisanoj formi odgovor Kolegija, zasnovan, normalno na mišljenju OHR-a koje smo dobili danas kao informaciju. Hvala vam.

Ja predlažem da sagledamo predloženi dnevni red. Kolegij je za ovu sjednicu predložio samo dvije tačke dnevnog reda a to su:

1. Zapisnik sa 2. sjednice Predstavničkog doma, i
2. Odobravanje imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH

Materijale za predložene tačke ste dobili ranije. Međutim, kako je došlo do promjene u sastavu Predstavničkog doma, kako smo danas verificovali dva nova poslanika u Predstavnički dom, to smo smatrali da se nameće potreba, da se pod tačkom 3. Uvrsti izbor članova komisija Doma, s obzirom da su dva člana komisija izašli i u tom kontekstu samo je prosta zamjena, jednostavno zamjena kandidata, odnosno članova komisija, normalno, shodno participaciji pojedinih političkih stranaka, odnosno partija u komisijama. U tom smislu predlažem da se dnevni red konstituiše na slijedeći način. Bilo je pod:

1. Usvajanje zapisnika sa 2. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH,

2. Odoravanje kandidata za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, shodno odluci Predsjedništva BiH, i
3. Dopuna članova komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Ima li nekih drugih prijedoga. Gospodin Lužanski.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Gospodine predsjedavajući, gospodine predsjedavajući Predsjedništva BiH, uvaženi članovi Predsjedništva, gospodine predsjedavajući Ministarskog vijeća, članovi Vlade, uvažene kolegice i kolege, ja imam primjedbu na predloženi dnevni red, s obzirom da je poslovnički uređeno da je Zastupnički dom konstituiran u onom momentu kada su konstituirane komisije, mi u ovom momentu nemamo konstituirane komisije Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, imamo ih, ali u krnjem sazivu. Dakle, predlažem da tačka pod 1. ide konstituiranje komisija u punom sazivu, dakle, promjene koje je neophodno izvršiti. Hvala. Tačka 1.

SEAD AVDIĆ

Znači, predlažemo rekonstrukciju dnevnog reda, je li tako gospodine Lužanski? Pod 1. tačka zapisnik, izjašnjavanje o zapisniku sa 2. sjednice Predstavničkog doma pod tačkom 1. Pod takom 2. dopuna komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i 3. Odobravanje predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, shodno odluci Predsjedništva.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Možemo se povući, komisije su konstituisane, jer uvijek u toku rada skupštine, može doći u pitanje da se promijeni član komisije i ne možete smatrati da je to pitanje konstituisanja Predstavničkog doma, ali ako je to zahtjev nemam ništa protiv. Dom je konstituisan. Promjena člana komisije ne znači puno.

SEAD AVDIĆ

Uz jednu sugestiju da smo mi prošli put na 2. sjednici Predstavničkog doma konstituisali komisije i komisije se same konstituišu uz pomoć, normalno, Kolegija, koji je bio domaćin konstituisanja komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, što znači da je nužno promijeniti članove komisija i u tom kontekstu ne može se smatrati da Dom nije konstituisan, ukoliko se mijenja član komisije. U normalnoj proceduri parlamentarnoj, koja će sigurno biti prisutna i u narednom funkcioniranju ovog doma. Znači, predlažemo da ostane tačka 3. Kao dopuna izbor novih članova komisija, shodno promjeni sastava Predstavničkog doma i jednostavno Pravilima PIK-a – Privremene izborne komisije, shodno poslanicima koji su preuzeli izvršne funkcije, znači funkcije izvršne vlasti i u okviru Vlade RS i Vlade ZE-DO kantona. Znači, predlažem izvorni dnevni red još jedanput.

1. Zapisnik sa 2. Sjednice Predstavničkog doma
2. Odobrenje imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, i
3. Izbor članova komisije Doma.

Ko je za, molim vas?

Ko je protiv? Nema nikoga.

Ko je uzdržan?

Možemo preći na glasanje po entitetima.

Ko je za, sa područja RS? Hvala vam.

Ko je protiv?

Ko je uzdržan – ne treba to je činjenica.

Idemo sa područja entiteta Federacije BiH.

Ko je za?

Da vidimo da li je provjereno, entitetski već imamo u redu.

Evo na osnovu, u međuvremenu je poslanik gospodin Malkić pristigao na sjednicu. Imamo ukupno prisutno 42 poslanika.

U prvom krugu glasanja za je glasalo 32 poslanika – protiv niko i suzdržano je bilo 4 poslanika.

Entitetsku većinu iznose sledeće: iz Federacije BiH je glasalo za 23 i RS za 8, što znači da je dnevni red po oba kriterija usvojen i u tom smislu još jedanput proglašavam dnevni red za današnju sjednicu.

1. Zapisnik sa 2. sjednice Predstavničkog doma,
2. Odobravanje imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, i
3. Izbor članova komisija Doma.

Hvala vam na ovom dijelu procedure. Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda.

Ad.1. Zapisnik sa 2. Sjednice Predstavničkog doma

Ja, ukoliko se neko ne javi, prije toga imam samo jednu tehničku ispravku. U dijelu zapisnika, gdje se govori na kraju mog izlaganja, sasvim jasno stoji precizirano, to sam istakao, to znači da u pravilu u komisijama Predstavničkog doma trebaju ili moraju biti najmanje prisutna odnosno dva pripadnika hrvatske nacionalnosti, najmanje, a piše najviše i u tom smislu to je ispravka koju ja tražim. Ima li još nekih zapažanja. Izvolite. Gospodin Miro Titan.

MIRO GRABOVAC-TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, cijenjeno Predsjedništvo, cijenjeno Ministarsko vijeće, cijenjeni gosti, ja imam jednu primjedbu kad je u pitanju Zapisnik, na moju diskusiju istrgnut je jedan dio teksta koji govori, gdje sam ja govorio o procentu dobivenih glasova SDP-a unutar hrvatskog korpusa, pa bih ja zamolio da se to unese, i

Drugi dio ima replika, koja je bila kod mene, replika na repliku, koja se odnosila na diskusiju, odnosno na repliku gospodina Lagumdžije, pa bih, također, i to molio da se unese, jer je to vrlo bitno. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Poslovnički poslanici imaju pravo autorizirati diskusiju i tražiti decidno unošenje riječi koje su izrekli za ovom govornicom. Izvolite.

JOVANOVIĆ MILOŠ

Poštovano Predsedništvo, dame i gospodo, ovdje ima jedna tehnička greška kad se govori o ovoj komisiji za vjerska pitanja, ovdje stoji da će komisijom predsjedavati predsjednik kluba poslanika SDS-a, znači treba da stoji: “poslanik iz poslaničkog kluba SDS-a”.

SEAD AVDIĆ

Hvala. Ima li još neko primjedbe na zapisnik sa 2. sjednice Predstavničkog doma? Kao što vidim nema. Imamo dvije, praktično, tehničke ispravke i greške u zapisniku, jednu suštinsku gospodina Titana, znači, ko je zato da se sa ovim intervencijama zapisnik sa 2. sjednice Predstavničkog doma usvoji?

Ko je za?

Ima li neko protiv?

Ima li neko uzdržan?

Hvala. Možemo zaključiti da smo jednoglasno usvojili Zapisnik sa ove tri intervencije. 42 poslanika je prisutno, u tom smislu konstatujem da smo usvojili Zapisnik sa 2.sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Rezultat glasanja je: prisutno 42 – glasalo za 36. Znači, nismo imali protiv - suzdržanog, znači imamo poslanika koji se nisu jednostavno izjasnili ni za ni protiv ni bili uzdržani za ovu tačku dnevnog reda. Nema potrebe, provjere entitetske većine, mislim da smo to pokazali glasanjem i u tom smislu smo usvojili prvu tačku dnevnog reda. Možemo preći na 2. tačku dnevnog reda.

Ad. 2. Odobrenje imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH

Prije toga je intervencija gospodina lužanskog, izvolite.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Gospodine predsjedavajući, naravno da Klub zastupnika HDZ-a prihvata tu tačku dnevnog reda, no, prije davanja riječi kandidatu Predsjedništva BiH, za ovu visoku dužnost, sukladno članku 62. Poslovnika o radu Zastupničkog doma, Klub zastupnika HZD-a traži stanku od pola sata.

SEAD AVDIĆ

Hvala vam, pauza pola sata.

/PAUZA/

Nakon ove polusatne pauze, prelazimo na realizaciju 2. Tačke dnevnog reda 3. Sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, koji ima za cilj odobrenje imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Ja ću biti slobodan da vam pročitam decidno odluku, koju smo dobili od strane Predsjedništva BiH.

Na osnovu člana 5. tačka 4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine i ministarstava BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 11/00), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine za 91.sjednici, održanoj 18.januara 2001.godine, donijelo je odluku gospodin Martin Raguž imenuje se za predsjedavajućeg Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, što stoji u članu 1. i

Član 2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 014-02796/01

Sarajevo 18. januar 2001. Godine

Predsjedavajući Bosne i Hercegovine

Gospodin Živko Radišić

Ja bih, također, bio slobodan da uputim riječi gospodi članovima Predsjedništva, ukoliko neko želi ispred Predsjedništva da se obrati u smislu obrazloženja ovakvog prijedloga, ako ne, onda pozivam gospodina Martina Raguža, predsjedavajućeg Vijeća ministara Bosne i Hercegovine da Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine podnese svoj program. Molim, da li ima neko prije ovoga riječ, gospodin Titan.

MIRO GRABOVAC-TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, ja bih prije nego što uopće krenemo, kad je u pitanju, izlaganje gospodina Martina Raguža, smatramo za mandatar Ministarskog vijeća, da trebamo utvrditi vrlo bitne stvari.

Ja se pozivam na članak 4. stavak 1. i ovom prigodom tražim Parlamentarna skupština ima dva doma, Dom naroda i Zastupnički dom. Prije nego što uopće krene postupak izlaganja, tražim da Kolegij se izjasni da li postoji Parlamentarna skupština. Razlozi potpuno jasni.

Članak 4. Točka 3. pod e) ukoliko su, znači, neke od predloženih odluka Parlamentarne skupštine mogu se proglasiti štetnim, odnosno za bilo od koja tri naroda, kako na koji način to možemo uraditi ukoliko ne postoji Parlamentarna skupština, odnosno ne postoje oba doma naroda. Također se pozivam na članak 5.točka 4. Vijeće ministara

a) Predsjedavajući i ministri zajedno čine Vijeće ministara, s obzirom provođenje politike odluke u BiH u oblastima navedenim u članku 3. stavku 1,4. i 5. podnošenje izvješća Parlamentarnoj skupštini, uključuje barem jedno izvješće godišnje o izdacima BiH. Kome Martin Raguž, odnosno Ministarsko vijeće će podnijeti izvješće, pitam? Također, isti članak ista točka, stavak c) Vijeće ministara dužno je dati ostavku, ako mu u bilo koje vrijeme Parlamentarna skupština izglasa nepovjerenje. Kome će Ministarsko vijeće, odnosno mandatar dati izvješće, odnosno podnijeti ostavku, odnosno ko je taj koji ga može smijeniti. Ja ovdje ne vidim prije nego što bi uopće krenuli, smatram da bi bilo uputnim da Kolegij se očituje po ovom pitanju, također, da se očituju predstavnici svih klubova u Parlamentarnoj skupštini odnosno u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i smatram da se nisu stekli uvjeti uz dužno poštivanje mandatar odnosno predloženog

za mandataru Ministarskog vijeća. Ja predlažem Predsjedništvu BiH, da dok se ne steknu ovi uvjeti da povuče prijedlog za mandataru Ministarskog vijeća. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Titanu. Ima li još neko da se javlja za riječ, prije prelaska na realizaciju tačke 2. Da vas samo podsjetim, ova prethodna pitanja, ili pitanja koja je pokrenuo uvaženi poslanik, pitam objektivno su trebala biti iznesena prije usvajanja dnevnog reda. Dnevni red smo usvojili. Dnevni red je tvrdoglava činjenica pod tačkom 2. Razmatranje kandidata za predsjedavajućeg Vijeća ministara i takav dnevni red smo usvojili i u tom smislu smo dužni da se ponašamo po dnevnom redu u smislu realizacije posla koji vrlo odgovorno, posla koji stoji pred predstavničkim domom. Još jedanput, izvolite.

MIRO GRABOVAC-TITAN

Ja ne razumim, možemo mi usvojiti dnevni red, a možemo ga izmijeniti. Nije uopće bitno šta je usvojeno u dnevnom redu, ja smatram da je ovo jedan vrlo bitan povijesni momenat i kršenje u ovom slučaju je kršenje Ustava i smatram da ne može niko biti iznad, kad je u pitanju Ustav. Prema tome, smatram da nisu se stekli uvjeti s obzirom da nemamo stava kad je u pitanju da li postoji Parlamentarna skupština. Još jednom ponavljam, tražim od Kolegija da se izjasni, a vi znate put kako se treba izjasniti konsenzusom. Da li postoji Parlamentarna skupština? Također, tražim ovdje da se izjasne predstavnici svih klubova u Parlamentarnoj skupštini, da se izjasne da li postoji Parlamentarna skupština ili ne? Ukoliko ona postoji i ukoliko su se stekli uvjeti onda je u redu. Ukoliko ne postoji, ne možemo ići protiv Ustava, to bi značilo da stvaramo protektorat i ja se ne slažem s tim. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala. Da li se još neko javlja za riječ? Izvolite.

MIRKO MIJATOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege, dame i gospodo, ja imam jednu sugestiju, a ona je sledeće prirode. Prije toga jednu konstataciju. Sve političke stranke i pojedinci, neko iskreno a neko pomalo i dodvorački iz punih usta podržavaju Opšti okvirni sporazum za Bosnu i Hercegovinu. Također je, uopšte nesporna činjenica, tkao se bar meni čini da je Bosni i Hercegovini nužno potrebna aktivna uloga međunarodne zajednice i da je ona nezaobilazan faktor i ubudućnosti na ovim prostorima. Mislim da se svi u tome slažemo. Krajnji cilj svih postupanja u vezi sa oba ova faktora je, izgrađivanje institucija i organa dejtonske Bosne i Hercegovine, a to podrazumijeva izgrađivanje institucija i organa entiteta, jer jedno bez drugog ne može. Ja mislim da je i to nesporna činjenica ovdje u ovom parlamentu.

Jedna od vrlo važnih institucija je i Parlamentarna skupština koju evo koju mi ovdje držimo. Ja uvažavam gospodine predsjedniče, zaista vašu namjeru da mi brzo i efikasno radimo, kako bi što prije izgradili tu jednu od najznačajnijih institucija, ali ni u kom slučaju ne smijemo dozvoliti da brzina, koju sam ja evo primijetio, a ne znam da li su i ostali, proizvede improvizacije i da dođemo do rješenja, koja neće biti na

zadovoljstvo građana Bosne i Hercegovine. Ja lično kao poslanik ovog uvaženog doma sam ne zadovoljan činjenicom tih improvizacija. Dozvolite molim vas, mi smo jutros zamijenili dva poslanika. Ja uvažavam u potpunosti OHR, koji izdaje verifikaciju tih mandata, ali je bila osnovna dužnost upravo zbog digniteta i značaja ovoga vijeća da se to uradi na dostojanstven način. Ukoliko nemamo, a nemamo mandatsko-imunitetsku komisiju, da to makar uradite vi i pročitate taj izvještaj, da nas obavijestite o kojoj se partiji radi, da se zahvalite prethodnom poslaniku, da nas obavijestite o imenu i prezimenu drugog poslanika, pa da ja kao poslanik ovog vijeća znam o čemu se radi. Mislim da i razlozi i intervencije ostalih poslanika idu u tom pravcu, da bi radili vrlo odgovoran posao, kako ste vi to rekli, mi prema tome poslu moramo iskazati i visok stepen sopstvene odgovornosti, a meni se čini da ne prilazimo na takav način, već da pokušavamo zbog nekih posebnih ili stranačkih ili bilo kakvih drugih interesa da sve zbrzimo da to bude na nekakav prepad, a ja sam duboko uvjeren da tako nećemo postići krajnji cilj, a to je konstituisanje ovog vijeća u skladu sa ustavom i propisima i stavovima međunarodnih organa međunarodne zajednice, kako bi stvarno odrađivali onaj posao koji stoji pred nama, da bi donosili propise koji su nam u nadležnosti i što bi trebalo da bude na dobrobit svih građana BiH i oba entiteta. U tom pravcu, ja bih zaista kao poslanik molio sve i posebno vas, koji ste najodgovorniji da se tako i ponašamo. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Uvjeravamo kolegu poslanika da Kolegij najodgovornije vrši svoju funkciju i da u tom smislu sigurno bilo kakvi stupnjevi improvizacije u vođenju i pripremi ovih sjednica težimo da nema i do sada smo dokazali da improvizacija nije naš metod rada. Isto tako vas podsjećam da smo sedam dana odgodili razmatranje, zato što je bilo prijedloga, razmatranje imenovanja, odnosno odobrenja imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara, koje nam je došlo po hitnom postupku od strane Predsjedništva. Isto tako, cijenimo da je nužno potrebno nakon dva mjeseca 11. novembra efikasno uspostaviti funkcioniranje i zakonodavne i izvršne vlasti na svim nivoima u Bosni i Hercegovini, posebno na nivou Bosne i Hercegovine Doma naroda i funkcioniranje Predstavničkog doma i u tom kontekstu OHR je sasvim jasno odgovorio sa aspekta tumačenja ovlasti ovog doma i jednostavno ustavnih obaveza i mogućnosti funkcioniranja Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Poruka je sasvim jasna. OHR ima pravo da tumači Ustav u BiH i ovaj dom može da radi nesmetano svoj posao. On je odgovoran za imenovanje kandidata, odnosno predsjedavajućeg Vijeća ministara i Vijeća ministara, bez saglasnosti Doma naroda, po Ustavu Bosne i Hercegovine. Znači, apsolutno stekli su se svi preduslovi da se može ići u realizaciju dnevnog reda koji smo usvojili. Sve ovo je bilo nužno iznijeti prije usvajanja dnevnog reda i tačke 2. Odnosno tačke 3 tačke 2. Što znači da, ukoliko poslanik Titan u ime Kluba HDZ-a, je li tako, u ime Kluba HDZ-a traži tumačenje Kolegija, mi jednostavno o toj sugestiji možemo, pet minuta pauze i mi ćemo se vratiti. Izvolite, gospodin Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Ja vas sve pozdravljam. Gospodine predsjedavajući imam zamjerku. Za što dozvolite i sebi i Kolegiju da već utvrđen dnevni red svakih pet minuta dovodite u pitanje i da svakih pet minuta objašnjavate da je danas dan da ovdje sjede poslanici izabrani, da je ovo Predstavnički dom. Molim vas, dnevni red smo usvojili. Klub

poslanika Stranke za BiH je prošli put tražio da se uvrsti itd., ovaj isti Predstavnički dom je odlučio da će se održati sjednica za sedam dana. U tih sedam dana, svaki poslanik, svaki klub je imao priliku da kaže da nešto nije u redu, da ova skupština ne stoji ovdje gdje stoji itd. Molim vas, nemojte od poslanika da pravite ljude koji će svakih pet minuta stajati po sat vremena da neko nešto se dosjeti i da neko nešto novo otvori kao sumnju. Ovaj predstavnički dom ima pravo da se izjasni o ovom pitanju i ja molim da nastavite sjednicu.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Belkiću. Gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, govorim u ime Kluba poslanika Srpske demokratske stranke i ako ste primijetili kad sam i zadržao pravo da govorim a ako ste primijetili, poslanici Srpske demokratske stranke nisu se izjašnjavali ni oko dnevnog reda ni oko bilo čega, a molim uvaženog poslanika Belkića da ne drži lekcije poslanicima sebi ravnopravnima, da im ne drži pravo na riječ, pravo na govor, pravo na iznošenje mišljenja, ja vas uvaženi poslaniče razumijem, shvatam da vi želite da ide bolje, želimo to svi, ali vas molim ne uzimajte pravo ljudima da govore, to je osnovno ljudsko pravo.

U ime toga gospodo, ovdje je bilo postavljeno pitanje predsjednicima klubova poslanika. Gospodo iz Kolegijuma, ja nisam izašao da molim ni da ubjeđujem, ja nisam izašao niti da smetam da radite šta hoćete, ali sam vama ranije postavio sasvim precizno pitanje da mi u pisanoj formi odgovorite a ne da mi prosleđujete odgovor institucije, koju ja cijenim i uvažavam, ali ovim domom predsjedavate vi Kolegijum, hoću potpise. Hoću što će ova sadašnjost jednom postati prošlost u nekoj budućnosti i zna će se šta se radilo i za što se tako radilo i je li tako trebalo. Ja neću gospodo da budem učesnik jednom kad mi odgovara da kršim Ustav i drugi put kad mi to ne odgovara da ne kršim Ustav. Držimo se principijelno i držimo se argumenata. Zadržavam ja razumijevanje i za one koji drugačije misle, ali molim treba argumenat, argumenti su sledeći. Vi znate da je u Ustavu Dom naroda naveden prvi, da je on zaštitnik nacionalnih interesa. Molim vas, postavljam pitanje svima nama. Mi živimo u Bosni i Hercegovini. Bosna i Hercegovina ima dva entiteta. Kako je bilo moguće da se iz formalnih razloga u RS dvije i po godine drži stara vlada samo zato što formalno potpredsjednik republike nije mogao kao navodno predložiti mandataru. Sad ovdje gospodo može i bez jednog doma. Koga to gospodo obmanjujemo. Ja ne govorim ovo radi vas koji ovdje sjedite vi to dobro znate. Govorim radi javnosti i govorim radi istorije rada ovog doma. Kako to da se uzima? Ja naravno, zadržavam pravo da to pitam Ustavni sud. Međutim, kako stanje stoji u Ustavnom sudu, najblje je i njega ne pitati, jer oni tamo ništa ne mogu odlučiti, jer se preglasavaju a ne rade u skladu sa ustavnim odredbama ove države. Kako je gospodo moguće da mi danas izaberemo, gospodine Raguž ja protiv vas nemam ništa, to morate shvatiti, ali ste bili prisutni da nisam glasao za dnevni red ni ja ni članovi Srpske demokratske stranke, odmah na početku.

Dakle, gospodo mi nismo kalkulisali. Jedini klub koji se ponašao od početka ispravno to smo bili mi. Ja vas pitam gospodine Raguž. Kome ćete vi danas podnijeti

izvještaj i smatrate li vi, pardon vaš program rada, smatrate li vi lično da postoji Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, to mene interesuje. Mene interesuje gospodine Raguž ako vas izaberu, ja naravno imam svoj stav i reći ću ga na kraju. Kome ćete vi podnijeti izvještaj o svom radu poslije izvjesnog perioda, ako nema Parlamentarne skupštine a nema je gospodo po članu 4. stav prvi, jer nju sačinjavaju dva doma, kome ćete podnijeti? I, na kraju vas pitam ko će vas moći smijeniti. Kažete da vas mogu smijeniti samo Parlamentarna skupština. Ako nema Doma naroda, ko će vas smijeniti? Nije li ovo, ja znam da je nekima dosadno.

SEAD AVDIĆ

Imamo intervenciju, tri minute, ja vas molim da privodimo.

MIRKO BANJAC

Niste, molim vas, ovo je diskusija i nemate mi pravo graničiti, nađite mi taj član Poslovnika, nađite i pročitajte. Molim vas, gospodine predsjedavajući, tražim da mi, ako je to to, recite gdje piše. Nemojte molim vas da se vodi skupština odi mi dođi mi, izvolite se držati Poslovnika. Govorim, nađite i pročitajte. Dalje, gospodo nemam, dakle, ja namjeru ovdje da ništa sprečavam, vi imate većinu i možete da izaberete šta god hoćete. Birajte gospodo, samo vi koji birate zapamtite da ćete jednog dana doći u sukob po pitanju Ustava, a onda ću vas ja pitati a gdje ste bili onda kad ste ga kršili, što bi ga sad poštovao. Imam ja to pravo da vas pitam gospodo. Imam ja pravo da pitam i ove moje gospodu iz RS, koji su obećavali da će poštovati Ustav i Dejtonski mirovni sporazum, da vidimo kako će se ponašati. Evo ja očekujem da vidim njihovo ponašanje, a znate kako će se ponašati poslanici Srpske demokratske stranke. Mi gospodo ćemo učestovati u svim raspravama. Nama je stalo da objasnimo narodu šta se ovdje radi, ali u izjašnjavanju nećemo učestvovati dok se ustavno ne konstituiše Parlamentarna skupština i molim vas da ovo primite k znanju. Mi nećemo izlaziti odavde, ovo je naš dom, mi nećemo ćutati, mi ćemo pričati argumentovano, ali se nećemo izjašnjavati. Onog dana kad se stvore uslovi da možemo se izjašnjavati, mi ćemo se izjašnjavati. Vi ćete nas nadglasati, pa nek nadglasate, to je demokratija. Ne borimo se mi protiv toga da vi nas ne nadglasate. Vi radite kako mislite da treba, ali vas gospodo molim da stanje u koje ćete uvući ovim radom nije potrebno. Nije, jer je u Bosni i Hercegovini dvije i po godine funkcionisala vlada koja nije imala podršku zvanično izabrane skupštine. Što ovi ljudi ne mogu da funkcionišu još mjesec dana. Ovdje se gospodo prebacuje problem tamog dje ga nema. Problem je gospodo u Federaciji. Republika Srpska je izabrala svoje delegate u Dom naroda. Naši delegati čekaju da rade u ovom domu ali ne mogu da rade. Je li to demokratija? Izaberite i vi svoje delegate, neka se ljudi sastanu, pa ćemo raditi. Radićemo, ubjeđivaćemo se, iznosićemo argumente i nema problema.

Dakle, naš stav je posve jasan. Mi ćemo učestvovati u diskusijama, ali u izjašnjavanju ne.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Banjcu. Gospodin Adem Borić.

MIRKO BANJAC

Ali molim gospodina Raguža da mi odgovore na postavljeno pitanje i vama i ostalim.

ADEM BORIC

Gospodo predsjedavajući, gospodine predsjedniče, članovi Predsjedništva, gospodo poslanici, Klub poslanika Stranke demokratske akcije, stranke centra je, za apsolutno poštivanje procedure Ustava i zakona, dakako, ovaj klub je i za što hitnije formiranje Ministarskog vijeća, kako bi se pogurao život u ovoj zemlji konačno naprijed i stvorila veća perspektiva za sve građane zemlje. Mi želimo da čujemo program gospodina Raguža i da se odredimo o programu a ne o ličnosti.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Boriću. Da li se još neko javlja za riječ? Ako se ne javlja, pozivam vas na član 55. Predsjedavajući daje poslaniku koji želi govoriti o povredi Poslovnika ili o ne pridržavanju dnevnog reda. Pošto je bila u pitanju povreda Poslovnika od tumačenja gospodina Banjca, dijelom se pozivajući i na Ustav Bosne i Hercegovine, znači, diskusija može, intervencija trajati tri minuta. Molim vas, mi nismo otvorili diskusiju po pitanju, jednostavno mi smo usvojili dnevni red i to je tvrdoglava činjenica koju smo uspostavili na početku ove sjednice. Znači,

MIRKO BANJAC

/govori sa mjesta/

Gospodine predsjedavajući, nemate pravo da pričate nešto. Molim da sestonogram nađe šta sam rekao. Ja nisam ...

SEAD AVDIĆ

Jedan klub poslanika je tražio očitovanje Kolegija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine, ja predlažem za pet minuta će se Kolegij vratiti ovdje.

/PAUZA/

Oprostite nam za ovaj dio koji smo odvojili za sastanak i usklađivanje mišljenja. Kolegij Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine se poziva na zaključke i konsenzus koji je postignut na 2.sjednici Predstavničkog doma, gdje je konsenzusom određeno i donio svoj stav, da se zakazivanje sjednice, 3. sjednice Predstavničkog doma sa ciljem razmatranja odobravanja kandidata za predsjedavajućeg Vijeća ministara, zakaže za 7 do 10 dana, da je to bio jednoglasan stav, odnosno stav ovog predstavničkog doma, da smo uvažili mišljenje gospodina Raguža kandidata u ime Predsjedništva BiH za predsjedavajućeg Vijeća ministara za sedam do deset dana tolerancije i u tom kontekstu u cjelosti ispoštovali proceduru, s obzirom da procedura kaže da je ovo obavezno pitanje koje se stavlja na dnevni red, ne može se skidati da ga Predstavnički dom razmatra i ima ovlašćenja i ingerencije da da odobrenje na imenovanje Predsjedavajućeg Vijeća ministara i da ne treba niti je nužna saglasnost Doma naroda po izboru Vijeća

ministara i predsjedavajućeg Vijeća ministara. Znači, ovo je u ingerenciji, isključivo Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Predstavnički dom postoji, to niko nije uslovno mogao osporiti i on je, kao takav funkcioniše u cjelosti konstituiran zajedno sa komisijama. Sama činjenica da je Predsjedništvo kao legalan organ ove države uputilo zvaničan zahtjev Predstavničkog doma za odobrenje imenovanja Predsjedavajućeg Vijeća ministara ukazuje da i Predsjedništvo respektira legalnost i pravni legalitet ovog predstavničkog doma. Isto tako, Kolegij je jednoglasan u ocjeni da ne može niti ima prava da tumači Ustav Bosne i Hercegovine. Znači, Ustav Bosne i Hercegovine, ovlašćenja i jedini tumač Ustava BiH, u BiH jeste OHR. Mišljenje OHR-a smo mi dobili u cjelosti, sa aspekta odgovora na legalitet i ingerencije ovlašćenja Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i u tom smislu tu ni manje ni više ne želimo komentirati stav OHR-a. Što znači, da je ovlašćeni predlagatelj Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, uputio zahtjev Predstavničkom domu, da je to obavezna tačka dnevnog reda, da se ne može skinuti s dnevnog reda i da ostaje takva kakva jeste. Mi smo na današnjoj 3. sjednici Predstavničkog doma usvojili dnevni red i smatramo da sve drugo bi bilo politizacija i objektivno nemogućnost funkcioniranja ovog predstavničkog doma, zato ja predlažem da pređemo na tačku 2. Dnevnog reda koji smo usvojili kao Predstavnički dom. Sve ostalo, imamo i Ustavni sud, imamo i druge institucije, koje objektivno mogu dati tumačenje i dati odgovore na ovu ustavnu materiju. Kolegij, još jedanput ponavljam nema pravo niti može preuzeti sebi to pravo ni odgovornost da tumači Ustav BiH i u tom kontekstu smatramo da su otklonjene bilo kakve pravne ili neke druge prepreke, uslovno rečeno za realizaciju dnevnog reda. Mi smo usvojili dnevni red i to je tvrdoglava činjenica i to je konsenzus koji je postignut prošle sjednice i mislim da u tom smislu da objektivno možemo preći na tačku 2. Usvojenog dnevnog reda. U tom smislu još jedanput pozivam kandidata za predsjedavajućeg Vijeća ministara, gospodin Grabovac ima intervenciju. Izvolite.

MIRO GRABOVAC-TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, ja mislim da sam bio jasan, kad je u pitanju moje pitanje, vezano od Kolegija, malo mi je čudno da Kolegij može kršiti Ustav, a znam da ga ne može tumačiti, to je meni poznato. Prema tome, ja i ne tražim da on tumači, ali tražim da ne krši Ustav. Smatram da se nisu stekli uvjeti ponavljam još jednom i smatram da je možda i procedura o kojoj treba razmisliti Predsjedništva BiH, ukoliko je znalo da nije formiran Dom naroda, da nije trebalo predlagati mandataru za Ministarsko vijeće i interesira me da li je to vaš osobni stav ili da li je to stav Kolegija pa bih ja zamolio ukoliko ne smeta da se izjasne i dopredsjednici Kolegija. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Ja sam bio sasvim jasan, ja sam se pozvao na zaključke i Zapisnik sa 2. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i u tom smislu sasvim je jasno da ova saznanja i ove teze, odnosno pozivanje crpim iz jednostavno zapisnika i sasvim jasno proizilaze za današnju 3. sjednicu Predstavničkog doma. Ja se zahvaljujem predsjedavajućem Predsjedništva BiH, gospodinu Radišiću iz razloga obaveza koje ima. Hvala vam što ste bili danas sa nama. Izvolite. Ako ste se prije javili ja se izvinjavam, dajem riječ.

DUŠAN STOKIĆ

Ja sam Dušan Stokić iz Partije demokratskog progresa RS. Mislim da se danas ovdje radi o veoma važnoj stvari. Ovo izgleda na oko beznačajno, proceduralno, imamo s jedne strane razloge da što prije formiramo Ministarsko vijeće, da bi ova zemlja zaista dobila vladu koja treba da se bavi nizom životnih problema i koje treba što prije rješavati. Međutim, ako ćemo toj žurbi žrtvovati neke bitne principe, neka bitna načela kao što je ustavnost, onda moramo stati, spustiti loptu, razmisliti o svemu i ne žuriti, bolje je sačekati koji dan. Mislim da smo napravili grešku na prošloj sjednici. Ja sam, nemam nekog političkog iskustva, nisam pravnik, tako da sam povjerovao na prošloj sjednici kad smo se usaglasili da se odgodi za sedam dana donošenje konačne odluke. Međutim, ako uđemo da radimo ovako, ne znam kakva će nam biti budućnost, kad budemo rješavali o nekim drugim pitanjima. Ako jednom prekršimo Ustav, otvorili smo vrata, znači, da radimo nelegalno i mislim da ćemo ući u jednu dublju krizu.

Prema tome, htio bih da pitam, postoji li ovdje iko kompetentan da mi odgovori na pitanje. Da li ako danas stavimo ovu tačku na dnevni red i budemo glasali o mandataru da li smo prekršili Ustav Bosne i Hercegovine? Ako nismo sigurni da nismo prekršili, predlažem da se ova tačka s dnevnog reda skine, da o njoj ne odlučujemo danas, nego da kompetentni ljudi zaista, ja ne znam ko je to da li je to Ustavni sud, da li je to OHR, ko stoji iza toga? Ako ovdje niko ne zna ko je kompetentan, onda zaista mi ne radimo kako treba.

Prema tome, više nije u pitanju ko će koga podržati, da li će biti ovaj pojedinac ili onaj, veoma je važno da se u ovoj zemlji poštuje zakon, da se poštuje Dejtonski mirovni sporazum i Ustav Bosne i Hercegovine kao najveći pravni akti.

Partija iz koje ja dolazim, upravo insistira na tim principima i zbog toga predlažem ovo što sam rekao. Hvala.

Samo da kažem još ovdje piše u Ustavu Bosne i Hercegovine da se oba doma trebaju konstituisati u roku od 30 dana, od donošenja. Za što se to nije uradilo? Dio dužnosti tih ljudi, mislim da i Predsjedništvo je napravilo grešku kad je ušlo u ovakvu proceduru. Oni bi bar trebali da znaju, proceduru, s kojom se predlaže i dalje kako sve teče do konačnog izbora mandataru. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Stokiću. Izvolite.

MIRKO BAKOVIĆ

Poštovani predsjedatelje, poštovani skupe, ja sam Mirko Baković, prema tome molim predsjedatelje da ne upotrebljava, odnosno zamjenicu, nego da kaže ime i prezime, budući da ja već drugi ili treći put javljam se i to bi se trebalo znati. Ja zamišljam da smo se mi skupili ovdje, ne da se poput gladijatora u areni ili cirkusu borimo sa nekim svojim stavovima, sa nekim svojim mislima, sa nekim svojim eskapadama, nego da na jedan pametan i inteligentan i koncintentan način dođemo do nekih stavova, a čini mi se da to opet nije dobro počelo. Ja sam slušao gospodina Grabovca i mislim da su neki njegovi stavovi i neke misli na svom mjestu i da se ... na nekim pravnim činjenicama i nekom kodeksu. Ako mi u Bosni i Hercegovini nećemo

poći od Dejtona i od Ustava, koji ... proizvod Dejtona i dijete Dejtona i onda ja ne znam od čega ćemo poći i o čemu ću govoriti. Ako u Ustavu se kaže eksplicite da je Parlament konstituiran ili formiran, tek onda, ako bude i Zastupnički dom tu i ako bude Dom naroda tu, onda u ovoj situaciji smatram da je tu još praznina i da stvari nisu formalno i pravno dovršene i da se ne može govoriti o jednom kompletnom komponiranju zakonodavne vlasti kod nas. Iz tog razloga smatram da, ne mogu se ni donositi neki potezi ni kao biranje predsjedatelja Ministarskog vijeća u prvom smislu, mada sam i ja nekad bio za to, pod psihozom da se formira vlast izvršna da se radi, ali tek vidim da ipak ovdje ima praznina i da bez rješavanja toga ne možemo ići dalje. Govorim kao član HZD-a, odnosno kao zastupnik te stranke. Smatram da na osnovu ili na osnovi izbornih rezultata HDZ BiH može se čak u bukvalnom smislu identificirati sa voljom i snagom hrvatskog naroda na ovim prostorima, a ako nije formiran Dom naroda, koji garantira tom narodu, najmanjem narodu, najmalobrojnijem narodu u BiH, njegovu konstitutivnost i državotvornost a na kraju krajeva životni opstanak, onda znači da bi za nas bilo čak riskantno upuštati se u ove poteze biranje predsjedatelja iz reda eto hrvatskog naroda, odnosno kako dolazi to nam na red.

Prema tome, smatram da bi trebalo stvarno tu činjenicu uvažiti i ovo odgoditi za neka bolja vremena itd. Ako mi kao takvi, kao zastupnici, nismo u stanju da tumačimo Ustav i da ga doživljavamo i da ga shvaćamo, onda tko će to biti. Zar smo mi gospodo maloumni, pa da ne vjerujemo u sebe. Ako ja pročitam Ustav koji kaže to i to, ono što sam ja naveo, ja smatram da je to tako i da se tako trebamo ravnati.

S druge strane, ako se ne bi uvažila ova činjenica, koju ja zastupam i koju iznosim ovdje, onda prirodna strana, prirodna strana zakona ne bi bila zadovoljena koja traži jednu običnu unutrašnju nužnost stvari.

Prema tome, mislim da bi o tome trebalo voditi računa i da ne bi trebalo ići na prečas.

Ja ne znam, ali ja se stalno pitam za što se žuri sa nekim rješenjima, sa nekim akcijama, ako nam se to u jednom smislu ne podastre da možemo svi povjerovati da je to ne samo moralno, nego inteligentno, konstruktivno i da se bez toga ne može. Ja uvijek ovdje doživljavam neke stvari, kao neka brzina, kao neka uzdurma, kao nešto eto tko će koga prevariti, a mislim da se to ne smije, jer Bosnu i Hercegovinu ja mislim da BiH kao državu treba rješavati, odnosno treba ustrojiti tako da ne bude to ad-hok na na dan dva nego na stoljeće na milenij. Mi ovdje živimo. Naša će pokoljenja ovdje živjeti, prema tome, o tome se mora voditi računa. Toliko i hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Bakoviću, uz moju opasku da je treća sjednica i da objektivno shvatite da nisam objektivno upiznao sve poslanike sa aspekta imena i prezimena i u tom smislu izvinjenje. Izvolite dalje gospodin Lužanski, odnosno zamjenik predsjedavajućeg je izrazio ovdje ...

MARIOFIL LJUBIĆ

Uvaženi članovi Predsjedništva, uvaženi članovi Vijeća ministara, uvažena gospodo zastupnici i gosti, ja mogu reći da mi danas na Kolegiju nismo raspravljali o ovim pitanjima koje je pokrenuo uvaženi zastupnik gospodin Miro Grabovac-Titan. Ja vam mogu reći nije Kolegij usvojio dnevni red. Iza dnevnog reda je stao prošli put prošireni kolegij i stali su zastupnici, koji je broj to ja ne znam. Osobno nisam podržao taj dnevni red, tako da ne bude same zabune. Ako mene uvaženi zastupnik gospodine Grabovac pitate, ja ću jasno reći. Da li postoji Parlamentarna skupština? Kratak odgovor je ne. Da li postoji Dom naroda. Isto kratak odgovor je ne. Da li postoji u ovom trenutku mogućnost zaštite vitalnog interesa jednog od naroda, za mene je odgovor ne. Da li je konstituiran Zastupnički dom. Odgovor je da. Ovo je u skladu sve sa Ustavom i sa poslovnica. Ja sam imao potrebu da to kažem da ne bude nikakve zabune. Ja ne želim da uzimam sebi za pravo, jer nisam toliko jak ni moćan da se stavljam iznad Ustava, da se stavljam iznad interesa naroda i građana, tu ste vi uvaženi kolege zastupnici. Zato ja kao jedan od zastupnika, ja sam se i rukovodio kod svojih glasovanja i ubuduće ću voditi računa o svemu tome, toliko i hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala zamjeniku predsjedavajućeg gospodinu Ljubiću. Novi poslanik u sastavu Predstavničkog doma gospođa Emina Zaćiragić.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Pozdravljam sve prisutne, ja sam Zaćiragić Emina, novi sam poslanik u ovom parlamentu. Ja bih samo nekoliko riječi. Ovdje sam čula puno lekcija iz Ustava, iz tumačenja, iz Dejtonskog sporazuma, ovaj ustav je nama opstojisao i primjenjivati ga moramo znate. Ja bih se obratila poslanicima sa ovim, proputujmo malo Bosnom, vozimo se autobusima, tramvajima, trolejbusima, obidimo izbjegličke logore, vidimo šta narod očekuje od nas. Mi se ovdje ponašamo kao da sami sebe zastupamo. Mi smo birani određene grupe iz sva tri naroda i izabrali su poslanike sa željom da odgovorno pristupe zadatku. Molim vas lijepo, dnevni red je usvojen i mi se vraćamo na dnevni red sa prošle sjednice, pokušavamo na neki način otegnuti ovu sjednicu ili je eliminisati, ne znam iz kojih kalkulanskih razloga, a mislim da mnoge diskusije idu u tom pravcu. Mislim da bi bilo neophodno da se dnevni red danas koji smo usvojili nastavi i da krene dok se ne završi. Ovo sve vraćanje na početak je odugovlačenje i neodgovorno. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Zaćiragić. Gospodin Lužanski.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, odugovlačenje ili ne odugovlačenje, ja ne vidim ni jedan razlog da bismo žurili u proceduri, posebice imajući u vidu obvezu nas koji smo dali prisegu za poštivanje Ustava Bosne i Hercegovine. Neke od kolega su govorili evo ovdje već o ne poštivanju procedure,

prije svega Predsjedništva Bosne i Hercegovine, koje smatram da nije moglo staviti u proceduru izbor i potvrđivanje mandatar Ministarskog vijeća prije nego što se steknu uvjeti, prije nego što se konstituirala Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine. U prilog toj mojoj tvrdnji ide i članak 5.2. stav d) gdje se kaže a evo ovdje hvala Bogu da se postigao konsenzus, a šta da se nije postigao konsenzus oko Martina Raguža. Kome bi se član Predsjedništva iz reda hrvatskog naroda, a u tom članku se kaže da se mora uložiti prigovor u roku od tri dana Domu naroda, odnosno Klubu zastupnika iz kojeg naroda se žali član Predsjedništva BiH. S obzirom da se nisu stekli uvjeti, prvo u ime Kluba zastupnika HDZ-a, tražim očitovanje kandidata Predsjedništva, po pitanjima koja su bila ovdje postavljena i očitovanje člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz reda hrvatskog naroda gospodina Jelavića, da li ostaje kao član Predsjedništva pri kandidaturi gospodina Raguža za mandatar Ministarskog vijeća. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Idemo dalje. Da li se još neko javlja za riječ? Nemamo nikoga. Znači, idemo na tačku 2.dnevnog reda, to je razmatranje odobravanja, ja se izvinjavam, ja sam pitao, izvolite.

MOMIR TOŠIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege, dame i gospodo. Mnogo ovdje pravnik ima, ali čini mi se da od prvog trenutka aposlutno nećemo da se pozovemo po meni na jedinu komisiju koja je kompetentna i ja pozivam na Poslovnik i član 36. Ustavno-pravne komisije pod f) gdje stoji: Ustavno-pravna komisija razmatra pitanja zakonodavne metodologije i druga značajna pitanja za usklađenost pravno-tehničke obrade akata koje Dom treba da usvoji. Mislim, ako hoćemo da poštujemo dignitet našeg uvaženog doma, jedini ko može da tumači u ovom trenutku da li smo ili nismo formirali Parlament BiH je Ustavno-pravna komisija i još jedanput pozivam ovdje uvažene pravnike da kažu da li ona treba ili ne da se izjasni po ovome po meni vrlo, vrlo bitnom pitanju za dalji naš rad.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Tošiću. Gospodin Brka poslanik.

OSMAN BRKA

Uvaženo Predsjedništvo, uvažene kolege, htio bih da kažem vrlo kratko. Konačni tumač ustavnosti i zakonitosti mi ovdje znamo, nažalost, OHR i to svi znamo da je tako. Mi smo dobili stav od OHR-a i ja mislim da mi po tome možemo danas raditi i moram da izrazim još jednu konstataciju što me čudi. Ja mislim da je Predsjedništvo donijelo svoj stav na osnovu Ustava i da je ispoštovalo ono što bi moglo da ugrozi interese jednog naroda. Ja ne vidim da je sa ovim mandatorom ugrožen interes naroda, jer je na redu bio da bude to čovjek iz reda hrvatskog naroda i to je ispoštovano i ja sad ne vidim razlog za što ne bi saslušali, da vidimo je li čovjek uspio napraviti reprezentativnu vladu, vladu koja može da zastupa interese svih građana BiH i svih naroda. Ako može da zastupa, daj bože da napravi dobru vladu. Ako nije, da onda ne gubimo vrijeme nego da tražimo novog mandatar, opet

poštujući Ustav i da jednom krenemo sa mrtve tačke. Ja predlažem da zaista ovo tumačenje OHR-a, koje smo dobili na stolove, poštujemo, ako je to konačan tumač Ustava, a znamo da je trenutno tako. Da Bogdo nije tako, ali zemlja je Bosna takva da je to tako. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Brki. Ja mislim da su se stekli uslovi da možemo nastaviti diskusiju pod tačkom 2. i da nikome neće biti oduzeta riječ i u tom kontekstu sigurno, aposlutno zadržavamo kontinuitet u funkcioniranju i realizaciji dnevnog reda, znači pod tačkom 2., ja molim kandidata za predsjedavajućeg Vijeća ministara u ime Predsjedništva BiH, da podnese svoj program rada, politički program i da jednostavno iskaze one svoje osnovne misli, kako BiH državu, kako jednostavno krenuti putem progresa demokratizacije, privrednog oporavka, samoodržive ekonomije, kako jednostavno prići rješavanju problema koji su u ekonomskoj sveri posebno prisutni i bitni. Izvolite gospodine raguž. Ja se izvinjavam, ja imam, ja se izvinjavam, mi smo pružili mogućnost gospodine Lužanmski, sve je lagano. Izvolite gospodine Raguž.

MARTIN RAGUŽ

Poštovani gospodine predsjedatelju Zastupničkog doma, gospodo dopredsjedatelji, poštovani članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, uvažene dame i gospodo zastupnici, cijenjeni gosti, dragi novinari, prije nego što prezentiram program rada, koji sam podijelio u pisanoj formi, dakle, na jezicima naroda konstitutivnih naroda BiH i na engleskoj verziji zbog diplomatskih predstavnika, dozvolite mi da kažem svoje očitovanje oko pitanja koja su dva zastupnika postavila, vezano za mene kao predsjedavajućeg, odnosno čovjeka koji je, treba izložiti program i dobiti potvrdu, odnosno izjašnjenje ovog zastupničkog doma. Ja se određujem prema onoj činjenici, je li postoji Parlamentarna skupština u punom kapacitetu. Ona ne postoji. Vijeće ministara u punom kapacitetu ne može vršiti sve svoje funkcije. Dakle, nemam kome podnijeti izvješće o radu, ne može podnijeti ostavku nikome. Ja ne mogu smjenjivati ministre bez potvrde oba doma. To se ne odnosi na ekspozice. Dakle, ja sam jasno odgovorio da u ovom trenutku Vijeće ministara u punoj funkciji ne može prema Ustavu Bosne i Hercegovine izvršavati sve svoje funkcije. To je moja odgovornost na koncu kao trenutnog predsjedatelja Vijeća ministara da to kažem. Ali, ja moram poštovati ono što ovaj zastupnički dom i Predsjedništvo uradi i ako ste vi zaključili i Predsjedništvo, da ja podnesem ovdje ekspozice. Ja ću taj ekspozice podnijeti. Ako mogu krenuti, ja vas se zahvaljujem na prilici da kažem kako vidim budućnost Bosne i Hercegovine, kako vidim odgovornost njenih institucija, ulogu Vijeća ministara, prioritete u radu za narednu godinu i kako mislim metodološki, ukoliko dobijem potvrdu ovog doma provoditi zacrtani program rada.

Prije toga, nećete se ljutiti, obzirom na javnu dimenziju ove kandidature, odnosno nominacije, jer ja sam po Ustavu Bosne i Hercegovine, gospodo, to ovdje još niko nije rekao, imenovan kao pojedinac od strane i to već za predsjedatelja Vijeća ministara, to je kategorija nikakav mandatar. Dakle, molim vas da imate u vidu te kategorije, jer su one bitne zbog ustavnih, političkih i drugih koncepcija, koje će se povući poslije ove sjednice danas, a i red je a u Parlamentu o njima korektno govorim. Dakle, ali ja funkciju preuzimam a sve kako dobijem potvrdu, ali ja sam predsjedatelj odlukom Predsjedništva, oko koje je postignut puni konsenzus. Gospodo, na temelju

četiri elementa i po mjesečnog rezultata rada u kojoj je po općoj ocjeni vraćen dignitet instituciji Vijeća ministara, u kojoj Bosna i Hercegovina zahvaljujući takvoj jednoj vrsti i aktivnosti. Pregled ste dobili, kao i međunarodni predstavnici, povratila svoju ulogu, kako u regiji, tako i u Evropi i otvorila određenu vrstu inicijativa, sklopila neke sporazume i ugovore, na koje se čekalo 4 ili 5 godina, poput diplomatskih odnosa ili ugovora o slobodnoj trgovini, niz bilateralnih ili multilateralnih ugovora, iz nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, projekata koji su otvorili prostor da se ubrza i dinamiziraju reforme, bez kojih BiH, kao država, koja treba imati svoju samoodrživost i perspektivu, ne može ići naprijed, to je bio prvi kriterij gospodo, koji je afirmiran na Predsjedništvu.

Drugi kriterij je bio program koji sam ja izložio Predsjedništvu.

Treći kriterij je bio da sam ja bio spreman prihvatiti da zbog činjenica da rezultat parlamentarnih izbora nije do kraja artikulirao političke snage, da bilo koja može reći, imam takvu većinu da mogu suvereno vladati i donositi zakonodavne odluke, da idemo u susret jednoj racionalnoj formi kompromisa, traženju stručne i ekspertske vlade u kojoj će svi oni koji su spremni preuzeti odgovornost, dobiti tu priliku. Iza toga sam stao, pogotovu činjenice, da niko nema pravo inovirati volju političkih stranaka, koje su u ovom trenutku nacionalne ili ne, ali one su bile legitimne i legalne na izborima i polučile su određene rezultate.

Na osnovu svih elemenata, dakle, ja sam prihvatio kandidaturu. Nisam je prihvatio napamet gospodo.

Drugo, dok su neki osporavali volju kandidaturu i mjesec dana prije izbora ovdje u ovom istom zastupničkom domu, u kome se nije puno promijenilo u odnosu na tada, dovodeći u pitanje uopće tu instituciju, vidio sam koji sam rizik prihvatio i šta je urađeno za ta tri i po mjeseca, o tome se malo govori u javnosti. Ali, nek stoji, to je red da ja kažem.

Što se tiče moje opredjeljenosti, ona ostaje, jer stvarno stojim na političkom konceptu, da bez angažiranja svih relevantnih političkih snaga, koje žele dobro Bosni i Hercegovini, uvažavajući njen Ustav, dignitet, kao i prioritete koje su utvrđene od međunarodne zajednice, mi ne možemo ozbiljno ... iz krizi. Dakle, ja i dalje nudim, bez obzira kakav rezultat bude glasovanja takvu vrstu pristupa i neka niko ne kaže da je do Martina Raguža bilo, hoće li se formirati stručna ili reprezentativna vlada. Dapače, u ovom procesu su se svi legitimirali i oni koji su odbili razgovore sa mnom, jer ja nisam pojedinac, nego čovjek koji je imenovan od određene institucije, jedine po Ustavu. Ja to nisam komentirao javno, niti želim više o tome ni riječi, do onih koji su se izravno uplitali u diskusiju i razgovore sa pojedinim zastupnicima, koji nisu formalno potpisali pristup alijansi. Gospodo, a podržali su u razgovorima prvi koji sam ja imao i program i principe i temeljna na čela na koji sam izložio. To je drugo pitanje, oko kojeg mi i vi trebate reći, ali ja hoću osobno da se to stenogramski ovdje zabilježi zbog povijesti. To je druga, vrlo bitna stvar o kojoj ću možda na kraju govoriti.

Treće, moja osobna pozicija gospodo, vi znate da je ovo bio jedan proces u kojem ja nikog nisam htio opteretiti, ali ja nisam htio pristati, niti ću ikad pristati na sve ponude koje sam dobijao ovih dana od Amerike do Evrope, da kažem ne svom narodu, da bi bio premijer. To je cijena koju nikad neću prihvatiti, razumijete, nikada,

po cijenu da ne dobijem danas ni jedan glas ovdje. Nadam se da ćete razumjeti ovo što sam rekao, da se nećete ljutiti, mislim to je jedan uvode u jednu ozbiljnu raspravu, koju ja očekujem u ovom programu, koji Bosna i Hercegovina zaslužuje, prvo i ovo vijeće i ovaj parlament dobar program koji će biti moj ili nečiji drugi, ja to ne znam, ali je vrijeme da počnemo govoriti o programu, evo ja sam spreman i ja sam ponudio. Moj program polazi od ovog što sam već rekao, da je rađeno u ova tri i po mjeseca, a prioriteti gospodo, neću čitati, dobili ste, pokušat ću kondenzirati svoje uvodno izlaganje, na način da ipak kažem, šta su najbitnije stvari u ovom trenutku, iz odgovornosti institucija BiH, odnosno Vijeća prema Ustavu i prema Dejtonskom mirovnom sporazumu, prema deklaracijama Vijeća za implementaciju mira i prema konvencijama koje Bosna i Hercegovina, kao međunarodno priznata i suverena država potpisala i preuzela, a oni su slijedeći.

Znači, jačanje institucionalnog okvira BiH,
Provođenje gospodarskih i socijalnih reformi,

Implementacija Aneksa 6 i 7 kao i svi ostali vanjskotrgovinski i vanjskopolitički prioriteti, vladavina zakona, pitanja ljudskih prava, borba protiv korupcije, organiziranog kriminala i trgovine ljudima, ilegalnih imigracija, a prva i ključna pretpostavka jeste stabilnost ovih institucija, pa i ovog doma, stabilnost institucija Bosne i Hercegovine, koja će odražavati njenu suštinu i duh, da je to složena državna zajednica tri jednakopravna konstitutivna naroda, u kojoj se u ovim institucijama mora usuglašavati politička volja, naravno, vodeći računa da interes svakog građanina u BiH bude zaštićen, sukladno Ustavu i međunarodnim konvencijama.

Način na koji sam mislio to raditi jeste, potpuno otvorena komunikacija sa ovim domom, sa Domom naroda, sa Predsjedništvom, što je već bilo na djelu, sa vladama entiteta, što sam također otpočeo, jer mnoge nadležnosti prema Ustavu Bosne i Hercegovine i ustavima entiteta imaju vlade u ovim svim procesima i nužno je bilo koordinirati i harmonizirati te strateške stvari, da bi BiH dobila jedan institucionalni okvir u kom može preuzimati odgovornost gospodo, a ne da čekamo da svaki dan dobijemo kao poštansko sanduče rješenje što će neko reći šta treba raditi u ovoj zemlji. Valjda smo i mi odgovorni da polako odgovaramo za sudbinu ove zemlje, perspektivu naše djece i harmonizaciju međusobnih odnosa, uvažavanje svih razlika, ali i uvažavanje cjelovitosti integriteta ove države. Mislim da sam u ova tri mjeseca pokazao da se može odgovorno preuzimati ta odgovornost od strane institucija i pokazao da možemo bez blokade u Vijeću ministara i ako postoji konsenzus, ni jedna odluka nije blokirana gospodo. Dvjesto i nešto točaka dnevno reda, ugovora, sporazuma, dakle, ako se hoće raditi i harmonizirati može.

Najveći prioritet za mene su institucije. Dakle, radi njihovog jačanja, ovdje su navedeni zakoni koje na razini BiH bi trebalo donijeti od izbornog zakona, do zakona o civilnoj, odnosno državnoj službi, do zakona o matičnom broju građana, osobnoj iskaznici, zaštiti baze podataka, vršenje vanjske politike, Arhivu, Crvenom križu / krstu, Polumjesecu i to sam izdvojio samo neke od tih zakona.

Također, sam smatrao potrebnim da Vijeće ministara ima svoju ulogu i u procesu implementiranja Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti i ako je tu odgovornost, uglavnom na vlastima entiteta, ali jedna vrsta koordinacije ekspertske

pomoći i saradnje, između vlada entiteta i Vijeća ministara i međunarodne zajednice, po ovom vrlo osjetljivom i teškom pitanju, nužno mora postojati.

Pored institucija, ekonomske reforme i njihova totalna, totalno ubrzanje, jedini su preduvjet da ovdje počne dolaziti novac i da se otvara perspektiva za ljude, jer period doniranja pomoći i očekivanja da će neko stalno raditi stvari za nas je, iza nas.

Gospodarski rast, kao i rast uposlenosti, ne može se ostvariti bez povećanja privatnih investicija, zbog toga je cilj Vijeća ministara, potpomoći kreiranje takve klime za strane domaće investitore, kao i razvijanje privatnog sektora, posebice malih, srednje malih poduzeća, koji trebaju biti nositelj takvog razvitka. Za stvaranje ovakve klime i stvaranje snažnog konkurentnog i stabilnog privatnog sektora, nužen su reforme finansijskog, poreskog, regulatornog sustava, kao i uspostavljanje stabilnih makro-ekonomskih okvira, što znači, vođenje zdrave, fiskalne i monetarne politike.

U idealnim uvjetima, a ja mislim da u narednih 3-4 godine to se može ozbiljnim radom svih nas postići. Bosna i Hercegovina može psotati domaćin transtnacionalnim korporacijama, koje bi Bosnu i Hercegovinu koristile za obavljanje određenih proizvodnji, koje mogu zadovoljiti potrebe čitave regije, jer Bosna i Hercegovina ima predispozicije za ostvarenje tih ciljeva, obzirom na svoj zemljopisni položaj, obrazovanu radnu i relativno jeftinu radnu snagu, ali zato je potrebno ostvariti i našu konkurentnost.

Što se tiče globalnog okvira za razvoj do 2005.godine, kao strategije industrijskog razvitka, nju je nužno koordinirati sa oba entiteta, sa vladama entiteta i takvu vrstu programa nužno je osigurati stratešku koordinaciju i ja mislim da je ona na izvjestan način otpočela.

Molim vas, u ovom smislu ekonomskih, odnosno gospodarskih reformi, nužna je zakonodavna reforma i donošenje novih zakona, među njima bih istakao Zakon o temeljima restitucije, temeljnim načelima koncesije o temeljima bankarskog sustava, uplati pristojbi, o konkurenciji i zaštiti potrošača o vanjskotrgovinskoj komori, industrijskom vlasništvu i niz drugih zakona, kroz koje bi Bosna i Hercegovina dobila funkcionalnu, zakonodavnu dimenziju koja joj može korenspodirati sa međunarodnim tržištem i sa međunarodnim standardom.

Ovih dana, a ne samo ovih dana u BiH, puno se govori o socijalnim problemima, socijalnim izazovima i socijalnim slabostima. Da bi mi ovaj tranzicijski proces, u kojem mi jesmo i koji je usporen, mi znamo za što, zbog destrukcije i rata, koji je zaustavio nas u jednom vrlo važnom vremenskom razdoblju, kad je tranzicija već trebala biti završena, nužno je izvršiti socijalne reforme, koje se mogu izvršiti izgradnjom institucija, koje trebaju osiguravati socijalnu samoodrživost i zaštitu stanovništva, posebice najugroženijih.

Reforme gospodarske nisu same po sebi dovoljne i zbog toga i ovdje vidim veliku ulogu i Vijeća ministara i vlada entiteta, obzirom da je veliki dio ovlasti i socijalnog spektra u njihovoj naldežnosti i zbog toga smatram, da i srednjoročni i dugoročni prioriteti Vijeća ministara i vlada entiteta moraju biti smanjenje broja socijalno ugroženih, kroz pune reforme socijalne zaštite, mirovinskog sustava kao i rad u unapređenju obrazovanja i zdravstvene zaštite.

U ovom trenutku omjer umirovljenika i obveznika plaćanja je jedan na prema zarez nula osam, skoro u potpunosti izjednačen.

Za naše gospodarstvo i stanje u kojem jesmo, ne treba dodatni komentar, u kojoj smo poziciji. Ja ne želim obećavati nikakve zaostale mirovine, prvo to nije nadležnost Vijeća ministara, nego vlada entiteta i nadležnih institucija u njima, niti mislim da bilo ko treba nama donirati pomoć da bi mi na taj način rješavali stvari, nego u svom programu smatram da treba, sukladno preporukama Svjetske banke i MMF-a, uvesti pored postojećeg načina i obaveznog stupa i drugih dragovoljnih kome se može na individualan način uspostavljati i privatne mirovinske fondove i pojačavati okvir institucionalni koji može doprinijeti da, uz uvođenje oštrih kazni za ne plaćanje punih doprinosa možemo imati ne samo upaltu iz tekućih doprinosa, nego i druge resurse, koji mogu poboljšati položaj umirovljenika.

Što se tiče drugog kompatibilnog dijela, to su finansijske reforme. O njima ovdje, vidite da ne trošim vaše vrijeme, te finansijske reforme moraju poći od toga, da mi imamo finansijski mehanizam, koji će podsticati štednju, investicije, i proces formiranja tržišta kapitala u Bosni i Hercegovini.

Vi znate da je formirano i novoformirano Ministarstvo za Trezor institucija koje je počelo izvršavati svoje temeljne funkcije, sukladno zakonu, na osnovu kojeg je i utemeljeno. Zbog toga, prioritet u ovoj godini treba biti, implementiranje tog zakona o Trezoru, uvođenjem jedinstvenog računa Trezora, kao prve faze potpune implementacije trezorskog poslovanja. Kompletiranje kompletnih podzakonskih akata, koji su stvarni uvjeti za potpunu implementaciju Zakona o Trezoru, uvođenjem glavne knjige Trezora, definiranje finansijske strategije za potporu reformama, te unapređenje odnosa sa međunarodnim finansijskim institucijama. Posebno želim naglasiti, da je krajnje vrijeme, da se nakon isteka Stend Bay aranžmana, a to je od prilike peti mjesec o.g. Bosna i Hercegovina sklopi novi, povoljniji aranžman sa MMF-om, najmanje na period od tri godine. Početa spremnost MMF-a za takav pristup postoji. Radni okvir za taj sporazum bit će postavljen sa glavnim ciljem smanjenja siromaštva i jačanja razvojnih mogućnosti Bosne i Hercegovine.

Vanjsko-trgovinska politika. Ona je, također, u isključivoj nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine i predstavlja značajan dio reformskog projekta, bez kojih rekao sam ne možemo ubrzano ići ka samoodrživom gospodarstvu i stabilnosti Bosne i Hercegovine.

Da bi se te reforme ostvarile, najveći prioritet u vanjsko-trgovinskoj politici jeste, definiranje globalnog okvira strategije razvitka Bosne i Hercegovine za najmanje pet godina, jer u ovom trenutku mi nemamo taj dokument i taj dokument je u pripremi i ja mislim da je on u zreloj fazi da u narednih mjesec dana prođe vijeće i dođe pred ovaj zastupnički dom.

U vanjsko-trgovinskoj politici najveći prioriteti su svakako priprema i početak pregovora, misli se na trgovinski dio, sa Evropskom unijom o sporazumu i stabilizaciji pridruživanja. Zatim, početak i eventualno okončavanje pregovora o pristupanju BiH svjetskoj trgovinskoj organizaciji, sa mogućnošću prenošenja proceduralne aktivnosti u prvi kvartal naredne godine, zatim, promocija naše privrede

u inozemstvu, na raznim skupovima, priprema za održavanje još jedne donatorske konferencije, rad u okviru pakta i posebno bilateralni ugovori, ovdje ih imate navedene, ne bih ih čitao, od trgovinskih ugovora sa Makedonijom, Jugoslavijom, Švicarskom i nizom drugih zemalja, do ugovora o zaštiti investicija, ugovora o carinskoj suradnji, ugovora o međusobnom priznavanju, ispitivanju certifikata, uključivanje u ceftu i niz drugih aktivnosti, koje su već započele i ja moram reći da u ovom trenutku BiH, prema pokazateljima koje sam jutros dobio, bilježi povećan izvoz 26% u polovici prošle godine i smanjenje uvoza za 11%. To su zvanični podaci. Oni su plod jedne liberalne politike koje se vodi na razini Vijeća ministara, možda jedne od najliberalnije u ovom dijelu Jugoistočne Evrope, kao pretpostavke da naše gospodarstvo korenspondira sa nešto širim i ozbiljnijim tržištima.

Što se tiče vanjske politike Bosne i Hercegovine, vi znate da je utvrđivanje političkih odluka, stajališta dokumenata u nadležnosti Predsjedništva BiH, da se tu uglavnom implementira preko Ministarstva vanjskih poslova, ali uloga Vijeća ministara je, također, u tom segmentu bitna. Zbog toga će prioriteti biti implementacija Općeg okvirnog mirovnog sporazuma, osiguranje međunarodnog učešća u daljoj obnovi i razvitku, kao izgradnji demokratskih institucija u BiH, bilateralna suradnja, posebice sa susjednim državama, te unapređenje regionalne, subregionalne i ostalih vidova suradnje kroz realizaciju konkretnih programa i projekata u skladu sa odlukama Predsjedništva BiH, Vijeća ministara i ovog doma. Posebni prioriteti su svakako prijem u VE, svjetsku trgovinsku i otvaranje procesa otvaranja priključenja EU. Zatim traženje dalje potpore za Aneks VII, kao i dalju demokratizaciju našeg društva i poštivanja ljudskih prava i realizaciji projekata u okviru Pakta o stabilnosti, jačanja veza sa iseljeništvom, definitivno je otvoreno na razini Bosne i Hercegovine institucionalno i mislim da je to jedna od ozbiljnijih pretpostavki za korenspondiranje institucija Bosne i Hercegovine, sa mnogobrojnim ljudima iz Bosne i Hercegovine širom svijeta.

Što se tiče dobrosusjedskih odnosa, smatram da zavređuju poseban komentar. Mislim da Vijeće ministara ići će na tragu ove inicijative i inicijativne politike, koju je već povelio, kako u odnosima sa Republikom Hrvatskom, tako i nakon uspostavljenih diplomatskih odnosa sa SRJ, kroz državno međuvijeće koje imamo sa Republikom Hrvatskom, trebamo uspostaviti na istom načelu i modelu i međudržavno Vijeće i SRJ, te ići u potpisivanje niza bilateralnih sporazuma i ugovora, koji će značiti bolji i lakši život, kao što su sporazum o trgovini i carinama, pružanje pravne pomoći, povratku izbjelica i niz drugih a sa Republikom Hrvatskom, znate, da imamo najveći broj sklopljenih sporazuma uopće od bilo kojih zemalja, a prioriteti su imovinsko pravni odnosi, uređenje granice i ugovor o dvojnomoj državljanstvu, što se planira završiti do trećeg mjeseca o.g.

U okviru Pakta o stabilnosti, nužno je reći da treba konačno imenovati nacionalnog koordinatora BiH i inzistirati na kvalitetnijem učešću predstavnika Bosne i Hercegovine u radnim tijelima, kao što su Radni sto demokratizacije i jačanje ljudskih prava, radni sto 2. Ekonomska rekonstrukcija, razvoj koperacija i treći pitanje sigurnosti.

Posebno bih želio izdvojiti pitanje, jer je to obveza Vijeća ministara a i ovog doma, da harmoniziramo normativni sustav Bosne i Hercegovine, sa standardima EU. U cilju utvrđivanja postojanja nužne legistrative na državnoj i entitetskoj razini i u

kojem je stupnju ta registrativa harmonizirana sa zakonodavstvom EU, Vijeće ministara treba nastaviti sa analiziranjem i obrađivanjem Bijele Knjige, nakon čega će nadležnim, entitetskim i državnim tijelima vlasti predložiti harmonizaciju zakona, putem izmjena, dopuna ili donošenja novih zakona u oblastima za koje je to neophodno. Koji su to zakoni, nešto je o tome rečeno, a o tome možemo i dodatne informacije.

U cilju kompletnog informiranja vas zastupnika u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara će kod razmatranja novih zakona, sačiniti tzv. listu usuglašenosti, koja će biti priložena u svaki zakon, prilikom upućivanja u parlamentarnu proceduru. Ova lista treba da sadrži opis direktiva, koje se odnose na materiju, koja je predmet zakona, sadržaj, kao i pregled sadržaja zakona. Isti pristup i isti princip potrebno je osigurati, prilikom donošenja zakona iz nadležnosti entiteta.

Aneks VII gospodo, predstavlja značajan dio programske aktivnosti i značajno je artikuliran u ovom programu. Ono što, sažeo bih kratko usmeno da ne trošim dalje vaše vrijeme jeste slijedeće. Dakle, dva miliona i dvjesto tisuća osoba je izvan svojih domova početkom rata u Bosni. Od toga je preko milion i 200 tisuća potražilo izbjegličku zaštitu izvan BiH, preko 100 zemalja svijeta, a istovremeno je interno bilo raseljeno u BiH blizu milion osoba. Danas pet godina nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, oko 625 tisuća izbjeglica je još uvijek izvan BiH. Sada se nalaze u oko 40 zemalja svijeta, a najveći broj je još uvijek u Jugoslaviji, Hrvatskoj, Njemačkoj, skandinavskim i prekomorskim zemljama. Od ovog broja važno je reći i za ovaj dom, da je 325 tisuća riješilo status u tim zemljama, kroz sticanje državljanstva, dozvolu trajnog ili privremenog boravka, azila, radno pravnog statusa ili na neki drugi legalan način.

U potrazi za nekim od oblika trajnog rješenja, trenutno je oko 300 tisuća tih osoba, a isto tako sada imamo iz vani BiH registrirano oko 400 tisuća za povratak. Nedavno smo završili proces reregistriranja, unutar raseljenih osoba. Zato se prijavilo oko 530 tisuća. Njima će biti potvrđen taj status, tako da u ovom trenutku izbjeglica i raseljenih osoba, građana BiH ima negdje oko 1,155.000 tisuća.

Do danas se ukupno vratilo 715 tisuća izbjeglica i raseljenih osoba, od toga je oko 80% na području Federacije, 20% na području RS. Tijekom prošle godine zabilježen je veliki napredak u povratku. Preko 60.000 povrataka, to je registrirano i od strane UNHCR-a, a trenutno je u toku procesa povratka oko 30 tisuća. Da bi taj proces još bolje radili, vodili i organizirali, ovdje je navedeno dvanaest mjera, koje će Vijeće ministara zagovarati, kako kao zajednički organ, tako i kroz ministarstvo, koje po prvi put imamo formirano na razini države, a znači ažuriranje zakonskih rješenja, koje se tiču izbjeglih i raseljenih osoba, usklađivanje unutar entiteta, koordinacija sa međunarodnom zajednicom, osnovali smo fond za povratak na razini države i usvojili projekat prioritarnih povrataka. Definirali i potpisali nekoliko bilateralnih sporazuma sa Hrvatskom, Slovenijom, Švicarskom, Italijom i Turskom, aktivno se uključili po prvi put u strukturu OHR-a i RTIF-a, i prvi put ove godine imamo potpisan protokol o usuglašenoj listi prioriteta, mjesta, broja kuća i stanova, koji će biti opravljeni uz suradnju međunarodne zajednice i domaćih institucija na čitavom prostoru BiH. Isti takav pomak napravljen je u strukturi EU, a sa Republikom Hrvatskom smo oformili međudržavno povjerenstvo, isto to smo ponudili i SRJ.

Dakle, osim toga, nužno je zaokružiti kompletan sustav, evidentiranja i formiranja na razini BiH, kako bi se ovo uravnoteženo, ovaj proces koji će i dalje biti jedan od strateških i najvećih prioriteta za sve nas, i evo idemo polako sa malo još strpljenja vas molim.

Borba protiv korupcije, to je jedno od pitanja, koje izaziva posebnu pozornost i od strane međunarodne zajednice i od domaće javnosti i snažno je potaknuto i u određenim stranačkim programima, bilo da su stranke koje su do sada bile u vlasti bile oporbe, odnosno stranke koje sad imaju rezultat i pretendiraju da formiraju vlast i smatram da u tom smislu vijeće ministara, treba donijeti opću strategiju borbe protiv korupcije, u okviru koje bi se trebali identificirati izvori koji generiraju korupciju, donijeti set zakona i drugih propisa institucija, koje će omogućiti borbu protiv korupcije, bolje uključivanje javnosti, preventivne mjere, zatim dalje aktivnosti na uspostavi vladavine prava u BiH, što je također jedan od velikih izazova. Za to bi trebalo osnovati anti-korupcijski tim koji bi bio ovlašten da prati i provodi nadzor ove strategije, te donijeti zakon o borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, te izvršiti ratifikaciju Kazneno-pravne konvencije i Građansko-pravne konvencije o korupciji.

Što se tiče državne granice, moram reći da je na tragu ono što je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine učinilo i uz pomoć međunarodne zajednice jedan od snažnih poluga za uređenje državne granice BiH, stavljen u funkciju, da je to još uvijek nezadovoljavajuća, naravno, razina, ali da prema zadnjim informacijama, koje smo imali prošli tjedan, već u narednih mjesec i po dana, Državna granična služba treba kontrolirati 65% granica BiH, a vrlo brzo iza toga i cijelu graničnu crtu, a za godinu i po dana prema projektu koji su nam predložili i za kojeg smo mi stali finansijski, ne samo finansijski, nego i propisima, treba postati samoodrživa i zajedno u suradnji sa entitetskim organima u potpunosti kontrolirati granice BiH.

Što se tiče međunarodnih donatorskih kreditnih sredstava, mislim da je tu nužno da dođemo do jednog registra međunarodnih donatora, o iznosima i vrstama uplaćenih sredstava za obnovu, da uspostavimo registar projekata, da usvojimo pravila i procedure, način odlučivanja i da to zajedno sa vladama entiteta pripremimo kao izvješće o utrošku kompletne međunarodne pomoći i dostavimo ga ovom zastupničkom domu.

Što se tiče pravosudnog sustava, te pravosudnog sustava, znamo da je visoki predstavnik donio Zakon o Sudu BiH, pa je zbog toga nužno pripremiti prateće podzakonske i zakonske akte, među kojim ističem reguliranje postupaka pred ovim sudom i uređenje funkcije javnog tužitelja.

Ilegalna imigracija, organizirani kriminal i trgovina ljudima, su pitanja koja izuzetno opterećuju sve nas u BiH i za koje mislim da moraju biti jedan vrhunski prioritet u radu Vijeća i radu ovog doma.

Bosna i Hercegovina je nedavno stavila svoj potpis na UN-ovu konvenciju i protokole o borbi protiv transnacionalnog organiziranog kriminala, nelegalne imigracijama i trgovinom ljudima.

Nadležne institucije BiH i entiteti radit će zajedno sa odgovarajućim međunarodnim organizacijama i vladama, na suzbijanju ilegalne imigracije i organiziranog kriminala i trgovine ljudima kao i sprovedbi konvencije i protokola.

U tom smislu, kao prioritetni zadaci, postavljaju se relevantni zakonski i podzakonski akti, bilo na državnom bilo na entitetskoj razini.

Pitanje ljudskih prava. Pitanje zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda, kao univerzalnog prava je temeljno pitanje BiH, kao države, čije je opredjeljenje prijem u VE i priključenje demokratskim i civiliziranim društvima. Zbog toga smatram da bi ključni prioriteti u ovom prostoru bili, održivi povratak, zakonodavna reforma, jačanje institucija za ljudska prava i poštivanje međunarodnih konvencija i ugovora. Zbog toga mislim da treba ojačati ulogu Ministarstva za ljudska prava, koja je i kadrovski i edukativno jer je ono novoformirano, njegovu suradnju sa nadležnim institucijama zaštititi ljudskih prava kojih ima u BiH dovoljno, a posebno s obzirom da su Aneksom VI utemeljeni Dom za ljudska prava i ombudsmeni BiH, a čiji je rad produžen za još tri godine, iznaći mehanizme da se odluke ovih tijela korektnije i kvalitetnije implementiraju, nego što je to bilo do sada.

Resorno ministarstvo će pripremiti projekt na razini BiH, kojom će se planirati edukacija kadrova iz ovog segmenta, seminari za edukaciju, osiguranje potrebne literature i pomoć međunarodnih organizacija, kako vladinih tako i nevladinih.

Mislim da treba spomenuti zakone koje je proglasio visoki predstavnik. Ovo vijeće ih treba stavljati u proceduru i, dakle, imati svoj aktivan odnos prema tim zakonima.

Što se tiče Vijeća ministara, ono će tijekom svog rada i rada ekspertnih skupina, koje samo bude formiralo razmotriti potrebu i ustavnu utemeljenost donošenja i drugih propisa, sukladno Dejtonskom mirovnom sporazumu i Ustavu Bosne i Hercegovine, nužno za funkcioniranje institucija, vladavine prava, zaštitu konstitutivnih prava svih konstitutivnih naroda, zaštitu građana, izgradnja najvećih standarda ljudskih prava, i na koncu želim još jednom nakon ovog izloženog programa, iskazati svoju spremnost da odgovaram na sva vaša eventualna pitanja, kako oko programa tako i oko buduće metodologije, da iskazem svoju spremnost da radim na traženju sa svim onim koji su spremni tražiti formulu usklađivanja odnosu BiH i harmoniziranja a ne sučeljavanja isključivosti, a to bi podrazumijevalo nekoliko stvari, uvažavanje institucionalnog poretka, legitimne volje pojedinih konstitutivnih naroda kao i demokratskih principa i prakse koje bi trebalo promovirati i u ovom domu, kako bismo išli naprijed.

Evo, poštovani predsjedatelje i gospodo dopredsjedatelju, zahvaljujem vam se na prigodi da izložim ovaj program pred ovim visokom domom. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Ragužu, predsjedavajućem Vijeća ministara na ovom iscrpnom izlaganju, na Programu rada za 2002. godinu, na jednom osmišljenom i sintetski učinjenom dokumentu, koji objektivno daje mogućnosti da se i predstavlja svoj ustavni izazov, iskušenje za svakog poslanika, da da svoje mišljenje i osvrt na

ono što je gospodin Predsjedavajući Vijeća ministara istakao u svom izlaganju. Izvolite, otvaram diskusiju po podnesenom ekspozu. Gospodin Miro Grabovac poslanik HDZ-a.

MIRO GRABOVAD-TITAN

Temeljem plank 62.tražim stavku u ime Kluba zastupnika HDZ-a od pola sata.

SEAD AVDIĆ

Dobro, pauza od pola sata.

/PAUZA/

Predlažem da nastavimo realizaciju tačke 2.,nakon izlaganja predsjedavajućeg Vijeća ministara, shodno odluci Predsjedništva BiH, otvaram raspravu o ekspozu, odnosno uvodnom izlaganju, na temu program aktivnosti Vijeća ministara u tekućoj 2001.godini. Izvolite. Ko se javlja za riječ? Ja mislim da je izvještaj pravi izazov za diskusiju, izvolite.

ZDENKO VUKIĆ

Poštovani predsjedatelju, poštovani članovi Predsjedništva, dame i gospodo, kolege zastupnici, ja ovdje osjećam potrebu da gospodinu Ragužu, kao čovjeku koji je iznio svoj program rada Vijeća ministara za 2001.godinu, odam priznanje i da mu dam punu potporu na tom iznesenom programu rada.

Također, izražavam zahvalnost za sve ono što je učinio za ova tri mjeseca, a to se, također, moglo vidjeti iz izvješća koje je priložio. Ja bih ovdje rekao da mu posebno čestitam na hrabrosti da se prihvati takvog izazova, jer i sada na neki način sam određeni-kraći period u izvršnoj vlasti, jako mi je dobro poznato kako je teško u ovom trenutku racionalno govoriti, znati koji su problemi, a nositi optimizam koji treba da nosim u ovom trenutku na ovim pozicijama. Ja vam tvrdim mnogo je više problema nego što možda mnogi od nas ovdje shvataju i žele da shvate, jer uglavnom nas većina dobro živi i nije nam problem, ono što veliki dio naroda osjeća u ovom trenutku. Nema tog čarobnog štapića koji može sve te probleme riješiti i oni koji pričaju i obećavaju, varaju, prvo zavaravaju sebe a i zavaravaju možda svoje biračko tijelo.

Suština današnje rasprave nije u ovom programu. Suština je što danas mi treba da utvrdimo da li će doći na ovoj razini do majorizacije da ne kažem i imarginalizacije pojedinaca i mi svi to znamo i svjesni smo što današnje izjašnjavanje nosi. Mene je jedan predstavnik međunarodne zajednice neki dan u razgovoru pitao, kakav je odnos između HDZ-a i SDA, ja sam odgovorio, HDZ-u je vrlo lako u ovom vremenu svoje stavove definirati, on iza sebe ima biračko tijelo i ima stavove tog biračkog tijela i on vrlo lako može da iznosi te stavove. Ako ne vjeruje, ima sto načina kako se to može provjeriti. Međutim, problem SDA jeste što se njegovo biračko tijelo na tri dijela razbilo. Ja neću u to da ulazim, to je problem tog biračkog tijela, jer država Hercegovina je, prije svega država tri konstitutivna jednakopravna naroda. To je

između ostalog temelj Badinterove sefinicije i na temelju kojeg je tada BiH postala tada država.

Također, treba znati i postaviti pitanje, ko mogu danas biti relevantni sugovornici, sugovornici, ko su relevantni političari. Možemo, onaj ko ima, da kažemo, tu moć da sve to zanemari, on se ponaša kako se ponaša. Ja mogu isto tako reći da medijska propaganda ili mediji, toliko malo pišu pozitivnog o nečemu što nosi hrvatski predznak, da bi to trebalo biti alarmatno za one koji u tome uživaju. Ja sam primijetio i na ovoj sjednici da jedan broj zastupnika sa zadovoljstvom, rekao bih, prihvata jedno stanje koje mi danas imamo u ovom trenutku u ovoj sali. Jasno je, sila argumenata ne može protiv argumenta sile. Mi danas se ne trebamo obraćati međunarodnoj zajednici. Predstavnici međunarodne zajednice nama trebaju i mi bez njih ne možemo, ali predstavnici međunarodne zajednice trebaju shvatiti da mi moramo urediti odnose, ovdje između tri naroda. Mi sami trebamo se dogovoriti kako god i tek tada BiH ima svoju budućnost. Mi se zavaravamo, ako ja danas treba da razmišljam da li moja djeca treba da rastu u uvjerenju, da žive u zajednici, koja im osigurava budućnost. Ja nisam siguran poslije ovog današnjeg dana, da ću ja, i ja sam živjeti u takvom uvjerenju. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Hvala zastupniku Vukiću. Ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Beriz Belkić, poslanik Stranke za BiH.

BERIZ BELKIĆ

Ja želim govoriti samo o ponuđenom programu. Dakle, uz dužno priznanje gospodinu Ragužu koji se potrudio da pripremi ovaj dokumenat za ovaj predstavnički dom i dužno priznanje, odnosno cijenjenje načina na koji je komunicirao sa Predstavničkim domom, ja želim o samom programu reći sljedeće.

Osobna primjedba ili razlog, zbog kojeg Klub poslanika Stranke za BiH ne bi mogao podržati ovaj program je u sljedećem. Problemi jesu dobrim dijelom markirani, naznačeni, ali nisu ponuđena konkretna rješenja i to prije svega brza rješenja i to rješenja na kratki rok bolje rečeno. Naime, ponuđen je program za 2001.godinu, tako naslov glasi, a sadržaj je primjereniji za rješavanje problema, za duži rok i u najboljem slučaju za srednji rok. Mi smo se svi složili kakva je situacija u ovoj zemlji. Primjera radi, ja i moje kolege iz kluba nismo mogli naći odgovore kako odmah ili u što bržem roku dobiti te investicije o kojim svi pričamo, koje supitanje svih pitanja. Dalje, također, nema odgovora kako i na koji način boriti se protiv siromaštva, govori se tačno je o socijalnim reformama, međutim, mi imamo nešto drugo u ovom trenutku. Dakle, to su samo neke od konkretnih stvari da sada ne ulazimo, naravno mi nismo očekivali da će se ovdje ponuditi na Predstavničkom domu elaborati za svaku pojedinu stvar itd., ali osobna primjedba da je ponovim je u tome što je ponuđen program za 2001.godinu, a praktično u svom sadržajku nudi neka rješenja o kojima bi se moglo naravno diskutovati, na srednji ili dugi rok, nama trebaju rješenja odmah. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Belkiću. Izvolite.

LJUBOMIR KOVAČEVIĆ

Dame i gospodo, poštovano Predsjedništvo i poslanici, mi imamo pred sobom ovaj program rada Savjeta ministara za 2001. godinu. Smatram da je on u cjelini dobro koncipirao i dao naznake poslova i zadataka koje bi trebalo obaviti u 2001. godini, naročito Savjet ministara podvlači socijalne reforme i finansijske reforme. Smatram da su socijalne reforme ovdje vrlo dobro naznačene, da je broj socijalno ugroženih i sistem socijalne zaštite, stanje penzionera u cijeloj Bosni i Hercegovini, kao i zdravstvena zaštita zabrinjavajuća. Smatram da svake ove tačke, naznake koje su date u program, treba operativno i planski razraditi šire, kroz detaljan program i plan za 2001. godinu.

Posebno bih podvukao i ove finansijske reforme, koje su naznačene u ovom planu, jer cilj finansijskih reformi, treba da ide u pravcu stvaranja samoodržive ekonomije. Mislim da, jedini nedostatak, nije nedostatak, ali nije ni naznačeno vjerovatno, to se pod ovim reformama podrazumijeva, jeste, naznake za podizanje nivoa proizvodnje i poslove koji očekuju u daljem postupku privatizacije. Smatram da su to, idući ka cilju samoodržive ekonomije dvije bitne stvari, znači, čvrsto i temeljno do kraja provesti postupak, zahvaljujem se gospodinu Tuševljaku. Smatram da podizanje nivoa proizvodnje mi ne možemo planirati u 2001. godini dalje, ako ne stvorimo svoju ekonomiju, ne možemo pledirati na rezultate i cijeli život od donacija i pomoći. Prema tome, smatram da ovdje program, ja se izvinjavam možda dobro nisam vidio, da stvarno proizvodnju, privatizaciju i ta neka pitanja je dotakao, a smatram da su vrlo bitna. Međutim, to nije prepreka, da ne podržimo mandatara, da ne podržimo ovaj njegov program, s tim da se neke stvari, će se poslije detaljnije definisati i razraditi. Ja se još jedanput zahvaljujem vama na pažnji, a predsjedavajućem na podnesenom ...

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Kovačeviću. Ko se dalje javlja za riječ? Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, cijenjene kolege i kolegice poslanici/zastupnici, sasvim prirodno ja ne želim puno da govorim ovom prilikom, iz jednog jedinog razloga, što mislim da smo već dovoljno vremena izgubili u proteklih nekoliko sedmica, kao i danas i danas smo na određeni način vidjeli da je moguće prolongirati ovo stanje u kojem se nalazi, nekad proceduralno, nekad koristeći političke a nekada i neke druge metode. Zato želim samo nekoliko naznaka da kažem o onome što smo danas imali priliku čuti, prije svega o samom programu i nekoliko riječi što smo čuli oko programa.

Moram reći da je sasvim prirodno da mandatara, odnosno predsjedavajućeg Vijeća ministara, kojeg smo danas čuli, kad kažem mandatara, koristim kologenijalnu terminologiju, odnosno koristim terminologiju koja se u ovom parlamentu čula prije nekih godinu i po dana, kada nas je Ustavni sud obavijestio da imamo neustavnu situaciju koje imamo tzv. kopredsjedavajuće Vijeća ministara i tad nas je Ustavni sud

obavijestio kao tumač odgovarajući našeg ustava, da predsjedavajući Vijeća ministara, u funkciji imenovanja Vijeća ministara, djeluje kao mandatar i zato se možda takva terminologija i dan danas ponekad može čuti. U svakom slučaju, ono što je danas nam izložio predsjedavajući Vijeća ministara, kojeg je imenovalo Predsjedništvo, u skladu sa Ustavom, mislim da je sasvim prirodno da dobije podršku svakoga onoga ko smatra da treba ponuditi jedan program kontinuiteta. Ukoliko se želi kontinuitet, onda je ovo jedno sasvim logično stanje, sasvim logičan program. Ja spadam opet u ljude i u ovom parlamentu i vjerujem da u ovom parlamentu većina nas dijeli mišljenje da je potrebno Bosni i Hercegovini, kako Bosni i Hercegovini, tako i njenim entitetima i njenim narodima a Bogami i svim građanima nešto što se zove promjena. Promjena onog stanja u kojem danas živimo.

Moram priznati da sam ja očekivao, u nedostatku izvješća ili izvještaja, kojeg nam je Vijeće ministara i u skladu sa Ustavom, ipak je kraj godine, moglo na neki način dostaviti, za ovaj godišnji period, jer da vas podsjetim, pred sobom smo dobili izvještaj koji govori o zadnja četiri mjeseca, od kada je gospodin Raguž predsjedavajući Vijeća ministara, a mi objektivno imamo Vijeće ministara koje je u ne izmijenjenom sastavu, praktično u ne izmijenjenom sastavu funkcionira već godinu dana, pri čemu je prvi dio tog, govorim na nivou mandatar se rotirao, jer smo prije imali gospodina Tuševljaka koji je evo maloprije bio zaista od pomoći prethodnom diskutantu a sada imamo gospodina Raguža, koji praktično predsjedava Vijeću ministara kao i od ranije.

Mi smo, da vas podsjetim, pred sobom imali prije nekih malo više od godinu dana Program rada Parlamentarne skupštine, koji je obavezivao Vijeće ministara. Taj program rada, nema potrebe da ja sad ulazim u detaljne analize, vrlo jasno pokazuje da ono što smo usvojili, kao program rada nije realizirano ni u najmanjoj mjeri.

S druge strane, ovdje smo mogli da čujemo i vidimo zaista u ovom programu rada, neke podatke, koji dovoljno govore u prilog tome, da treba okrenuti stranicu i krenuti na jedan drugačiji način u naredni period.

Naime, mi smo mogli ovdje da vidimo da i po podacima Vijeća ministara, odnosno nadležnog ministarstva, preko 200.000 ljudi, preko dvije stotine tisuća ljudi, ovdje piše 210 je otišlo iz Bosne i Hercegovine nakon Dejtonskog sporazuma. Otišlo je u situaciji u kojoj rata nije bilo, preko dvije stotine. Također, smo ovdje mogli da pročitamo jednu rečenicu, koja je nažalost okrutno tačna. Kaže se, teško je procijeniti koliko se osoba u istinu želi vratiti u BiH i to je ono zbog čega je sasvim dovoljno da zatražimo jedno Vijeće ministara, jedan program koji će nas odmaći od kontinuiteta, koji imamo od Dejtonskog sporazuma do danas.

Ovdje smo čuli, također, neke dosta povoljne pokazatelje, koji govore o tome gdje se mi ekonomski nalazimo. Rečeno nam je da se izvoz povećao, a da se uvoz smanjio. Što je vjerujem tačno. Međutim, ono što je, također, tačno i što u stvari mnogo gore po nas, a to je u prošloj godini, zemlja koja se zove Bosna i Hercegovina, negdje okvirno oko 50% društvenog proizvoda, koji još se nije približio dvije trećine društvenog proizvoda od prije rata, te oko 50% procenata tog društvenog proizvoda, praktično bilo u trgovinskom deficitu. Trgovinski deficit ove zemlje je toliki da se on praktično ne može izdržati. Također sam dužan reći, ovom prilikom, nešto što ne priliči ovom programu, a o čemu je bilo riječi. Vidite, u ovih tri nedjelje, tri sedmice,

tri tjedna, tri hefte, zovite to kako god hoćete, ali ogromno vrijeme je bespovratno proteklo. Vidjeli smo pokušaj da se konstituiraju jedno vijeće ministara, koje bi na odgovarajućem programu, odgovorilo izazovu vremena. Mi smo u ove tri sedmice oko konstituiranja Vijeća ministara i u javnosti, a i u uzajamnoj komunikaciji, uvjerali se u mnogo toga što govori u prilog tome da treba ovo zaustaviti, da treba zaista ponuditi nešto drugo umjesto kontinuiteta. Naime, vidite svi smo mi ozbiljni politički ljudi, koji smo ovdje došli i želimo da što prije ova zemlja dobije vlast i vladu i vlade i Vijeće ministara i administraciju, kakva će nas približavati evropskim integracionim tokovima i kakva će nas činiti zemljom koja je, kako se ovdje često kaže ekonomski samoodrživa, u kontekstu globalnih kretanja. Međutim, mi smo ove, nekoliko, zadnjih dvadesetak dana, u stvari u krajnjem slučaju gospodina Raguža kao aktuelnog predsjedavajućeg Vijeća ministara, čuli smo da je bilo bio podvrgnut različitim pritiscima. Treba i o tome nešto reći, za što da ne. Čuli smo i od najodgovornijih ljudi u zemlji da se na njih vrši pritisak. Moram reći da smo mi, nažalost, zemlja u kojoj se još uvijek više odlučuje izvan zemlje nego u samoj zemlji i to je tragedija naša koja nas najviše pogađa. Na svu sreću, mislim da je jako dobro da mi svi, baš svi, bez obzira na pritiske kojima smo izloženi se opredijelimo po svojoj vlastitoj savjesti, uvažavajući volju i biračkog tijela koje stoji iza nas, uvažavajući i volju i naroda konstitutivnih, jednakopravnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i svih njenih građana. Vidite, evo i meni se desilo, ne znam, sad ne mogu da se sjetim, ali recimo jednom jedan predstavnik međunarodne zajednice, koji je govorio nešto što ja uopšte ne mislim da je ispravno. Ja moram priznati, da mi nikad nije palo na pamet da poslije toga se žalim da čovjek na mene vrši pritisak. Ja sam rekao, ja cijenim vaš stav, ali ja imam drugačije mišljenje i ja ga ovdje sad iznosim. Mi se nažalost nalazimo u zemlji u kojoj Međunarodna zajednica ima mnogo veći upliv i uticaj nego što je to dobro po nas, ali to je naša tragedija, ali je istovremeno i naša sreća ponekad što postoje mehanizmi u ne postojanju naših mehanizama vlastitih, koji će nam pomoći da budemo bliži Evropi. Mi smo u vidu i najveći pritisak, koji je možda bosanskohercegovačka javnost doživjela se moglo vidjeti od strane čelnika bosanskohercegovačke države. Žao mi je što gospodin Radišić nije tu. Vidite, na neki način treba ovo zaustaviti. Treba zaustaviti ovo igranje i sa domaćom i sa međunarodnom javnosti i sa našom političkom odgovornošću. Poslednji stepen smo dodirнули. Mi smo mogli da čujemo da, nakon Iraka, Libije i Sjeverne Koreje i ovdje su nepoželjni veleposlanici nekih zemalja, koji su samo nepoželjni u tim zemljama. Treba to zasutaviti. Ja ne kažem da veleposlanici, koji ovdje rade svoj posao, ne govore ono što ni ja ne volim čuti. Naprotiv, i ja to čujem kao i svi mi, ali ipak trebamo znati i imati mjeru i ne dozvoliti da odemo tamo gdje ova zemlja nije bila ni kad je bila u najgoroj dijelu svoje istorije u zadnjih deset godina. Mi nikada se nismo poredili sa zemljama kakvi su režimi iz Iraka i Libije, ali evo dolazimo na određen način do tih grana.

I, na kraju, nko od nas ne smije se ponašati nikako drugačije nego po vlastitoj savjesti. Svi mi odgovaramo vlastitom biračkom tijelu, odgovaramo Ustavu i zakonu i odgovaramo i vlastitom narodu i političkom i etničkom i mislim da je prošlo vrijeme kada je bilo ko u ovoj zemlji imao pravo sam govori ekskluzivne u ime čitavog naroda, bilo političkog bilo etničkog. Hvala Bogu da su ta vremena iza nas i da ulazimo u malo drugačije mirnije vode u kojoj mi želimo da budemo u Evropi, ali pokazujemo da imamo i snage za to. Ne tako što ćemo svaki put kod izbora Vijeća ministara govoriti da ćemo vrlo brzo ući u Vijeće Evrope i tako evo pet godina. Došlo je vrijeme diskontinuiteta sa onim što je bilo u zadnjih četiri godine. Što prije to

shvatimo i svi zajedno krenemo da ovu zemlju gradimo normalnom zemljom u kojoj je ona konstituirana po principu jedan 1-2-3-4, jedna država, dva jednakopravna entiteta, tri jednakopravna konstitutivna naroda na čitavoj njenoj teritoriji i po mogućnosti četiri miliona ne toliko nesretnih ljudi. Nemamo mi više vremena. Nemojte više da gubimo vrijeme. Svima zajedno će nam biti bolje, možda nekim od nas ponaosob, trenutno gore, ali svima nama bolje, ukoliko prekinemo sa politikom kontinuiteta koji nam se objektivno danas ponudila i koja nam se nudila proceduralno razgovarajući o ovome. Sasvim je logično da iz ove diskusije se može zaključiti, da Klub poslanika SDP-a neće podržati ni ovog kandidata, odnosno učestvovati u potvrdi predsjedavajućeg Vijeća ministara niti prihvata ovakav program, niti prihvata da nastavimo ići putem kojim se već duže vremena ide.

Ja vam se zahvaljujem i nadam se da ćemo svi zajedno biti uskoro bliži jednoj drugačijoj zemlji od one u kojoj danas živimo, a u koju se svi mi sa ove govornice u stvari zaklinjemo a često ne radimo u skladu s tim. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Lagumdžiji. Replika, odnosno riječ ima predsjedavajući Vijeća ministara gospodin Raguž.

MARTIN RAGUŽ

Ja se zahvaljujem svim komentarima pa i gospodinu Lagumdžiji, naravno, vidite kako stvari idu. Ni jedan detalj iz programa nije prokomentiran. Generalno se kaže mi to ne prihvatamo.

Druga stvar, ja sam napravio diskontinuitet sa dosadašnjom praksom praktično preuzimajući Vijeće u najtežim vremenima i otvarajući prostor za BH gospodarstvo svugdje. To je bio moj diskontinuitet, u odnosu na one koji su blokirali Vijeće zakonima kopredsjedavanjem i koji su sada lideri Alijanse. To je bio moj konkretan doprinos, jedne od in... moram biti točan i eksplicitan. Ja sam za promjene gospodo. Nađite nekog relevantnog međunarodnog čindbenika, koji nije verificirao ovaj posljednji rad, neka vam to ne govori Martin Raguž. Evo neću ja o tome. Je li se primijeti diskontinuitet, je li se preuzima odgovornost, je li se misli za dobro svih ovdje i šta je moguće učiniti u tri mjeseca u jednoj situaciji kad se vodila gola politička borba. Ja ne kažem da je to idealno, ali dajte da razgovaramo argumentima. Ja ne tražim ni potvrdu niti od gospodina Lagumdžije itd., ali tu vrstu paušalizma, to nemojte misliti da će to tako lako moći proći, naravno, na principu promjena, proći će dosta toga, ali sigurni bu dite, promjena ustavno-pravnog poretka, na štetu jednog konstitutivnog naroda neće proći gospodine Lagumdžija. Neće proći vi ste zapisali u vašem programu Alijansi, predali ste ga Uredu visokog predstavnika, većinsko odlučivanje u Vijeću ministara, u instituciji koja treba održavati volju i naroda i građana i koja treba harmonizirati odnose a ne ovdje stvarati strah šta će sutra biti u određenim okolnostima.

Drugo, dao sam vam konkretan papir. Recite šta nije od ugovora i projekata, konkretnih sporazuma, od ugovora o slobodnoj trgovini, gospodo Privredna komora tvrdi da će ove godine po osnovu ugovora koji nije moguće bio sklopljen četiri godine, 60% izvoz BH gospodarstva biti veći. Ako to nije moj konkretan doprinos u

tri mjeseca ne znam što je. Ako nisu svi kreditni ugovori i sporazumi sa Evropskom komisijom, koji od izgradnje institucija do oporavka gospodarstva i ostalih niz stvari, to je ono što je bilo u tri mjeseca. Je li to dovoljno ili nije, ali nemojte reći da je to kontinuitet i da je ovaj program kontinuitet i da ja nemam pravo ponuditi ovom domu, na osnovu legalnog prijedloga, program koji takođe korenspondira sa evropskim i modernim, to nije ozbiljna priča. To možda nije dovoljno da ja prođem u Parlamentu, ali to ne može biti istina i ja ne moram proći u Parlamentu, sprem da ćemo se mi još i mjeriti i vašu odgovornost i kako ćete vi istrčati određenu dionicu, a ja sam spreman, s obrazom reći kako sam svoju dionicu u tri i po mjeseca ...

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Vijeća ministara. Bile su dvije replike. Poslanik Lagumdžija replika.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ne bih se odmah javio za repliku da nije gospodin Raguž inicirao nešto što nisam smatrao da je uobičajemo da nakon jedne diskusije kao čovjek koji je vrlo strpljivo izložio svoj program i vrlo strpljivo nas čekao, a i mi njega evo tri sedmice, tri tjedna, tri hefte da nam se obrati, ali sam dužan reći par riječi povodom ovoga što je sada rečeno.

Naime, krivi navod. Ni jedna riječ nije rečena o programu. Samo da kažem da ono što sam maloprije, možete pgoledati u stenogramu citirao, citat, teško je tačno procijeniti koliko se osoba u istinu želi vratiti u BiH, strana 8. četvrti pasos odozgo, to sam komentirao direktno ou vašeg programa kao ilustraciju i peti pasos odozgo, citat, preko 210.000 osoba je kroz različite programe napustilo BiH itd. to je što se tiče konkretnog osvrtnja.

Čuli smo ovdje da ćemo se sresti još. Čuli smo ovdje da ovo što sam ja govorio nije ozbiljno. Ja vjerujem da je to ipak rečeno u nekom nstupu koji je bio malo ishitren, činjenica da se odmah repliciralo, vjerovatno govori u podignutom tonu su o čemu se vjerovatno ima razloga za takvo nešto.

Međutim, dužan sam ovdje reći također da, pošto nam je vrlo jasno u uvodnim naznakama rečeno, između ostalog” da ne treba govoriti o penzijama i da se neće govoriti o penzijama i mirovinama, da ne treba davati obećanja za tu vrstu, a onda se ovdje vrlo jasno i precizno kaže da će se uraditi revizija postojećih penzionih prava, bez elaboriranja o čemu se radi. Dozvolite da kad uđem u takve detalje, kao što je rečenica koja kaže, da će se uraditi revizija postojećih penzionih prava, dozvolite sama ta rečenica je dovoljna da se malo ozbiljnije o ovome zamislimo, ali ja ne želim da ulazim u masu takvih rečenica, jer one same nisu takve da bi do njih uopšte trebali doći i, na kraju gospodine predsjedavajući dužan sam samo jednu stvar reći vrlo jasno i glasno sa ove govornice. Na uštrb jednog konstitutivnog naroda ili bilo ko jednog, drugog i trećeg i dva i sva tri, SDP je politička partija koja ni na koji način nikada neće da učini ništa što je na uštrb bilo kojeg konstitutivnog naroda. S obzirom da je meni rečeno iza ove govornice ovdje da je moj istup ukazivao na to, da ovo što Alijansa ili SDP ili ja radim je na uštrb nekog od konstitutivnih naroda, želim da kažem vrlo jasno i jasno sa ove govornice SDP je politička partija koja će insistirati i

uvijek se boriti za to da sva tri konstitutivna naroda budu jednakopravna na čitavoj teritoriji BiH i to želim da se zna, a političke podvale tipa ne bih ja rekao ne svom narodu, to izvinite, ostavite za neka druga istorijska vremena.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Lagumdžiji. Gospodin Lužanski zastupnik.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Ja prije svega mogu reći hvala Bogu da ne pripadam onih kategoriji političkih bića koja govore mnogo a ne kažu ništa, s toga ću biti konkretan i kratak, ohrabren sam raspravama prethodnika, dakle kolega zastupnika, koji nisu imali nekih bitnih suštinskih primjedbi na rad i bivšeg odnosno i danas kandidata za predsjedavajućeg Vijeća kao i na program koji je ponudio, osim jedne suštinske primjedbe, koju uvažavam od gospodina Belkića, koji je bio jasan i nedvosmislen u tom pravcu. Ovo što je uradio gospodin Raguž u protekla tri mjeseca u tri ipo mjeseca svog predsjedavanja Ministarskim vijećem, sigurno po mišljenju Kluba zastupnika HDZ-a, zaslužuje visoku ocjenu.

Također, program koji je ponuđen po mišljenju kluba zaslužuje i raspravu, jer danas sam očekivao da ćemo poslije izlaganja gospodina Raguža, otvoriti raspravu o valjanosti ili ne valjanosti programa, o njegovoj opravdanosti ili ne opravdanosti. No, nažalost, kako sam i konstatirao, nije bilo nekih većih suštinskih primjedbi, s toga u ime Kluba HDZ-a mi dajemo punu potporu i gospodinu Ragužu kao i ponuđenom programu za 2001. godinu.

Ja se iskreno nadam da će gospodin Raguž biti danas i potvrđen od strane ovog visokog Parlamenta, iz razloga, što je kroz svoj program za 2001. godinu, ponudio ono što treba i što fali ovoj državi, ponudio je Parlamentu mogućnost da u narednom periodu ovom visokom zastupničkom domu, mogućnost da u narednom peirodu raspravlja, potvrđuje ili odbacuje niz zakona iz različitih oblasti koje sigurno mnogo znače za budućnost BiH.

Sa gospodinom Ragužom na čelu, koji nudi promjene kroz svoj program, sigurno da će BiH moći ući krupnim koracima ka boljitku svih njenih naroda i građana. Dalje, oni koji danas budu, naravno po svojoj savjesti, bez ikakvih pritisaka, od bilo koga glasovali o mandataru gospodinu Ragužu, moraju imati na umu, oni koji budu protiv, da će glasovati za blokadu i ovog parlamenta, da će glasovati za blokadu Predsjedništva BiH, da će glasovati za blokadu Ministarskog vijeća. Na kraju, želim gospodinu Ragužu čestitati na hrabrosti, zahvaliti mu se na onome što je uradio, zaželjeti mu kao osobi koja će dobiti danas potporu, mnogo uspjeha u radu i reći mu gospodine Raguž, bez obzira na rezultate glasovanja, vi ste pobjednik u ovoj političkoj utakmici.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Lužanskom. Poslanik Dragi Stanimirović.

DRAGI STANIMIROVIĆ

Dozvolite da ja započnem ovo svoje prvo obraćanje Predstavničkom domu, prije svega mislim, nadovezat ću se na mišljenje onih poslanika koji smatraju da je neophodno bilo da sadašnji predsjedavajući Vijeća ministara podnese izvještaj o radu u prethodnom vremenskom periodu, ukoliko već razgovara o kontinuitetu sadašnjeg Vijeća ministara. Umjesto toga, mi smo dobili samo dokument, pod nazivom aktivnosti Vijeća ministara BiH, za razdoblje od 18. oktobra do 1. februara. Kao što znamo, 18.oktobra samo je došlo do rotacije u Vijeću ministara ni do kakve bitnije promjene mandatarata, niti sastava Vijeća ministara ovog dana nije došlo. Dakle, bilo bi logično da dobijemo izvještaj o radu za najmanje cijelu 2000.-tu godinu. Umjesto toga nam se priča, znači, umjesto odgovornosti koja mora biti osnovni princip, svakog političkog djelovanja, nama se priča o tome, pa ja ću se potruditi da budem konkretan, jer imam konkretne zamjerke na program rada, na koji sad prelazim.

Dakle, umjesto toga da imamo odgovornost postojećeg Vijeća ministara, nama se priča na strani 1.dole zadnji pasos, da princip ... pa odnosno preuzimanja odgovornosti nadležnih institucija, treba biti u budućnosti njihov način rada, što ja pozdravljam, pošto to očigledno do sada nije bio način rada.

Drugo, mi smo očekivali da dobijemo ukoliko je moguće konkretnije odrednice prema katastrofalnoj ekonomskoj i socijalnoj i političkoj situaciji u zemlji, umjesto toga, kroz diskusiju provejava način ocjena predloženog programa, na način da treba unositi optimizam, pa se tome pridružio i predloženi predsjedavajući Vijeća ministara, na način da je rekao na strani 2., opet poslednji pasos, da je od izuzetne važnosti privući sgrane investitore i da bi zbog toga BiH u idealnim uvjetima mogla postati jedna od vodećih zemalja itd. na što je čak dodao u svom izlaganju da on duboko vjeruje da će se to desiti u periodu od naredne četiri godine, a da zato nismo dobili ni jednu mogućnost da valjane argumentacije, na osnovu koje bi sami došli do ove procjene.

Treće, ja ću se, također, nadovezati na ovaj dio o kojem se govori o tome da su prava penzionera ugrožena i onda valjda kao mogućnost njihovog rješavanja, predlaže se preispitivanje postojećih prava na penzije, tj. da se uradi revizija postojećih penzionih prava, što valjda naši ugroženiji slojevi stanovništva treba da shvate kao prijetnju za dalje pogoršanje svog postojećeg ekonomskog i socijalnog položaja.

Dalje, na strani 5. Kad se govori o trgovinskoj politici, umjesto da se podnese elementarna odgovornost za što BiH još uvijek nije niti u VE, niti u Partnerstvu za mir, da ne govorimo o svjetskoj trgovinskoj organizaciji, nama se opet daju načelne ocjene i fraze, pa se recimo u prvom pasosu kaže, da treba dati prioritet vanjsko-trgovinskoj politici, ali onda već u sledećoj rečenici, da će se mjere za provođenje ove politike raditi u okviru globalnog okvira o pr. Strategije razvoja BiH, za period 2001-2005, ako me osjećaj ne vara, mi smo već u 2001. I pošto ovo vijeće ministara traži na neki način odobrenje da nastavi kontinuitet svog rada, onda bi jedan od elemenata njegove odgovornosti trebao biti i taj što ne postoji globalni okvir pr. Strategije razvoja za ovaj slijedeći petogodišnji period, u koji smo već ušli, i dalje se nastavlja o tome da je u tački 2.vanjsko-trgovinskih mjera, da je neophodan početak i eventualno okončavanje pregovora o pristupanju BiH Svjetskoj trgovinskoj organizaciji itd. to još uvijek nije počelo i eventualno će se okončati, što nema ni rokova niti jasnih mjera

kako će se ovo provesti i konačno u tački 4. Kaže se da je pripreme i održavanja donatorske konferencije radi pribavljanja sredstava u cilju dalje obnove razrušenih potencijala u BiH i osiguranja osnovnih pretpostavki za realizaciju strategije razvoja samoodržive privrede, što mislimo da je još jedna, ovako prilično demagoška fraza, jer se bojim da je vrijeme donatorske konferencije od strane međunarodne zajednice završeno, a naročito je završeno ukoliko ne dođe do nikakvih promjena u postojećem radu Savjeta ministara, ako se ovo stanje nastavi, svi smo svjedoci da ni prošle godine nije održana donatorska konferencija, iz sličnih razloga, svima su vam poznati da se na to ne vraćamo.

Dalje, na strani 7. Govori se o tome da bosanskohercegovačka diplomatija, dakle govorim o vanjskoj politici će uložiti napore da ostvari, pa sad citiram: "Imidž otvorenog i sposobnog sugovornika i partnera u uspostavljanju pridobijanju saranje na prijateljskim partnerskim osnovama". Tako je to do sada izgledalo i kako izgleda položaj BiH u svijetu, mogli smo vidjeti na zagrebačkom Samitu, mogli smo vidjeti i posljednjih dana, valjda je posljednji doprinos jučerašnja izjava člana Predsjedništva BiH, vjerovatno će biti to izjava koja će nam u mnogome popraviti imidž u međunarodnim organizacijama.

Na strani 8.govori se o Aneksu VII, odnosno o stanju izbjeglih i prognanih, raseljenih osoba, pa se već u prvoj rečenici kaže jedna vrlo interesantna definicija njihovog položaja, pa se kaže da iz svojih prijeratnih dovoma u BiH, zamislite pokrenuto oko 2 miliona i 200.000 osoba, što je zaista jedan interesantan doprinos političkoj situaciji i borbi i sada, ne govorim o tome, mislim da je gospodin Lagumdžija to pomenuo, da se načelno, dakle, govori, nabrajaju nam se ovi podaci, bez jasne strategije kako da se stanje popravi, a kaže se da preko 210.000 osoba je samo u poslijeratnom periodu otišlo iz zemlje, ili su pak vjerovatno ohrabrenim situacijama u zemlji i mjerama koje su do sada poduzete, od strane svih institucija u BiH, u međuvremenu našli smještaj kod trećih zemalja.

Na strani 9.poslednji pasos, tačka 11.govori se uz sve ostale mjere koje bi trebalo učiniti a do sada nisu učinjeni, da bi bilo neophodno zaokružiti sistem i evidentiranja i informiranja na nivou BiH. Ja se u potpunosti slažem, pravo je pitanje za što to do danas nije učinjeno.

Zatim, na strani 10.tačka 12. prva rečenica, definiranje strategije u pogledu pitanja dijaspore BiH, dakle, prepoznajete kao i oko svih ostalih elemenata, dolazimo do zaključka da u ovom trenutku ne postoji bilo kakva strategija, bilo kakvo određenje, prema milionima naših građana koji žive van zemlje, to je već dovoljna ocjena rada, kako entitetskih dosadašnjih vlasti, tako i postojećeg Vijeća ministara.

I, konačno kad se govori o borbi protiv korupcije, kaže se da donošenje opće strategije borbe protiv korupcije, pa onda treba identificirati sistem, odnosno izvore koji generišu korupciju, zamislite mi još nismo definisali čak ni to šta generiše korupciju u zemlji a kamo li da imamo bilo kakav s. plan kako se protiv korupcije boriti, i onda se tu nastavlja još cijela strana toga šta bi trebalo uraditi, a što naravno nije do sada urađeno.

Na strani 11.se kaže, ono o čemu sam ja raspravljao već na početku. Vijeće ministara BiH i vlade entiteta će pripremiti izvještaj o utrošku sredstava

međunarodne pomoći i kredita i donacija za period od 1995-2000.godine. Dakle, još jedan primjer kako se izvještaj ne podnose, kako se oni pripremaju i kako će možda za narednih deset godina ako nedaj bože ovaj kontinuitet vlasti ostane, možda biti podnešeni, ali oni će biti pripremani, bar nam tako sugeriraju predloženi mandatar za predsjedavajućeg Vijeća ministara.

I, konačno pod brojem 13. ovih mojih primjedbi, što će od prilike biti, vjerovatno, i rezultat glasanja nakon ovog neću da prorekнем, rezultat glasanja, vjerovatno sam se zbog toga odlučio da samo 13 primejdbi dam ovom predloženom prijedlogu programa Vijeća ministara. Kaže se na poslednjoj strani, strani 12, da je edukativnim metodama potrebno razvijati svijest kod nadležnih organa, to je zaista još jedan doprinos, razvijati svijest kod nadležnih organa da institucija ombudsmana demokratsko dostignuće u službi zaštite ljudskih prava i da odluke treba provoditi, zamisli mi ćemo uticati na svijest institucija da odluke treba provoditi. To je zaista još jedna izvanredna konstrukcija. I, eto dakle, da ne bih oduzimao vrijeme ostalim poslanicima, ja sam se zadržao na ovom broju 13 i to je od prilike moja ocjena predloženog programa rada Vijeća ministara. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Stanimiroviću, ima riječ poslanik Banjac.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, poštovani poslanici, ja naravno razumijem i ljude kad prave previde, jer možda misle da su argumenti pa i to je put, a kad je u pitanju današnje stanje, ja sam apsolutno salgasan da se radi o ulasku u mirne vode, u bilogiji te mirne vode zovu bare i mislim da se to ovdje danas i te kako vidjelo. Samo radi podsjećanja javnosti i vas, vama je to smiješno, ja iskreno mislim da je to tako. Evo, za što to mislim, jer naravno želim da obrazložim svaku svoju misao. Danas je kandidat za predsjedavajućeg rekao slijedeće: "Da za njega ne postoji Parlamentarna skupština, da kaže ako bude izabran da Savjet ministara neće moći raditi u skladu sa Ustavom i da neće moći podnositi izvještaje, da ga neće moći niko smijeniti", a to je sve tačno, a onda dođe Kolegijum pa kaže: "jedan član kaže da nema Doma naroda, da nema Parlamentarne skupštine, da nema mogućnosti odlučivanja, drugi kaže da je sve u redu, da je sve u skladu sa Ustavom i onim što je napisano i proslijeđeno, od strane OHR-a, smatrajući to pisanje i svojim mišljenjem", što ja uvažavam i prihvatom, a onda treći kaže: "da to nije tako da on ima malo drugačije mišljenje i da to može biti malo drugačije" i to ja prihvatom, šta da se radi tako je stanje. Molim vas, možda je ovo vama smiješno, ali ovo se može pročitati iz stenograma, da je, a onda se još doda da je vrhovni tumač Ustava OHR, a onda jedan poslanik pita šta je sa Ustavno-pravnom komisijom, pa naravno, ono ustavna mora da joj otpadne, jer joj dođe kao višak, pa nek ostane pravna, a vidjet ćemo šta ćemo dalje, i niko tog momenta nije reagovao da kaže da to naše tijelo treba da se sastane pa kaže pa makar reklo i pogrešno, ali da kaže šta misli o svemu tome, a onda dođe jedan poslanik pa kaže da bi bilo dobro u takvoj jednoj situaciji skinuti tačku s dnevnog reda i da se o tome glasa, a onda se to previdi kao da se ništa nije reklo i idemo dalje. Ulazimo, dakle, u jednu situaciju, koja je takva kakva je.

Molim vas, ja mislim da bi bilo dobro i želio sam istinski da danas raspravljamo argumentima, da raspravljamo argumentima i o programu i o onom što suljudi ovdje iznijeli kao sporno za dobro i kvalitetno funkcionisanje ovog doma.

Međutim, to očito nikoga nije interesovalo. Očito da je ovaj program, gospodine Raguž toliko inspirativan da je u javnosti izazvao pažnju dok ga nije bilo, jer kako drugačije tumačiti da se najmanje ovdje čuje o programu. Ja uvažavam i vas i vaš program i mislim da on izražava realnost stanja u kojem jesmo. Realnost stanja izražava i ono što ste vi kazal na početku kao uvodnom dijelu svog izlaganja, to nam je realnost, ali molim vas, to očito nikog ne interesuje. Mislim gospodo da ćete vi koji se odlučite da radite u ovakvom stanju naravno biti spremni preuzeti odgovornost i za ono što uradite. Ja naravno neću učestvovati u toj vašoj odgovornosti i neću učestvovati u tom vašem programu. Kojega ćete vi koji se spremate da nešto novo kažete, nastavite, promijenite itd. ali budite spremni da ponesete i odgovornost za narod i ono što se može dogoditi poslije ovakvog stanja kakvo smo danas zatekli.

Naravno, ako vi to izvedete na dobar put, sve čestitke vama. Ali, gospodo ako krenete lošim putem, zabilježite negdje da ste na vrijeme upozoreni da to ne radite. Uvodite nas gospodo u nešto što je rizično. Ja neću drugi izraz pominjati, da vas ne bih povrijedio, jer ja to nemam namjeru, na kraju i ranije sam rekao da vas ne mogu ni spriječiti demokratski, jer kažete da imate većinu, a i to će se očitovati. Pitam samo one, koji će da učestvuju u nekim novim programima, koji predlažu ukidanje entiteta, koji predlažu niz zakonskih projekata, koji su suprotni Ustavu i Dejtonskom mirovnom sporazumu, jer ukidaju nadležnosti entiteta, pitam one koji su drugačije govorili za vrijeme kampanje, kako će se sad ponašati i to ćemo obilježiti. Bilježiti radi budućnosti. Bilježiti radi onih koji su vam dali povjerenje i bilježiti da bismo znali koliko ste dosljedni ili ne.

Gospodo, ja mislim jedno, da bi bilo dobro da danas donesemo jedan zaključak, koji bi pomogao ulasku u jednu dobru i perspektivnu budućnost, a to je da se što hitnije uspostavi Dom naroda ovog parlamenta, kako bi mi kao ljudi ovdje mogli raditi i da se ne bavimo proceduralnim stvarima, nego suštinskim stvarima. Ja vas molim, da to donesete kao zaključak i da se na tom zaključku radi što je moguće brže i prije. Naravno, da kao čovjek, učestvovat ću stalno u raspravi i pomagaću diskusijama da se bar čuje istina. Naravno, izjašnjavati se neću sve dotle dok se ne stvore zakonski uslovi i ustavni uslovi za izjašnjavanje, ali na kraju i ćutanje je izjašnjavanje i molim vas, prihvatite ovo kao moju najljudskiju najdobronamjerniju želju, jer ja nemam ništa i protiv onih koji se tajno sastaju i to je njihovo pravo i pravo je njihovo da se međusobno pritišću argumentima naravno i ja neću da ulazim u te stvari kako su i o čemu razgovarali, nadam se da su razgovarali argumentima, snagom argumenata, a ne argumentima snage, ali imam jedno samo, jednu dilemu, što se skrivaju od naroda ako mu misle dobro. Ja bih da oni to pred narodom i da ne poriču da se sastaju, jer to je njihovo pravo i neka se sastaju. Eto, hvala vam puno, ja se nadam da ste me ispravno shvatili.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Banjcu, nemamo jasno upućenu adresu. Je li replika gospodine Šašivareviću ili diskusija? Replika izvolite.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Cijenjeno Predsjedništvo, dame i gospodo poslanici sedma silo i dragi gosti iz međunarodne zajednice. Ja kolegu Banjca podržavam kad je u pitanju prijedlog o konstituiranju Doma naroda, ali bih vas u isto vrijeme zamolio da svoj neograničen autoritet koji je imao u stranci SDS-a upotrijebi, da se što hitnije formira i Dom naroda u Skupštini RS. Pogotovo što znamo da postoji odluka Ustavnog suda o konstitutivnosti pa bih zamolio gospodina Banjca da se malo založi i za to.

SEAD AVDIĆ

Replika, gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Uvaženom poslaniku Banjalučaninu, želim reći, hvala mu lijepo ako misli da imam neograničen uticaj, kamo sreće da je tako i imam određen uticaj naravno i spreman sam uvijek uraditi poslaniče, sve što je u skladu sa Ustavom RS i na tom pravcu ću raditi.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Banjcu. Diskusija Mirza Kušljugić, poslanik.

MIRZA KUŠLJUGIĆ

Uvaženi članovi Predsjedništva, gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih pocrtao jednu stvar koja je jasna svo vrijeme od koliko traje procedura oko imenovanja i potvrđivanja mandataru za Vijeće ministara. Ovdje smo čuli da je gospodin Raguž rekao da je program koji je ponudio program promjena. Očigledno da iza ovog programa, kako ga on naziva programa promjene, ima i koncept političkih snaga, koje podržavaju te promjene. Ono što sam ja za ovom govornicom čuo da su pohvalne riječi u ovom programu iznijeli predstavnici HDZ-a, što je sasvim prirodno i SDS-a. Ja bih zamolio da do kraja bude konzistentan, jer nas je prošli put zamolio 7-10 dana da oformi, kako je tada najavio vladu koja će imati stabilnu političku podršku u ovom parlamentu, koja će biti vlada tehničkih eksperata vlade ili reprezentat program kao papir je iluzorno diskutovati ukoliko uz njega ne ide ovo što se zove koncept političkih snaga, naglašavam političkih snaga koje će taj program da realizuju, je mislim da nije privredne reforme, da nisu privredne reforme koje će integrisati BiH, da one mogu biti jedan od procesa, ali da mi moramo pored toga znati, na kojem političkom konceptu se ovaj program koji je ovdje prezentiran misli realizovati. Zbog toga nisam danas spreman detaljnije da govorim o tom programu, jer mislim da je na neki način deplasirano, ukoliko kao i svaka ozbiljna parlamentarna skupština, ukoliko ne znamo koje su političke snage koje će ga do kraja realizovati. Ja se nadam da će gospodin Raguž, ukoliko bude na kraju poslije svih diskusija, uzimao riječ odgovoriti i na ovo pitanje. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Kušljugiću. Zastupnik Baković.

MIRKO BAKOVIĆ

Dame i gospodo, kolege zastupnici, rekao bih nekoliko riječi u vezi sa programom rada Vijeća ministara u BiH za 2001.godinu, ponuđenu od gospodina Raguža.

Mislim da je ovaj program konzistentan, da ima jednu viziju i to realnu viziju, viziju koja bi se mogla ostvariti i koja bi njenom realizacijom dala BiH jedno novo lice, jedno bolje i povoljnije lice.

Prvo što mi se sviđa jeste, naglašeno jačanje institucija BiH. Bez obzira koliko ovo sada izgleda kao anakronizam, možda kao fraza, kao nešto preživjelo i što bi možda spadalo u neku rop... politike i povijesti, ja mislim da je i ovo i sada aktualno. BiH, trpi najviše zbog toga što nije još institucionalno komponirana i bez obzira što mi to kažemo ili ne kažemo, bez obzira na političke partije, koje se ovdje iskazuju i na pojedine opcije itd. ja mislim da je to osnovni i najveći nedostatak. BiH nije ustrojena u institucijskom smislu i to joj fali i onaj tko bi uspio tu, ja mislim da bi bio pobjednik i da bi mu na glavu trebalo staviti lovorov vijenac.

Ovo do sada što je gospodin Raguž, kao predsjedatelj Vijeća ministara BiH uradio, jeste, donekle garancija da bi ostale stvari trebalo uraditi.

Prvo, on je radin, marljiv, skroman, jednostavan. Kod njega nema fraza, nema bombastičnih iskaza, nema trijumfalističkih nastupa i to je jedna garancija. Nema čak ni političke zapjenušanosti, što je dokaz da pripada onim ljudima, onim osobama koje su željne rada i da nešto uradi i da se kroz rad afirmiraju, ne kroz neku samo političku pripadnost.

Dalje, ovdje ima nekoliko stvari koje, također, spadaju jednu viziju, otvaranje prema inozemstvu. Mislim da to BiH i treba. Borba protiv kriminala, protiv droge, protiv korupcije, također joj to treba. Sve to nije dovršeno, sve je to aktualno i sve je to na dnevnom redu. No, nešto me drugo iritira i uvijek djeluje na mene provokantno, mada izgledam nekad dosadan što se na to stalno vraćam. Bode me, iritira me to, za što se pojedini političari, ne samo na ovom bosanskohercegovačkom prostoru, nego inače malo i šire bave sada uvijek nekom, rade neki termin, neki vokabular, promjene, promjene, gospodo kakve to promjene. Šta su promjene? Promjena ima dvije vrste u jezičnom smislu. Promjena na gore i promjena na bolje. Kakve mi hoćemo promjene i tko nama garantira ako donese neke promjene ili stvori neku atmosferu za promjene, kakve će te biti promjene i da li te promjene garantiraju da će situacija ići na bolje ili možda na gore. Ko imalo poznaje tu svjetsku neku povijest, obični mi ljudi možemo to malo osvrnuti se na neke stvari, kroz povijest ljudskog roda, bilo je mnogo rezolucija, to je tzv. radikalne fundamentalne promjene. Šta su te revolucije donosile. Donosile su samo zlo i ništa više. Zar su to, zar mi sada trebamo vapiti za tim promjenama. Tko nama uopće u te davne medije toliko utuži u glavu, promjene su spas. Kakve promjene? Ko garantira? Na takvoj bazi, na takvoj infrastrukturi promjene se događaju da nam budu nešto. I, sada je samo u modu destrukcija, nihilizam, nihilizam postignutog, negira i kod onoga ko radi, negiraj mu ki odmah si, evo ipso sebe afirmirao. Je li to nešto? Što to uopće znači? Zar mi ne možemo više rasuđivati jednom, jednom običnom logikom, zdravim razumom. Tko može garantirati u BiH sada da će eventualne promjene i to od strane

kojih snaga, možda bi i to trebalo sve analizirati. Tko su tiljudi? Što garantira da će oni donijeti neke promjene nabolje? Da će oni stvoriti ovaj raj zemaljski. Da će ovo biti haman obećana zemlja, gdje će teći med i mlijeko. Bože moj. Pa zar ovi ljudi koji su do sada radili, u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti, nisu radili, nisu imali ipak neku pamet, neki mozak, neko obrzaovanje, služili se nekim tehničkim i tehnološkim dostignućima, formulom, itd. i što nam sada samo kažu promjene. Ako pogledate novine, novine samo pjevaju refren “promjene – promjene”, tko će dati novac, tko će zaraditi novac, tko će stvoriti privredu, da li su to samo neke promjene? Pa i godišnje doba pa sve u prirodi su promjene. Dan se mijenja, proljeće dolazi, dolazi zima, to su promjene. Svi mi mijenjamo stvari i gospodin Raguž ako bi bio izabran i on bi donio promjene apsolutno, čak kad bi u najbukvalnijem smislu nastavio sa kontinuitetom. Opet bi bile promjene, jer ništa ne može biti isto, ništa nije isto sve se mijenja, ali kako. Da li treba revolucionarne promjene, radikalne promjene, gdje teče krv, gdje padaju glave, kakve to sad promjene.

Mislim da se tu malo moramo zamisliti i da moramo vidjeti šta mi možemo uraditi, što mi ne možemo uraditi. Što nam garantuje nešto. Mi smo ovdje odgovorni ovom narodu. Ova BiH, izmorena je zemlja. Umorna je to zemlja. Znojna je to zemlja i treba tu ozbiljno pristupati stvarima. Nije to samo reda radi, kao ringišpir, samo da se vrste stvari i gotovo, ne uživajmo u tome, nego da stvorimo institucije, pa neka se radi, neka se ide tiho polako, ali nek se ide naprijed, nek bude progres, nek se nešto stvara, a ne promjena možda nagore. No, međutim, govorim ovo bez mržnji, naklonosti, ne kritiziram nikoga. Svako ima pravo da kaže itd., ali iznosim svoje mišljenje. Toliko, hvala na pažnji.

SEAD AVDIĆ

Hvala zastupniku Bakoviću. Riječ ima poslanik Imamović.

MUHAREM IMAMOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, uvažene kolege i kolegice, nisam imao namjeru zaista da nastupam, ali očito je da čovjek ne može ostati neutralan kod ovakvih situacija i stanja u kojem jesmo. Usput da kažem da sam znao da ću morati biti izložen ovoliko retoričkim pritiscima kolege Banjca, dobro bih razmislio hoću li ovdje doći. Ovo je treća sjednica, gdje sam ja ko neki materijal ko neki poligon za njegovo vježbanje. Ja ću ga zamoliti kao kolegu, da malo skрати, da me poštedi. Nemam više vremena ja slušati ničija predavanja. Ni ja ni mi svi u BiH i kanimo se retorike profesorske sa ove govornice. Budimo zaista precizni i konkretni i tražimo rješenja za ovo što nas ubuduće čeka. Ja molim i poštedit ću vas, u tom smislu bilo kakvih filozofiranja na temu o kojoj govorimo, u stilu toga. Evo ima nas ovdje ko nema Predstavničkog doma nema Skupštine, ne možemo raditi, ali budimo iskreni koji to postavljaju pitanje da ne možemo raditi. Prethodno su uredno naplatili paušal u onoj našoj haznadariji, blagajni, da ne kažem drugi izraz. Budimo korektni. Ako smo zato da konstituiramo cjelokupan sistem skupštinski u punom kapacitetu, onda nemojmo doći ovdje pa to kazati a prethodno sve to naplatiti, nije korektno ni pošteno. Evo toliko i neću više. Konkretno samo da kažem, ja čestitam kolegi, samo da kažem, ja čestitam kolegi, zapravo uvaženom gospodinu Ragužu, što je našao hrabrosti da u ovakvoj konstalaciji, političkih snaga ponudi program. Ja mu kao čovjeku čestitam. Imam velikih zamjerki, na kompoziciju programa, jer ja sam po vokaciji privrednik, ja ne vidim ovdje sitem kako će privreda izaći na kraj sa teretom svih nas i socijalnih

programa. Nekoliko pitanja samo koristim priliku. Govorimo o klimi, ko bez klime nema kapitala. Na koji način ćemo doći do te klime, ja mislim ne sa paketom zakona koje nudimo stranim potencijalnim investitorima, jer se njima nesvijesti od svih naših zakona, to je jedno.

Drugo, projekcija makroekonomske politike, nema šansi da iz usvojimo u ovakoj konstalaciji snaga, gdje entiteti se ponašaju kao snažni državni mehanizmi, koji imaju svoje makroekonomske politike, a nas ovdje kao institucije i Parlamenta nema.

Treće, na jednom mjestu govori se kako bi BiH da ne čitam da skratim u idealnim sulovima bila najbolji poligon za investiranje na svijetu. Ja pitam gospodina Raguža, kad ćemo dogurati do tih idealnih uslova? Nikada. Dakle, u realnim uslovima trebamo tražiti rješenja da strani kapital dođe a ne ne nuditi idealne uslove koje nećemo nikad stvoriti.

Četvrto ili peto, mi stalno prodajemo jeftinu radnu snagu. Nije ni čudo što kod toga stvaramo klinu, da se unaprijed nas samih i sve radnike zajedno prodamo jeftino stranom kapitalu, stvorimo takav ambijent da budemo sa znanjem i strukom vandani, makar u okruženju u kom jesmo, da ne govorimo o Amerikancima i ... itd.

Dalje, ja sam ovaj pasos oko rekonstrukcije, reorganizacije penzionih sistema, osiguranja shvatio vrlo ružno. Ovdje se predlaže eliktristički pristup, ko sad ćemo formirati neka posebna mikro organizacijska društva, osiguravajuća društva, u kome će ona elita, koja se dočepala kapitala, u prethodnom periodu, složiti svoje osiguranje u te fondove, a radnici koji su to iznijeli u svojoj glavi će ostati i dalje u praznim fondovima. Takav pristup je nesocijalan, nesolidaran i neprihvatljiv, ma koliko on je meni poznat, nemojte misliti da ne znam šta se događa tamo u zapadnim zemljama, kako se to organizira, ali u našim uslovima, to je nemoralno. Podnosimo svi zajedno muke penzionera i radničke klase, dok ne izađemo na taj nivo da mogu i ja kao pojedinac birati hoću ovaj fond a ovaj neću

Evo, toliko, oprostite što sam malo sa emocijama ovo govorio, u dobroj namjeri da izađemo iz ovog paketa problema. Neću govoriti o broju 13 ali tu je negdje. Hvala vam lijepa.

SEAD AVDIĆ

Uz zahvalnost poslaniku Imamoviću, imamo repliku, gospodin Banjac, ili ispravka, vjerovatno krivi navod.

MIRKO BANJAC

Poslaniče, uvaženi gospodine, Bogu hvala da mi je podario razum i snagu da mogu da kažem slijedeću rečenicu. Bio bih srećan čovjek, kada bi svi moji protivnici mislili meni i mojoj porodici ono što ja mislim njima i njihovoj porodici. Volio bih da još puno ljudi može da izgovori ovu rečenicu. Isto tako mislim na zlo ako sam nekom učinio. Istu rečenicu primjenjujem. To hvala Bogu da mogu da kažem.

Drugo, ovom prilikom ću reći što me je podsjetilo, niti sam imao namjeru, niti ću kad imati, niti da tjeram niti da mrzim niti sam kad to radio. A, ono što su neki naši dani u Sarajevu pisali o meni neka im je na čast, da noliko mržnje može da stane na malo papira. Ja nisam rekao za vas, rekao za njih. Molim vas, a vama, i meni kad se nešto ne sviđa znate šta ja radim, a ja imam dobar autosugestivni trening pa se isključim, jer ima i onog ašto meni ne odgovara, ali to nije za tjeranje, ja to naučim, pa isključim, pa idem dalje. Trudimo se da budemo tolerantni jedni prema drugima, bez obzira šta mislimo.

SEAD AVDIĆ

Pomirljivih tonova i tolerancije nam treba. Hvala poslaniku Banjcu. Da li se još neko javlja za repliku? Za repliku ne. Imamo redoslijed, ja vas molim, poslije poslanika Imamovića i ove replike ima riječ poslanik Adem Borić.

ADEM BORIC

Gospodo predsjedavajući, veoma hrabro i odlučno istupio je gospodin Martin Raguž, predsjedavajući Ministarskog vijeća, imenovan od Predsjedništva BiH i koji evo očekuje nakon iznošenja programa da od ovog doma dobije odobrenje ili pak ne.

Htio bih reći da mi poslanici danas moramo imati minimum svijesti o potrebi plaćanja potrebne cijene za uspjeh ovog programa ili ne, upravo zbog te cijene i odgovornosti prema građanima BiH, želim istaći ispred Kluba poslanika Stranke demokratske akcije nekoliko riječi.

Klub poslanika SDA u ovom domu, želi istaći jasno i glasno da gospodin ministar Raguž, predsjedavajući Vijeća ministara BiH je, učinio veliki njapor, kako u konsultacijama, ali i u prezentaciji ovog programa sa političkim strankama u ovom domu. Mi smo iz SDA pokazali razumijevanje prema predsjedavajućem Vijeća, kad smo bili da mu se da potrebno vrijeme, kako za konsultacije, tako i za prezentaciju ovog programa.

Mi iz SDA najoštrije izražavamo ne slaganje i negodovanje, zbog ponašanja onih stranaka koje su odbile razgovor sa predsjedavajućim Vijeća ministara u okviru njegovih konsultacija. Smatramo da je to zaista neozbiljan i neodgovoran politički čin, koji kako, uz to plaši stranačkim voluntarizmom, koji se lahko može izvrnuti u totalitarizam.

Danas smo saznali da gospodin Raguž nije na temelju iznesenog programa uspio po našem uvjerenju da obezbijedi potrebnu većinu u ovom domu. Pa prema tome, da nije uspio ni obezbijediti reprezentativnu vladu, što je bio naš zahtjev i želja. Zbog toga Klub poslanika SDA danas prilikom glasanja će glasati tako da bude uzdržan, kako za gospodina Raguža tako i za eventualno svakog drugog imenovanog predsjedavajućeg Vijeća, koji ne obezbijedi stabilnu većinu u Parlamentu, a to po našem uvjerenju znači 60-70% biračkog tijela dakako, ovo je u skladu sa Programom SDA, stranke demokratskog centra, koja preferira stvarnu demokraciju, što praktično znači da aktuelni premijer i Ministarsko vijeće treba da znaju volju naroda, odnosno građana BiH, ali ne samo da je znaju, nego da je i realiziraju na terenu. Zbog toga mi ističemo, dakle, kao Klub poslanika SDA, da želimo stabilnu vladu, vladu koja ima

podršku bar 60-70% ovog doma, reprezentativnu vladu. Vladu čiji će zakoni, odluke i zaključci respektirati na cijeloj teritoriji države BiH. I, još jednom da istaknem Klub poslanika u ovom predstavničkom domu je za neodložno formiranje Ministarskog vijeća, vlade koja će imati podršku rekao bih 60-70% ovog biračkog tijela. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Boriću. Imamo još dva diskutanta koja su se prijavili. Poslanik Lolić ima riječ.

BRANISLAV LOLIĆ

Poštovane kolegice i kolege, dragi gosti, htio bih da kažem da govorim u ime, moram prebrojati svaki put, pošto nas puno u klubu ima, četiri stranke za koji smatram da je odigrao prošli put ključnu ulogu da se prošli put kaže da nema parlamentarne većine i da je potrebno sjednicu odgoditi i da smo jako sretni, a ja lično sam zaista sretan što smo je odgodili, jer mislim da smo napravili jedan veliki potez. Činjenica je da smo uradili, u jednoj situaciji koja je našoj zemlji teška, možda jedan gubitak za nekoga od sedam dana, ali smo napravili velike političke pomake.

Prije svega, to što je taj klub formiran od pet stranaka, to je evo reći ću za nas u RS do sada bila pomalo i fikcija, a sada je realnost. To što je taj klub napravio jedan zaista veliki gest, pa su sve stranke razgovarale sa gospodinom Ragužom kao mandatarom je, takođe, veliki gest, a po meni je najveći gest što smo onda sjeli neke od članica ovog kluba sa gospodinom Lagumdžijom s kojim mi je bilo normalno da ću razgovarati, ali da mi je neko u toku kampanje rekao da ću možda jednog dana zajedno glasati sa predstavnicima Stranke za BiH, ja bih mu rekao da je lud. Da mi je rekao da ću možda biti na istoj strani sa Bosansko patriotskom strankom takođe, međutim, onda sam razgovarao i sa tim strankama, pa sam shvatio koliko je dijalog važna stvar u politici, jer prvo vidite gdje se razlikujete gdje se ne razlikujete, gdje imate informacije, gdje imate dezinformacije, pa ću krenuti od Stranke za BiH. Kad sam vidio da tamo sjedni jedan gospodin Belkić sa kojim sam razmijenio dosta rečenica, shvatio sam da to nije baš takva stranka kakvom sam je ja doživljavao, a kad sam vidio da je tu gospodin Dževad Osmančević, koga znam dvadeset godina iz Banja Luke, onda sam još pomalo promijenio mišljenje, onda sam shvatio da ipak i ove stranke, koje su ušle u Alijansu su napravile puno ustupaka da smo mi napravili ustupke u RS, pa da smo svi napravili ustupke i došli do današnje sjednice, koja po meni ima vrlo, vrlo dobar tok, jer ovdje se zaista razgovara o stuštinskim pitanjima za ovu zemlju. Gospodin Baković je ovdje rekao jednu vrlo dobru stvar, rekao je da su loše promjene zbog promjena, apsolutno se slažem i smatrali smo da smo pristali tek tako prije mjesec dana, bez ikakvih razgovora, na formiranje jedne demokratske opcije u BiH, da bismo napravili jednu revoluciju koja bi se loše završila. Vjerujte mi da sam bio i ja u dilemi ko je veći musliman gospodin Alija Izetbegović ili Zlatko Lagumdžija, oba su Bošnjaci, ali kad kažem Musliman onda govorim o vjeri. Neki su govorili, to je igra, to je ono, isto sam tako razmišljao o gospodinu Jelaviću i gospodinu Zubaku i onda sam došao do jednog papira u kojem me N. pred izbore, izvinjavam se moram reći ovo sve, mislim da je sve važno, napravio jednu vrlo značajnu analizu. Postavili su nekoliko pitanja predstavnicima svih naroda i zaključak je bio da je ubrzanje ekonomskih reformi i podizanje stope zaposlenosti najvažnije

kod svih naroda. Ali, onda je došao odgovor na jedno pitanje koje je meni rekao da treba da se ponašam na način na koji sam se ponašao u zadnjih petnaest dana.

Kod hrvatskog naroda, odnosno kog njegovih predstavnika, skoro u 20%, na drugom je mjestu bilo nacionalno pitanje. Kod Srba oko 12%, kod Bošnjaka oko 5%. Šta to govori, da su Bošnjaci, završetkom rata, stvaranje BiH, riješili praktično svoje nacionalno pitanje. Ja mislim da je to tako, da su Srbi djelomično riješili još uvijek tako, nisu siturni, ali ono što ja znam pa i moja stranka, nama je ostanak RS, ono što nam garantuje da je ovo naša domovina. Evo, vjerujte da imate u meni predstavnika klasičnog mladog, srpskog naraštaja, koji je učinio jedan za sebe veliki politički iskorak u zadnje tri godine. Nisam '93. prihvatao BiH kao svoju domovinu, a danas je prihvatam. Danas stojim pred ovom Himnom, u ovom parlamentu, ne smeta mi ovaj grb, ali jako mi je značajno da u mojoj skupštini uz ovaj grb bude i grb mog naroda. Mislim da su to sve veliki iskoraci. Želim da sve nas podsjetim, da smo u proteklih 10 godina, doživjeli tehtonske poremećaje na ovom prostoru i da sve to teško staje u jednu malu ljudsku glavu i da o tome razmišljamo. Sad dolazim do Hrvata. Tamo je 20% naroda, jedna petina, govorila o nacionalnom, znači taj narod ne osjeća da je siguran u ovoj zemlji, onda sam išao da gledam kakav je položaj u ove tri velike nacionalne stranke, po broju glasova i vidio sam da su zaista sve pale i ja ih molim ovdje, jer mislim da sam sa svima ovdje uspio stvoriti jedan pristojan odnos, da niko ne uzima sebi za pravo da je on jedini zastupnik nacionalnog interesa. Nije Mirko Banjac ništa veći Srbin od mene, možda u visinu, ali nije u težinu, razumijete, ali znači svi mi imamo pravo da mislimo, da zastupamo interese svog naroda, ali isto tako sam vidio da od ove tri stranke HDZ je u najtežem položaju, jer ipak je imao najbolji rezultat, poslije njega je vidio sam SDS pa HDZ, a sada će doći u jednu situaciju da moždaneće biti u vlasti i to će stvoriti probleme. Onda sam se kao mlad čovjek jednostavno prepao, šta ukoliko dođe do tih najavljenih opstrukcija, bojkota u ovoj zemlji. Ja ću vam sad samo reći dvije rečenice, kao direktor velikog Kliničkog centra u Banja Luci, još nekoliko dana, nakon svega ovog, odlučio sam da se povučem sa ovog mjesta i da se stvarno maksimalno angažujem u radu ovog ovdje organa i mislim da nas puno ovdje treba da se i profesionalizuje, jer treba da odgovorno ove dvije godine ovu svoju domovinu izvučemo iz kirize, ako mi u roku 2-3 mjeseca ne nađemo rješenja, ne treba nama ni ovaj parlament ni vlada, trebaće nama skije ako bude snijeg ili brza auta da bježimo od bunta naroda. Vjerujte mi šta bih rekao oko programa Martinovog dvije stvari.

Prvo, jedan moj prigovor je, oko ovog dijela socijalni i penzioni. Martin je samo pokazao nešto, on je dobro rekao, to je posao entiteta da ni Martin Raguž ni Branislav Lolić, ni nažalost niko u ovoj zemlji nema odgovor na ključno po meni pitanje, šta sa našim penzionerima, to su naši roditelji, koje lažemo već godinama, a niko ne zna kako da im pomogne. Ja neću kao ljekar da dozvolim da umiru po bolnicama i po kućama jer nemaju lijekova a u toj smo situaciji. Zato, predlažem da jedan od rezultata današnje diskusije bude da vrlo brzo na sjenicu našeg parlamenta a i svih parlamentara stavimo ovo pitanje, isto tako i socijalne reforme.

Dalje, razmišljajući, vidio sam da je Martin rekao da je vrlo važno ostvariti privrednu reformu, socijalnu reformu, podstići ulaganja. Ukoliko se ostvari ono što sam čuo iz usta nekoliko ambasadora, koji su mene, ja sam pristao na nekim sastancima, upravo ubijedili silom argumentara. Ukoliko gospodo, nastavite da se neodgovorno ponašate, naši poreski obveznici neće više imati razumijevanja za ono

što se u BiH dešava i nećemo im moći objasniti za što se toliko i toliko miliona i milijardi dolara uludo prosipa, onda izvolite brinite se o sebi sami. Nije isključeno da ćemo se odavde povući. Ja mislim tako, ko misli drugačije ima pravo, da bi povlačenje međunarodnih organizacija, prije svega SFOR-a, dovelo ovu zemlju u kolaps i mislim da bi to bio haos. Poslije toga sigurno ne bi bilo investicija. Slažem se s nekim koji je rekao da neva više donatorskih konferencija, jedino je realno privatizacija i strano ulaganje, njega nema bez političke sigurnosti. Kada smo razgovarali, kako izaći iz rješenja, ja sam smatrao da je ovo idealno rješenje ovo što sam i javno predložio. Martin Raguž kao mandatar i kandidati ove demokratske alijanse kao ministri, onda je gospodin Zlatko Lagumdžija jasno ovdje rekao: "Stav moje političke partije da nema nikakve koalicije sa nacionalnim strankama". Onda sam čuo i pročitao, od vrlo uglednih predstavnika, vještaka, da neće pružiti pomoć jednoj vladi u kojoj će biti predstavnici nacionalnih stranaka.

Međutim, jako mi je drago što sam upoznao Martina Raguža. Znao sam o njemu puno, a mogu reći da smo se ovih mjesec dana prilično i prijateljski, što sam vidio da je u HDZ-u i SDS-u i SDA, evo sjedi ovdje i moj kolega i ima tu još mojih kolega koje sam vidio. Postoje neki novi ljudi koji govore da i u tim strankama, da kažem duvaju novi vjetrovi i da vjerovatno u svim strankama i da vjerovatno u svim strankama novi ljudi, posebno mladi donose promjene. Rekao sam Martinu, znam da bježiš jednu tešku bitku, ali nemoj biti nezadovoljan. Uradio si veliki posao.

Prvo svi smo danas rekli i složili se da je Martin Raguž uradio u zadnja tri mjeseca dobar posao, da je dobro obavljao zadatak koji mu je bio povjeren u teškim uslovima. Drugo, ja sam rekao Martine, ti si uspio nešto što nisu mnogi iz RS da stranke iz RS sjednu, dogovore se oko nekih stvari, pomogao je da gospodin Lagumdžija i ja sjednemo, pa nakon nekoliko diskusija, ja sam shvatio koncept gospodina Lagumdžije pa sad smu stvarno vjerujem da želi brzi ekonomski napredak. Dalje, znam gospodina Zubaka, znam gospodina Lozančića, evo rekao sam i neke druge ljude i mislim da ipak na kraju možemo biti zadovoljni, napravili smo jedan veliki iskorak. Ono što za mene sigurno treba biti pouka je, ne može se više dozvoliti da se na dan zasjedanja dobija program rada. Program rada i sastav treba dobiti barem tri dana pa da imamo vremena da se o njemu izjasnimo. Apsolutno podržavam diskusiju gospodina Belkića da ukoliko gospodin Raguž ne dobije podršku, novi mandatar mora sačiniti jedan urgentni program mjera za brzo saniranje stanja u BiH i mislim da ipak, zahvaljujući jednoj konstruktivnoj diskusiji, napravili smo jedan veliki korak naprijed i ima šanse, a molim sve, da se bez obzira kakav će biti rezultat, uzdržimo, nema BiH, bez tri ravnopravna naroda i dva ravnopravna entiteta. Kao predstavnik srpskog naroda, nikada neću glasati ni za bilo koju odluku, koja će ugroziti prava, posebno Hrvata kao najmanjeg naroda, jer rekao sam i ona tamo anketa je pokazala neke stvari i mislim da samo tako, tri naroda, zajedno, koristeći najbolje ljude, možemo uraditi puno toga i ako budemo tako radili ima budućnosti za sve nas.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Loliću. Intervencija zamjenik predsjedavajućeg gospodin Ljubić.

MARIOFIL LJUBIĆ

Uvaženi zastupnici nije replika, ja bih samo pocrtao jednu ili dvije rečenice koje je rekao uvaženi zastupnik gospodin Lolić, jasno je da su očito Bošnjaci riješili svoje nacionalno pitanje, jasno je da su izgleda Srbi gotovo riješili svoje nacionalno pitanje, i hajmo svi mi zajedno riješiti Hrvatima nacionalno pitanje. E, gospodo moja, mislim da tako ne može, morate i nas malo pitati. Toliko.

SEAD AVDIĆ

Intervencija, također, replika je li tako, gospodin Lužanski.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Ispravna krivog navoda kolege Lolića. Kolega Loliću vi ste rekli da je HDZ u najtežem položaju. HDZ gospodine Loliću i ostala gospodo je u najboljem položaju. HDZ je dobila 90% povjerenje hrvatskog biračkog tijela, od svih onih koji su izašli na izbore. HDZ je u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH, od ukupno 33 Hrvata, dobila 25 Hrvata, dobila je samo četiri kompenzacijskom listom, zahvaljujući inženjeringu međunarodne zajednice, dobili bismo daleko više mandata u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije da nije bilo kompenzacijske liste.

U Zastupničkom domu BiH, posebice podvlačim, jer se radi o ovom domu, HDZ je dobila četiri izravna mandata. Moj mandat je kompenzacijski, ali za moj mandat je trebalo 36 tisuća glasova, za razliku od nekih ovdje koji sjede, sa 15-20 tisuća glasova, ja im to ne sporim, pravila su bila takva, ali da nije bilo tih pravila, daleko bi bilo više Hrvata iz HDZ u ovom zastupničkom domu. Vi ste gospodine Loliću, također govorili o suradnji SDP-a sa nacionalnim strankama. Pitam vas, jeste li vi nacionalna stranka, koliko u vašem članstvu ima nesrba, koliko ima u vašim tijelima gdje participirate u općinskim, državnim razinama nesrba, da li je Stranka za BiH nacionalna stranka, stranka koja ima pet zastupnika, od toga svih pet su Bošnjaci, što ne sporim to je njihovo pravo, dakle, moramo znati da su i to nacionalne stranke. Hvala lijepo.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Lužanskom. Idemo redom. Nakon zastupnika Lužanskog, ima riječ zastupnik Miro Grabovac, ja se izvinjavam gospodin Spasojević poslanik.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodine predsjedniče, kolege poslanici, dragi gosti, imao sam namjeru da diskutujem, ali vidim da ova diskusija ide u nekom smjeru koja nije dobra za BiH. Ovdje kako vidim stvara se nova mala Jugoslavija, koja će brzo da prsne, a vođa toga su neki ljudi koji ovdje sjede u ovom parlamentu i to nije dobro. Moj prethodnik koji je sada bio, ne ovaj iz HDZ-a, nego ovaj gospodin iz RS, kaže da je on predstavnik srpskog naroda i da je on predstavnik većine Srba. Ja vam moram kazati da on jedva da je skupio 5% ili šest hiljada i još nešto glasova, a sve ostalo su skupile ostale stranke, a najveći broj SDS, koja ima preko 65% glasova srpskog naroda i ne može se sa tim glasovima manipulirati i govoriti u ime SDS da je to srpski narod kojeg predstavlja ovaj gospodin iks kojem neću reći ni ime, jer je to sramota što je on ovdje

iskazao. Mislio sam da govorim ovim drugim poslanicima, ali svaka im čast oni brane svoj narod i brane svoje interese, a ovaj koji je iks, on je poguban za RS i ne znam da li će moći i kako će se vratiti u RS sa ovakvim iskazima. Hvala vam puno.

SEAD AVDIĆ

Do sada smo imali jedan visok stupanj tolerancije i kulture dijaloga. Ja bih vas molio da uvažavamo jedni druge, ma kakvo bila teška situacija. Lolić replika.

BRANISLAV LOLIĆ

Gospodinu Lužanskom neću replicirati, jer nije mi uopšte bila namjera da izazovem takvu reakciju, apsolutno prihvatam što ste rekli. Ovdje ima krivi navod. Ja nisam rekao da sam predstavnik većine srpskog naroda, to bi bilo smiješno. Drugo ja nisam gospodin Iks, već Branislav Lolić, treće, ja nisam dobio šest hiljada, već 28,5 hiljada glasova i rekao sam samo da ni jedna stranka nema pravo da bude, da ima tapiju na zaštitu nacionalnog interesa pa ni SDS.

MIRO GRABOVAC-TITAN

Nema razloga biti napet. Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, izgleda mi da jedan dio jeste svjesan ove situacije, odnosno povijesnog momenta u kojem se sada nalazimo, odnosno ova sjednica, po mom osobnom viđenju, može biti presudna za BiH i s tim upozoravam sve one koji nevide to tako da dobro otvore oči i da dobro vide gdje se nalaze. Upozoravam naročito one koji kažu "promjene. Koje promjene? Koje promjene, ti isti su bili '92. u Predsjedništvu BiH, konkretno govorim o članovima SDP-a. Ne znam 5 ili 6 ili je 7 članova SDP-a bilo u Predsjedništvu BiH, u najgore vrijeme kad je BiH krvarila i njeni narodi. Kakve su to promjene bile? Šta su te promjene napravile. Zna gospodin Lagumdžija na što točno ciljам.

Drugo, vidim da se u koncepciji SDP razilazi, predstavnici SDP-a iz RS i iz Federacije BiH. Jedni govore, kako Martin treba biti kontinuitet dosadašnjeg Vijeća, a drugi govore kako oni žele promjene i ne žele kontinuitet tog vijeća. Pa ne znam, najprije bi se trebali dogovoriti šta hoćete, ako sad ne znate šta hoćete, nije mi jasno šta to vi, koje bi to bile promjene koje bi dale prosperitet BiH i njenim građanima.

Smatram još jednom vrlo bitnom stvari, koju sam na početku kazao. Mnogi me nisu razumjeli, nažalost, oni koji jesu shvatili su kad sam govorio o Parlamentarnoj skupštini BiH. Odgovor onima koji govore za paušal, ovo je Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH i oni koji primaju paušal, primaju za rad u ovom zastupničkom domu. A, oni koji budu primali za rad, radili u Domu naroda, primat će paušal za taj rad u Domu naroda, znači, da te dvije stvari razdvojimo. Ali, evo i ponovo upadamo u neke kontradiktornosti, kažemo, najprvo predsjedavajući kaže da nije nadležni tumačiti, da nisu oni nadležni tumačiti Ustav, nego da ga tumači OHR, a gospodin Lagumdžija kaže da je Ustavni sud BiH, proglasio neustavnim Ministarsko vijeće, gdje je bio kopredsjedavajući ministra i da ono nije bilo ustavno. Ko je sad, ja ne znam ko je taj ko može tumačiti Ustav, a prije toga smo imali zahtjev zastupnika, da se sastane Ustavno-pravna komisija i da da svoj stav, povodom ove materije, kako bi izašli iz ove krize.

Međutim, ja smatram da nije cilj izlazak iz krize, jer diskusije o dobrom i lošem programu rada gospodina Martina Raguža nisu ni vođene, nego su one se znale unaprijed kakve će biti ili oni koji su diskusiju vodili, ne razume šta je to vizija, na osnovu koje proizilazi strategija, dotrina, pa odnosno planovi, poslije toga planiranje, programiranje, budžetiranje i povratni dijelom. Očito da smo negdje napravili pogrešne korake i govorimo o ovome i onome. Viziju koju je dao Martin je više nego idealna ko je razumi, odnosno ko je hoće prihvatiti realnom i onakvom kakva jeste. Ja bih volio da vidim te koji žele i koji će brzo to izvući, a nisu to brzo mogli kad su mogli odlučivati recimo '90.kad je bio kolaps totalni ekonomski i odnosno dalje se uvlačimo.

Ja nemam šta kazati, nego pohvaliti program gospodina Raguža, a upozoriti, također, na jedno vrlo bitno pitanje, odnosno jednu vrlo bitnu situaciju, kako na koji način dalje izaći iz ove krize, ukoliko smatramo da Martinov program ne valja, a nemamo na njeg primjedbi, znači da se radi o jednoj političkoj igri. Hajde, ako se radi o toj političkoj igri i, kažemo da, trebaju dati oni koji imaju većinu u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH. Polazimo li od stajališta da BiH, čine tri konstitutivna i suverena naroda, da je BiH suverena onoliko koliko su suvereni njeni narodi, da je narod nositelj suvereniteta u prvom redu a ne stranke. Ako je hrvatski narod dao plebiscitarnu potporu HDZ, o čemu je osporavati. Ona jeste nacionalna, ali nije nacionalistička. S čime može neko etiketirati HDZ da je nacionalistička stranka, jer provlače nacionalna, a kroz to misle nacionalistička. Ja msilim da puno ima više odgovornih onih za sudbinu i za pogrešne poteze, koji se nalaze u strankama, koje žele promjene nego u HDZ-u pa nego i u SDA-u i SDS-u, koji se danas ovdje nalazi. Smatram da treba dobro otvoriti oči i da trebna preuzeti odgovornost onim koji žele i i koji dovedu situaciju BiH, BiH u situaciju bezizlađa i bez onoga što neće funkcionirati, bez onoga što neće narod prihvatiti.

Gospodine Lagumdžija slažem se, ukoliko imate i legalitet i legitimitet, onda uzmite vlast da bi imali i jedno i drugo, znači, možete biti legalni a ne možete biti legitimni, barem na prostoru jedne trećine BiH. Znači, mora vas prihvatiti narod. Znači, ukoliko hoćete provesti svoje programe koje nudite, automatski morate primijeniti sile represije, što je tada protektorat, što je miješanje međunarodne zajednice, što je vrlo opasno, što je dovelo do raspada i rata u BiH. Ja upozoravam na tu situaciju najozbiljnije, a ovdje je činjenica da se ne raspravlja o programu, upravo ono što sam kazao na početku da postoji Dom naroda kao mehanizam zaštite nacionalnih interesa. Kako vi možete izglasati, možete uraditi sve kako hoćete, jer navodno je demokratski, to nije demokratski nimalo, nimalo neće biti prihvaćeno u narodu, i to će biti skroz kontra-produktivno i zato sam tražio da se prolongira, zato sam tatražio da se razmisli i bistre glave krene, a ovdje pogotovu, jer se krši Ustav BiH. Ovdje se krši Ustav BiH, bez obzira koliko vi tumačili ili dajte tumačenje ili OHR-a, ovo nije tumačenje OHR-a, može on raditi, ali kako na koji način vi predvidate zaštite nacionalnih interesa. Ja sam malo više se osvrnuo na SDP, zato što osjećam da SDP je glavni kotač tih promjena, odnosno ja znam vrijeme Saveza komunista a eto danas nasljednika SDP-a kako sam ja živio,odnsono isti tiljudi su sjedili ili dio tih ljudi je sjedio tada u Predsjedništvu BiH ili u Predsjedništvu Jugoslavije.

Ja skrećem pozornost, da ne napravimo pogrešan povijesni korak. Dat ću jednu usporedbu. Nemojte dozvoliti i nemojte igradi kao što je nekada bilo za vrijeme bivše Jugoslavije, kad je Beograd birao Sejdu Bajramovića.

Znamo rezultate Jugoslavije, znamo rezultate Kosova. To je vrlo ozbiljna situacija i pred njom moramo biti odgovorni. Nemojmo donositi odluke poput Amerike kada je krećala na Vijetnam, a nije dobro imala višeinačica i odlučila se za pravu. Pogrešan korak i donošenje pogrešne odluke je rezultat katastrofe, rezultat još produbljivanja krize. Danas kad možemo uraditi i kad trebamo uraditi, za sve narode BiH, uvažavajući i suverenitet i konstitutivnost svih naroda u BiH, mislim da trebamo napraviti pomak, poštujući volju naroda, kao nositelja suvereniteta ove države.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se zastupniku Grabovcu. Riječ ima, još imamo dva diskutanta prijavljena.

MIRKO BANJAC

/govori sa mjesta i ne čuje se/

SEAD AVDIĆ

To je zakašnjela intervencija, gospodine Banjac, mi ne možemo.

BRANISLAV LOLIĆ

Da bi bilo sasvim jasno, samo ime govori da je Srpski narodni savez, nacionalna stranka, koja u sebi ima uglavnom predstavnike srpskog naroda, ali je otvorena i za sve predstavnike drugih naroda, koji poštuju srpski narod i RS.

Drugo da kažem, da imamo sreću da smo za razliku od nekih drugih nacionalnih stranaka, zahvaljujući svojoj politici, stranka sa kojom želi da sarađuje i međunarodna zajednica.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se na odgovor poslaniku Loliću. Imamo još dva poslanika koja su se prijavila.

OSMAN BRKA

Uvaćeni predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, ja sam prošle sjenice ovdje za govornice rekao jednu konstataciju i sad ću je ponoviti. BiH mora biti država kompromisa. Mi ovdje koji sjedimo nas 42, mislim da moramo toga biti svi svjesni. Zbog toga nije nikakvo čudo što je moj predsjednik kluba poslanika iznio stav naš, da mi smatramo da u Ministarskom vijeću mora da sjede ljudi koji će biti reprezentacija želje biračkog tijela BiH i zbog toga mi tražimo ozbiljnost u tom pogledu, izražavajući zaista velike, veliku zahvalnost gospodinu Ragužu, koji je uložio ogroman trud da ponudi ovo što je danas ponudio, ja mislim da to zaista treba uvažiti, ali nažalost, nisu se uspjele okupiti dovoljne političke snage oko toga programa da bi se napravila reprezentativna vlada. Uslov SDA je bio da to bude reprezentativna vlada

i mi bi u tom slučaju podržali taj program. U ovakvom slučaju naš je stav jasno ovdje iznešen. Ja ću da se osvrnem na još jednu stvar, koja mene veoma zabrinjava. Ovdje se govori o riješenom nacionalnom pitanju jednog naroda, drugog, trećeg nije riješeno, a znamo kako se provodi i kako ovaj naš narod živi ovdje u BiH.

Nacionalno pitanje, određene političke snage ne žele da riješe, njega je vrlo lahko riješiti. Treba da bude svaki građanin ove zemlje i svaki pripadnik svake nacionalnosti ravnopravan, konstitutivan na svakom prostoru, na svakom tlu BiH. Nema države na svijetu, odnosno nema ni u jednoj državi na svijetu nekog građanina da u jednom dijelu zemlje ima veća prava a u drugom dijelu te iste svoje zemlje da ima manja prava. To je bio jedini slučaj u ovoj BiH i pošto je Ustavni sud prošle godine donio Odluku o konstitutivnosti, ja predlažem da ovaj organ, utiče svojim autoritetom, da se to provede na cijeloj teritoriji BiH i tad će biti riješeno nacionalno pitanje. Ne može biti riješeno nacionalno pitanje Bošnjaka u RS, ako rođeni Banalučani još uvijek žive u svojim šupama tamo i mene najviše sa današnje sjednice zabrinjava jedna konstatacija, a to je konstatacija koju je izrekao gospodin Banjac. Da će on provoditi sve ono što treži od njega RS. Parafraziram, tako ste rekli za ovom govornicom, nisam citirao. Vi ste od prilike to rekli. Ima stenogram lahko je to vidjeti kad ste odgovarali na repliku, mene to zabrinjava. Mi smo se ovdje svi zakleli na Ustav BiH i mi moramo provoditi Ustav BiH, na svakoj stopi BiH, a ne ustave entiteta. Mene to zabrinjava ta konstatacija, ovdje rečena, ima stenogram. Lahko je to utvrditi kako je rečeno, ja sam parafrazirao, možda nisam uspio citirati, to je opasnost. A, to da je SDA, čitavih ovih deset godina i sad zastupala ove stavove koje ja govorim, to je lahko zaključiti, da je branila svaku stopu BiH, na svakom dijelu Bosne, koliko je mogla i uradila i došla je do političkog programa i političkih stavova koji su proizveli Dejton itd., zna se to. Sad neko hoće da kaže, e ne možete nikako biti u vlasti, to jednostavno nije s razumom meni, ali eto borit ćemo se mi na svoj način demokratski i politički normalno. Pokušat ćemo da dokažemo ovom narodu, da se ne može i ovim svim građanima BiH, da se ne može tako jednostavno prebirasati jedna politička stranka, koja je sav svoj autoritet, ugled i snagu uložila u odbrani BiH.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Brki. Poslanik Banjac, replika.

MIRKO BANJAC

Uvaženi poslaniče, ja molim Kolegijum da nam pribavi stenogram onog što sam ja rekao, jer to će biti najvjerodostojnije, a odgovorio sam da sam spreman uraditi sve što je predviđeno zvaničnim i legalnim Ustavom RS, a vama kažem, sad mi je jasno, izv ašeg izlaganja, kakav je vaš odnos prema ustavu entiteta, koji se zove RS i moram vam reći da je po mom mišljenju Venecijanske komisije, a vi se vrlo rado i vaša stranka pozivate na međunarodne, međunarodna tijela, sasvim precizno napisano da je Ustav RS, usaglašen sa Ustavom BiH i samim time, onaj ko poštuje Ustav RS, poštuje i Ustav BiH i obrnuto, a ja sam spreman i jedno i drugo da poštuju, i to izričito i sa punom odgovornošću.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Banjcu i zadnji govornik u raspravi, imamo još jednog, poslanik Jovanović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano Predsjedništvo, dame i gospodo, mislim da su ovdje mnoge stvari već jasne i poznate. Ovdje nije toliko bitan ni program, ni ime, ali je bitno koja je politička opcija. Ja pretpostavljam da gospodin Raguž nije iz HDZ-a da bi vjerovatno najmanje 70-80% glasova ovaj program koji nam je predložio dobio, odnosno dobio ogromnu većinu.

Ono što ja želim da kažem, a čini mi se da je bitno, ja bih želio da uporedim bivšu Koaliciju Sloga iz RS i sadašnju Alijansu za promjene. Koalicija Sloga u RS, za one koji ne znaju, sastavljena je bila, na našu sreću ona se raspala, sastavljena je bila iz 2-3 malo veće stranke i određeni broj malih stranaka iz RS. Slična situacija je i ovdje. Alijansa je također sastavljena iz dvije veće stranke iz Federacije BiH i dosta da kažem manjih stranaka takođe iz Federacije. E vidite, Koalicija Sloga u RS bila je podržana od Koalicije za cjelovitu i demokratsku BiH. Također, Alijansa je podržana od da kažem određenog broja stranaka ili će biti podržana iz RS. Znači, skoro je sve isto. Šta se desilo? Desilo se da je Koalicija Sloga u RS propala. Zbog čega? Zbog toga što nije imala podršku naroda. Nije to možda toliko problem, koliki je problem šta je učinila i šta je ostavila u RS. Ostavila je bijedu i siromaštvo. Bojim se da isto tako ova alijansa za promjene ne ostavi Bijedu i siromaštvo u BiH. Imam argumente kad govorim o bijedi i siromaštvu. Vi vjerovatno znate, imate informacije da šest mjeseci nisu isplaćene penzije u RS. Da budžetski potrošači po 3-4 mjeseca nisu dobili plate, da je privreda u katastrofalnom stanju. Ja dolazim iz Zvornika. Prije nekoliko dana je zaustavljena, sigurno najveća fabrika u RS Fabrika Glinice, vjerovatno i možda i najveći izvoznik i u BiH. Sve su to rezultati Koalicije Sloga. Sve su to rezultati, znači, ja odgovorno tvrdim i kažem da narod, odnosno građani u RS lošije žive sad nego za vrijeme rata. Ponavljam još jednom i bojim se i ne bih želio da to ne bude slično i u BiH. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Jovanoviću. Nakon kolege Jovanovića ima riječ poslanik Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodine predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg, članovi Predsjedništva, kolege poslanici, gosti, držim da je ovo jako važno pitanje o kojem raspravljamo i njegova važnost u neku ruku pruža i razloge za razumijevanje izleta izvan jednog, da kažem formalno, jasnog okvira, našeg postavljanja prema pitanju povjerenja predsjedavajućem Vijeću ministara BiH, koje je obavilo Predsjedništvo BiH. Stoga, bez želje doista da, izravno polemiziram sa kolegama koji su iznijeli određene stavove, smatram nužnim da se korigiraju ili sa svoje strane, zapravo, izražavam svoje ne slaganje sa nekim ocjenama koje su upravo u ovim izletima iskazane, a koje mogu imati značenja koja nadilaze okvire čak i rješavanja ovog važnog pitanja za nas.

Prije svega, čula se konstatacija, da ova sjednica može biti presudna po BiH. Držim da je to vrlo proizvoljna ocjena i ako bi BiH zavisila od jedne ovakve sjednice

Predstavničkog doma, koliko je god ona važna, sve bi bilo krajnje sporno pa i ovo naše sjedenje ovdje.

Drugo, nekoliko kolega poslanika je ovu našu raspravu, ili svoje učešće u raspravi u analiziranju stanja u kojem se nalazimo, pobliže ga određivalo, uz pomoć analogija s Jugoslavijom. Podsjetio bih uvažene kolege poslanike, da je Jugoslavija nastala za stolom, za stolom kao država i kamo puste sreće da je Bogdo za stolom i demontirana i nestala. Međutim, BiH nije nastala za stolom i nije nastala ni u Dejtonu, nastala je prije hiljadu godina i bar za nas ovdje, držim da su krajnje neprikladne i ne primjerene takve usporedbe.

Konačno, u osporavanju razloga za eventualno biranje Vijeća ministara sa drugim predsjedavajućim Vijeća i evidentno je, sad imamo već ovdje dvije opcije, koje su nažalost i politizirane i bojim se čak i ideologizirane, kazano je da bi ta eventualna pobjeda bila demokratska, legalna, ali ne i legitimna, međutim, nije se pozivalo na narod, nego na trećinu prosotra BiH. Što je, također, po meni ne prihvatljivo. Konačno, u ovim izletima govorilo se o riješenim i ne riješenim nacionalnim pitanjima Bošnjaka. Ovo sam iznio i ovo pominjanje teritorija trećine BiH, ili pozivanje na vjeronost ustavu jednog entiteta, kao razlog, zbog kojeg se Bošnjaci ne osjećaju sigurnim i ni u kom se ne osjećaju, rekao bih mnogi od njih kao pripadnici jednog naroda čije nacionalno pitanje riješeno. Na nama je, naravno, da pomažemo rješavanju i nacionalnog i svakog drugog pitanja, kroz ovaj dom i preko Doma naroda u kompletnoj skupštini, naravno, time, ponavljam nešto što sam u ranijem sazivu Predstavničkog doma više puta govorio, poštujući državno pravno ustrojstvo BiH, po kojemu je vrlo jasno i precizno ustanovljeno predstavljanje tri konstitutivna naroda kroz Predsjedništvo i kroz domove naroda. Uz to, respektiram, naravno, dvije situacije u kojem mi u ovom našem domu možemo, dakako punovažno uključivati i pitanje nacionalnog predstavljanja, to je izbor članova Kolegija ovog našeg doma, ali on ima jednu drgačiju ja bih rekao obaveznost i izbor u ovom slučaju, odnosno ovjera predsjedavajućeg Vijeća ministara i, dakako, nemam istu obaveznost.

Sa svoje strane ne bih dodavao nove argumente, onome što su moje kolege predsjednik kluba i kolega Brka prije kazali i povodom gorama i angažmana rada dodadašnjeg gospodina Raguža. Sa svoje strane podržavam, mogu da gažem generalno njegov program. Maksimalno uvažavam njegov rad, doista uspješan, s obzirom na okolnosti u kojima se nalazimo, uvažavam i sve okolnosti koje su rukovodile članove Predsjedništva da mu ovo ukažu ovo povjerenje, ali uvažavam razloge, dijelim kao i ostale kolege iz moje stranke u jednostanvoj činjenici da kolega Raguž, nije dobio za nas punovažnu većinu u ovom parlamentu i samim time preko njega u narodima i građanima BiH, na osnovu kojega bi mogao ići sigurno u susret i sučeljenje sa svim rizicima realiziranja ovog programa koji pozdravljam. Posjećam vas i time bih završio, u zemljama duge demokratske tradicije, u kojima vlade imaju neusporedivo jače ovlasti nego Vijeće ministara u BiH. Težište djelovanja vlada je na njihovom rješavanju konkretnih problema i funkcioniranju a ne na vladanju. Naše Vijeće ministara ima neusporedivo manje ovlasti i s toga je kog njega težište svih mogućih aktivnosti na njegovom uspješnom funkcioniranju. Cijeneći ove okolnosti u kojima se nalazimo, nema nikakve dvojbe da mi imamo uspoješno Vijeće ministara, ako ono ima odgovarajuću podršku, na osnovu koje će moći uspoješno funkcionirati. Na kraju, to su bili razlozi, na što minismo bili psremni da podržimo ovo imenovanje,

jer jednostavno nismo sigurni da Vijeće ministara, koje se održavalo na tankoj liniji nesigurnosti u samom ovom domu, oko povjerenja koje ima, ne može valjano obavljati svoje zadatke. Hvala vam lijepa.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Neimarliji, kao poslednji javio se poslanik Mijatović i gospodin Ljubić.

MIRKO MIJATOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege, ja imam osjećam da mi ovu skupštinsku govornicu uveliko koristimo u političke promocije. Ja lično nisam pristalica da to i ubuduće radimo, jer sigurno da nećemo daleko dogurati. Mislim da je, i izražavam lično ne zadovoljstvo sa takvim stavovima, mislim da su upravo predizborni skupovi prilika za to i da se tamo manifestuje politička volja svake stranke a kada se izbori provedu, tad dolazi do implementacije te političke volje kroz legitimno izabrane predstavnike. Ograđujući se da je moj pokušaj koji ću sada učiniti ima političke prizvuke, ja ću se osvrnuti samo na dio političkih izjava članova Predsjedništva, kao legitimnih i zakonskih predlagača po tački dnevnog reda o kojoj mi danas praspaljamo, dakle, samo u tom sijelu, pa ću reći da je Predsjedništvo BiH zakoniti legitimni organ, ostaviće pitanje uskraćivanja agremana pojedinim međunarodnim predstavnicima koji izlaze izvan okvira svog mandata. Sve ovo rečeno, s aspekta sledećeg. Zbog toga što prijetnjama i ucjenama tajnim sastancima i pritiscima na medije, nastoje da ospore prijedlog Predsjedništva za mandatora Savjeta ministara BiH i da iznude da mandatar i sastav budućeg Savjeta ministara bude imenovan, na osnovu prijedloga demokratske Alijanse za promjene. Još se kaže da je pojedinim poslanicima u Parlamentu BiH, prijeti, citiram i ugrožavanjem lične bezbjednosti. Molim vas, da bih izbjegao političku raspravu po ovim pitanjima, ja mislim da bi bila obaveza i Predsjedništva kao legitimnog predlagača, a i Kolegija koji vodi ovu skupštinu, prije kakve rasprave da mi poslanici, koji odlučujemo o tome znamo da li je to istina ili ne. Ja neću da nagađam kao poslanik, niti lično da dajem bilo kakve kvalifikacije, ali pošto su to, reklo Predsjedništvo BiH, a ne ja, a ako je to tačno, onda ja smatram da ćemo pogriješiti i da nisu stvoreni uslovi da mi na demokratski način o tome odlučujemo. O tom pitanju toliko.

Nadalje, ja bih stvarno, iz dijela diskusija, koje su također imale politički prizvuk i politički marketing, izdvojilo neke koje su meni lično zasmatali i dao bih odgovarajući prijedlog kako da izađemo iz ove situacije. Npr. ne mogu se složiti sa stavom gospodina Lagumdžije, kad on uskraćuje pravo nekome da govori u ime naroda, jednog naroda, a uzima sebi za pravo da on jedini govori o tri naroda, a toje vjerujte nemoguće u demokratiji.

Nadalje, ja npr. nemam ništa protiv da bilo ko od poslanika iz bilo koje političke partije, govori, a evo ja sam Srbin da govori o srpskom narodu, ili o Bošnjačkom narodu ili o Hrvatskom narodu. Mi smo svi i narodi i građani BiH i valjda imamo osnovno pravo da pričamo o tim narodima BiH. Ako nećemo o njima pričati, pa ja ne znam o kome ćemod rugom pričati. Znae, to je pokušaj izigravanja internacionalizma, jer tjedan, sedmica i hefta, svaki put, dakle, jedino neko ima pravo da ne kaže jedan od ovih izraza koje mi svi razumijemo, i vjerujte da meni ne smeta

kad nekip oslanik upotrijebi bilo koji od ovih izraza, ali je zaista nepotrebno svaki put upotrijebiti sva tri ta izraza i u uzimati sebi za pravo da jedino ja ili bilo ko drugi imam biti internacionalac i služiti se sa sva tri izraza. Moj prijedlog, nadalje, reći ću da sam ja zaista mislio da je vrijeme iza nas političke isključivosti, a vidim u nastupu najviše Alijanse tu političku isključivost sledeće vrste. Kaže, vi ste iz Srpske demokratske stranke, ja sa vama neću nikako pripati, to je aposlutna isključivost, to ne vodi dobro, to je protiv osnovnog principa demokratije, koja se sastoji iz implementacije izbornih rezultata i to, ja neću ponoviti razloge koje je gospodin Lagumdžija naveo, da bi pokazao tu novu demokratiju neku. Ja kad bih bio kao on, mogao bih reći vi ste predstavnik komunističke propale vlasti, koja nas je dovela u čitavu ovu situaciju, '90-te, ali zaista razliku od takve isključivosti, ja sam uvijek pristalica da sarađujem sa svakom starankom koja ima poslanika u ovoj skupštini i mislim da je najbolje rješenje da upravo na osnovu iskazanih parlamentarnih rezultata izbora, trebali smo da baziramo i Svjet ministara. Ja ovdje vjerujte, vidim veliki broj ljudi, ako bi isključili ovakvu vrstu isključivosti i da bi došli do pravog rješenja i da bi bilo podrške u svim strankama, u klubu poslanika svih stranaka.

Ja nemam ništa protiv ni protiv izjašnjenja, volio bih da se brzlo završi, ali ne vidim gospodo da ćemo implementirati rezultate. Ne vidim, također, da ćemo izabrati Savjet ministara. Dakle, pomalo lažno idemo u sve te aktivnosti. Ako Alijansa stvarno istinski misli i ako je pripremila ovog lasanje koje će se odigrati i oboriti ovaj legitimni prijedlog Predsjedništva, što nije gospodo izašla sa novim, a tvrdim, koliko ja znam i ako nemam platformu, red je bilo da objavite gospodo platformu, pa da mi kao poslanici već do sada znamo, pa da se opredjeljujemo. Možda da ste to učinili, možda bih ja danas glasao za tog vašeg kandidata, čak kad sam čuo da je to moj zemljak, ali neovisno sam čuo Matić, ne znam ni ja šta bih tradio vjerujte mi.

Gledajte, ali vi hoćete na ovaj način da blokirate totalno rad i da političkom isključivosti nametnete rješenje svim ostalim. Zamjerate poslaniku HDZ-a što pominje hrvatski narod, a po izbornim rezultatima gledajte, a uzimate sebi za pravo da ga vi predstavljate. Nemojte molim vas, to nisu, to u parlamentarnoj demokratiji je abcd-a, pa sa ovim prijedlogom pokušaju, da sa ovimprijedlogom, uspiju, ili šta ja znam kako, pa bih molio da prilikom eventualno nekih novih prijedloga da se pokušaju i da možda i vi odustanete od tolike isključivosti pa da se nađe neko rješenje, gdje će biti, makar, unekoliko, ja znam da to ne može 100% biti implementirana volja cjelokupnog izbornog tijela BiH, naše države u koju se vi pokušavate više zakleti npr. nego ja, ne znam na osnovu čega. Ona je i moja država valjda.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Mijatoviću. Privodimo ovu raspravu kraju. Imamo prijavljene, gospodin Ljubić, zamjenik predsjedavajućeg, izvolite.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedatelje, uvaženi zastupnici, potvrđivanje predsjedatelja Vijeća ministara, za mene nije čisto proceduralno pitanje. Za mene je to jedno vrlo krupno pitanje, mogu reći ne sudbinsko i suštinsko za BiH. Za mene su to rezultati izbora, za mene su to volja naroda i volja građana, to je sudbinsko za BiH za

opstojnost BiH, njezinih naroda i građana. Ja pozdravljam odluku Predsjedništva i čestitam predsjedavajućem Vijeću ministara, bez obzira da li mi danas pristupili glasovanju ili ne, bez obzira kakvi bili rezultati, ja mislim da opet gospodin Raguž je predsjedatelj Vijeća ministara. Činjenica je da je ovo vijeće ministara radilo dobro, da je povratilo ugled BiH u ovoj regiji užoj, tako i široj. Pozdravljam temeljna načela uk kojima je gospodin Raguž pokušao voditi razgovore sa strankama oko konstituisanja Vijeća ministara, u želji da BiH dobije reprezentativnu vladu, uvačavajući Ustav BiH, uvažavajući rezultate izbora i afirmirajući i jačajući institucije BiH. Mislim da je to ključna stvar, a sve to svakako afirmirajući ravnopravnost građana i naroda u BiH.

Ja sam u programu gospodina Raguža vidio svojevrstu alijansu za BiH, zato ga snažno podupirem i zato ću ga poduprijeti. Ja u biti ne mogu nikakvu isključivost prihvatiti, mislim da isključivost posebno sada ne treba BiH. BiH je razrušena, raseljena i još jednu isključivu veću da može teško da može prihvatiti. Nemojmo unaprijed govoriti da nećemo surađivati sa ovim ili onim. Ja sam ovdje očekivao, od većine stranaka da će oni reći, hajmo napraviti jednu reprezentativnu vladu. Mi imamo ovdje šest grupacija zastupnika u šest velikih klubova. Ja sam očekivao da će svaka od tih grupacija ponuditi po jednog ministra, evo imamo šest ministara u Vijeću i da će to biti jedna reprezentativna vlada koja će u ovom prelaznom periodu pomoći BiH, da prevaziđe ovo stanje da uđe u jedan mirniji tok, to se za sada nije desilo, ja ne isključujem da će se to desiti. Moja je, moje će zalaganje iću u tome da uvažavamo rezultate, da postignemo takvo Vijeće ministara koje će dobiti bar 80% glasova ovih zastupnika koje će dobiti podršku ovih šest grupacija, stranaka, što ih ne nabrojati. U Federaciji BiH, kao najjača SDA, SDP, Stranka za BiH, HDZ, SDS i ovaj Klub ... ne znam kako se, ne znam sve stranke. Mislim da bi na toj platformi mogli pomoći BiH i njenim narodima i građanima. Rezultat, da ovdje nema pobjednika ili pobijeđenog. Svaki rezultat glasovanja može se protumačiti drugačije. Ja bih ovdje citirao Ivu Andrića, koji je rekao, nakon takvog jednog izjašnjavanja kaže: "Iznenadio sam kad je rekao čestitam pobjednicima a ujedno ih žalim, pobijeđeni znaju na čemu su i šta im je činiti, a pobjednici ne očekuju i ne slute šta ih očekuju".

Prema tome, budimo razumni, ako ne možemo se danas izjasniti, odgodimo, nećemo ništa izgubiti, pomoći ćemo, evo ste čuli i stav zastupnika koji žele jednu reprezentativnu vladu, vladu iza koje će stati, vladu koja će odražavati sve interese svih političkih volja, jer rezultati izbora u BiH, nije prosta matematika sabiranja jedan plus jedan, plus jedan, ona mora i drugačije malo se postaviti. Samo toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Ljubiću zamjeniku predsjedavajućeg. Imam čast da najavim prvi put pred Predstavničkim domom, po prvi put će nam se obratiti član Predsjedništva gospodin Jelavić.

ANTE JELAVIĆ

Poštovani predsjedavajući, gospode i gospodo, uvaženi zastupnici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine, osobita mi je čast u istinu da vas mogu pozdraviti, znam da ste umorni, ja nisam veliki političar i vješte govornik kao što ste vi zastupnici i vjerovatno ne bih mogao biti dobar zastupnik kao što ste vi, ali pokušat ću, ali u ovom trenutku ne bih volio uticati na potvrđivanje, na proces potvrđivanja

mandataru Vijeća ministara i nemojte ovu diskusiju razumjeti na ovaj način. Želim potpuno jasno, otvoreno, iskreno reći ovdje i mislim da i svi nazočni znate da ovdje danas nismo razmatrali pitanje potvrđivanja mandataru gospodina Martina Raguža i da ovdje nije pitanje gospodina Raguža ili jedne političke stranke ili koalicije jedne političke stranke pa bila to i HDZ, da je ovdje riječ praktično o sukobu političkih koncepata. Ja moram biti potpuno jasan. Znači, riječ je o sukobu političkih koncepata i zagovornika romjena. Kojih promjena? Promjena političkog koncepta i Dejtonskog mirovnog sporazuma, je li pozicije BiH, države tri konstitutivna naroda u BiH građansku državu, pod plaštom građanskog modela i jedan čovjek jedan glasa sa dva entiteta. Želio bih da ovdje budem potpuno jasan. Je li riječ o tim promjenama? Ako je riječ o tim promjenama, onda vam mora biti potpuno jasno, na gospodinu Ragužu se neće lomiti pitanje sukoba političkih koncepata i da će taj sukob političkih koncepata imati dalekosežne posljedice, a ja vam mogu jasno reći, kao član Predsjedništva iz reda hrvatskog naroda, koji sam dobio '98. na neposrednim izborima potporu, a moja politička stranka, u ove dvije godine dobila je dva puta izbore, na lokalnoj razini, sve općine sa hrvatskom većinom u Federaciji BiH, a i na ovim općim izborima, samo da vas podsjetim, dobili smo pet od deset kantona, dobili smo 25 mandata, bez obzira na izborni model kojega ne želim spominjati u Federalnom Parlamentu, uz neke naše političke saveznike, možda još nekoliko mandata i ovdje u državnom Parlamentu, koji je broj zastupnika, i mislim da imam legitimitet u ime mog biračkog tijela, u ime građana BiH i u ime hrvatskog naroda da jasno to govorim o ovim pitanjima.

Daleko od ove dvorane je, jedno divno šetalište. Zove se Vilsonovo. Jedan od najznačajnijih predstavnika SAD koji je uveo jedan od temeljnih principa u međunarodnom pravu, pravo na mal... naroda na ravnopravnost i pravo na samoodređenje. Molim vas, nemojte zaboraviti, danas mi to govorimo jednim drugačijim riječnikom, govorimo o konstitutivnosti naroda i tako je zapisano i u Dejtonskom ustavu.

Ovo što se zadnje vrijeme zbiva, kulminacija i nije čudo da u Njujork Tajmsu, postavljena je dilema Dejton ili demokracija, sa prisilom i iz nazočnost međunarodnih vojnih snaga, moguća je samoodrživa i ujedinjena BiH, ali upitno je je li moguća demokracija i standardizacija političkih i građanskih prava naroda i građana u BiH. Ja želim postaviti ovo pitanje, pred ovim uvaženim domom, jer je zajednička odgovornost Predsjedništva BiH i mene kao člana Predsjedništva iz reda hrvatskog naroda, ali i svih vas zastupnika u Zastupničkom domu, i nitko neće pobjeći od odgovornosti.

Bez obzira ko je kriv za ovaj proces, nevjerovatno je da tri mjeseca, nakon izbora, bez obzira o kakvom se demokratskom "ozračju" bili organizirani, o tom po tom da mi nismo uspjeli organizirati vlast. U čemu je problem? Ako ćemo poštovati Ustav, ustavne odrednice i države i entiteta, da je država tri konstitutivna naroda, da je Federacija entitet dva konstitutivna naroda i ako ćemo poštivati rezultate. U čemu je problem? Je li to problem promjene političkog koncepta BiH u građansku, unitarnju BiH, sa dva entiteta, jedan čovjek jedan glas. Je li problem pod plaštom eliminiranja nacionalnih stranaka, pa i tog HDZ-a BiH, da se stvori neka Alijansa, protiv koje ja osobno nemam ništa, niti protiv SDP-a, a isto tako moram jasno reći, što znači ta alijansa, alijansa za promjene, koje su to promjene, je li to promjena političkog koncepta. Koji to gospodarski program, osim Rod mepa, uvjeta VE i Briselske

deklaracije. Hajmo otvoreno ovdje razgovarati, u ovih godinu i po dana do novih izbora ako ih bude, a ja sam uvjeren i ja sam optimista da će ih biti, koja to stopa gospodarskog rasta, rasta zaposlenosti, koja nam sludi, jedan ili neki drugi mandat. Koje su to mjere koje se moraju preduzeti za privlačenje stranih investicija? Je li ovakva BiH, s nekoliko stupnjeva vlasti, je li mislite da će privući strane investicije i povoljne kreditne aranžmane. Koji su to programi u modernizaciji državne uprave i lokalne uprave i samouprave. Što je sa reformama javnih fondova i privatizacijom, pa i privatizacijom ... o konkretnim stvarima, mi ovdje danas nismo razgovarali, svima je to poznato. Ali, isto tako da vas pitam, što to pod plaštom eliminiranja nacionalnih stranaka, kako to, ja se ne mogu složiti da ja i moja politička stranka je više ili manje nacionalna i antidejtonska, nego Silajdžićeva Stranka za BiH. Ja jesam u izbornoj kampanji. Možda zbog izbornih pravila, jednog ne demokratskog ozračja, normalno što bolji izborni rezultati izašao sa nekim stvarima i ovdje mogu otvoreno razgovarati, ali poruke poput BiH bez entiteta, nikad nisam rekao.

Federacija ovakva kakva jeste, ne prihvatljiva je. Nakon izbornih pravila to jesam rekao. Zar je taj HDZ više nacionalistička stranka, ili ja lider te stranke, veći nacionalista, od Harisa Silajdžića ili Mladena Ivanića, ili Sefera Halilovića ili možda u programu tome što meni jednu skupinu mladih ljudi, unutar HDZ-a, u kojoj nema ratnih protagonista, ne može niko prisiljavati ni ucjenjivati. Ne može me nitko zatvoriti u četiri zida i slati mi poruke ucjene, ovakve ili onakve i da mi šalje, ja vjerovatno ne bih izašao pred bosanskohercegovačku javnost, znam kao Zlatko to riješiti u četiri oka. I, ovo što je Živko Radišić, moj član Predsjedništva jučer izašao, ja bih želio jasno progovoriti, ni Predsjedništvo, ne znam cijelu izjavu i ne znam da je on zatražio u Banja Luci na konferenciji za tisak povlačenje agremana, ali nije Predsjedništvo na zadnjoj sjednici Predsjedništva razmatralo pitanje agremana za bilo kojeg veleposlanika u BiH. Niti ćemo vjerovatno razmišljati. Ne zbog tih diplomata i veleposlanika, nego zbog zaista ogromnog doprinosa zemalja kao što su SAD, Velika Britanija, koje su zaustavile rat u ovoj regiji i u BiH, zaustavili su rat, potpisivali, pomogli su nam potpisivanju Mirovnog sporazuma, ali pomogli su i pet godina provedbe Mirovnog sporazuma, posebice barem u obnovi rekonstrukcije. U kojem smjeru Dejton ide, o tome će vrijeme pokazati. Ja kažem da Dejton neće osigurati standardizaciju političkih i građanskih prava, ni ravnotežu individualnog i etničkog principa, to je moje stajalište i da neće osigurati pretpostavke demokracije. To je moje i to će vrijeme pokazati.

Želio bih jasno reći, i kad je riječ o tim pritiscima i pred BiH javnosti reći, bez obzira što su mi neki ti diplomati simpatični dečki, koji ponekad pređu mjeru dobrog ponšanja i diplomatskog ponašanja. Ja sam svjedok da smo prilikom utvrđivanja mandataru od Gligorića, gospodina Gligorića i gospodina Tuševljaka, do gospodina Raguža imali ogromne pritiske, ali to su smiješne stvari. Ti diplomati, predstavnici međunarodne zajednice shvatiti da je kontra-produktivno, kad govorimo o jednom demokratskom ozračju i demokratskim procesima, ako želimo jednu normalnu, samoodrživu BiH, u kojoj će biti ostvarena standardinacija političkih i građanskih prava.

Činjenica da izjave pojedinih diplomata, koji govore o Mostaru, o malim narodima koji imaju prevelika prava ili previše mandata, čini mi se u Zastupničkom domu, a da ne govorim izjave o segregaciji i aperhejdu a da ne kažem da i zatvaranje pojedinih zastupnika i prijetnju Hagom, a i o tome imam informacije, mislim da su

prešli svaku mjeru, ali nema povlačenja niti ćemo povlačiti to pitanje. Mislim da je krajnje vrijeme, da i ti predstavnici međunarodne zajednice, koji cijelo vrijeme govore da je pitanje naše odgovornosti za sudbinu BiH, pa neka nam dadnu odgovornost. Ja sa svojih 38 godina, mislim da u ove dvije godine, nikad nisam izašao ni jednim anti-bosanskom ni antibošnjačkom ni antisrpskom ... pa kakav sam ja to nacionalista, a lider nekakvog hrvatskog, lider HDZ-a jedne nacionalne, ili kako oni kažu nacionalističke stranke i želim jasno reći ovo što se zbiva zadnjih mjeseci, sa najvećom odgovornošću, pred cijelom bosanskohercegovačkom javnosti i hrvatskim narodom u BiH, ali i svim građanima. Molim vas, ovo političko vodstvo hrvatsko, ne HDZ, zapamtite, koji je dobio plebiscit i koji je dobio pet kantona, ovo političko vodstvo neće dati legitimitet promjeni jednostranoj promjeni Dejtonskog mirovnog sporazuma, a na djelu je jednostarana promjena Dejtonskog mirovnog sporazuma, pod plaštom konstituiranja vlasti, pod plaštom provedbe izbornih rezultata, jedan čovjek jedan glas mi Hrvati dolazimo u još težu situaciju. Nećemo dati nikada legitimitet Berijevim izmejnama Pravila i propisa, oko izbora izaslanika za Dom naroda. Svima vama je jasno, ustavna pozicija Doma naroda. Dom naroda praktično osigurava jednu ravnotežu između individualnog, građanskog i etničkog principa. Pa molim vas u jednoj Belgiji u jednom Belgijskom političkom sustavu postoji Belgijsko zvono u Belgijskom parlamentu, dvije trećine zastupnika Vlanonaca, može stornirati svaku odluku koja je riječ o vitalnom nacionalnom interesu. Pa zar mi Hrvati nemamo pravo na Dom naroda, na razini Federacije i na razini države. Je li to borba za teritorije? Je li to borba za treći entitet? Tko bi to trebao birati zastupnike iz reda hrvatskog naroda iz kantonalnih ili županijskih skupština? Ko bi trebao birati? Je li se tamo treba poštovati građanski princip, jedan čovjek jedan glas, pa onda treba ukinuti taj dom naroda u Federaciji BiH i, drugo u ovom procesu provedbe izbornih rezultata i provedbe konstituiranja vlasti, nevjerovatno je da strnaka, koja je dobila pet kantona – pet županija u Federaciji, po svaku cijenu se želi isključiti iz vlasti. Ovdje nije pitanje vlasti. Tko bi to u ime hrvatskog naroda, treba predstavljati, ali u ime hrvatskog naroda, ko bi to trebalo da predstavlja hrvatski narod? SDP, sa Zlatkom Lagumdžijom, Alijansa kao prošireni stranački blok. Ma molim vas lijepo, otkud legitimitet? Ko je dao legitimitet? Ako mi se dokaže u ovom domu sa izbornim rezultatima, ja kao član Predsjedništva sam spreman odmah dati suglasnost na kandidata Alijanse i na kandidata gospodina Mtića. Nema nikakvih problema, ali isto tako, ne zaboravite, moraju postojati politički principi na političkoj sceni BiH. Pa ne mogu ja biti, ili jedna ekipa ljudi, neperspektivan, nacionalista, crn itd., a ljudi koji ne smiju doći u BiH, postoji zahtjev za izručenje iljudi koji za deset dana idu u Hag, i napravili strašna zlodjela i nad hrvatskim narodom u dolini Neretve, oni bi trebali biti perspektiva građanima BiH i narodima BiH, i BiH i ja bih to trebao kao član Predsjedništva dati letitimitet takvoj jednoj alijansi. Ma molim vas lijepo, moja poruka, ne želim utjecati ništa, na ovaj današnji, kažem zasjedanje, ne želim utjecati, dapače, dajem potporu da idete na izjašnjavanje, znamo rezultate, potpuno su nam jasni, ali da vam kažem u koju duboku političku krizu ulazimo i zajednička odgovornost Predsjedništva BiH i vas uvaženog doma. Budite sigurni, da ja kao član Predsjedništva iz reda hrvatskog naroda u Predsjedništvu neću nakon pada gospodina Raguža dati nikome suglasnost, na ovakoj jednoj političkoj sceni. Bez obzira, nikad neću dati suglasnost i još zapamtite, nikad neću dati suglasnost za mandatara, ne samo iz hrvatskog, nego i bošnjačkog i srpskog naroda bloku Alijanse, zbog toga što nemaju legitimitet kod Hrvata, nemaju legitimitet, to je jedna stvar.

Druga stvar, da bude mandatar iz reda srpskog i bošnjačkog naroda, ovo je jedan otvoren razgovor, da bude mandatar iz reda srpskog i bošnjačkog, ko to nama jamči u jednoj demokratskoj proceduri da će taj mandatar iz sastava Alijanse, poštivati političku volju građana i ravnopravnih naroda BiH i ono što su neki rekli, ja ne želim spominjati da će oni izmisliti na čelu sa Lagumdžijom nekog Sejdu, hrvatskog Sejdu Bajramovića ili nekog drugog, pa molim vas lijepo, pa Hrvati su dostojanstven narod i nikad neće prihvatiti takav rsplet situacije, do kraja. Ulazimo u jednu situaciju. Rasplet ove situacije je slijedeći. Pošto je toliko crno-bijela slika, ja ne želim dodatno zaoštravati, svjesan sam svoje odgovornosti, budite sigurni, dok god ima dijalog u ovom cijelom demokratskom procesu, koliko je demokratski i koliko je u okviru Ustava, vrijeme će pokazati, budite sigurni, da Hrvati u BiH i HDZ biće zadnji koji će ugroziti suverenitet i integritet BiH, ali nemojte, isto tako budite sigurni da mi nećemo ići ispod minimuma političkih i građanskih prava, koji hrvatski narod u BiH treba imati i jednakokonstitutivan kao i Srbi i Bošnjaci.

U tom smislu, rasplet situacije može biti sledeći, ili novi demokratski izbori, može biti i opći i predsjednički i neka građani i narodi BiH potvrde, ili puni protektorat međunarodne zajednice, ali bez Alijanse, koje nemaju političku volju građana i hrvatskog naroda. Živjeli.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se članu Predsjedništva Jelaviću, intervencija, poslanik Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, cijenjene kolege zastupnici, poslanici, gospodo članovi Predsjedništva, uvaženi gosti, savršeno je jasno, da nakon istupa gospodina Ante Jelavića, kao člana Predsjedništva BiH, koji me je poimenično tri puta prozvao, dužan sam reći nekoliko riječi. Ne bih se javljao da sam čak samo jednom spomenut po imenu.

S obzirom da sam tri puta pomenut, dužan sam, dakle, reći nekoliko riječi. Mi smo do ovog istupa čuli puno toga. Ne želim komentarisati sve ono što je rečeno ranije. Ja vjerujem da ćemo danas sa ovog današnjeg zasjedanja, svi zajedno izaći mnogo pametniji, mudriji i da ćemo svako od nas, u skladu sa onim što je biračka volja, koja nas je dovela do ovde i članove Predsjedništva i nas kao poslanike – zastupnike, rukovoditi u našem budućem radu. Ja unaprijed, prije nego šta bilo komentarišem, želim da na neki način apelujem na svakoga i na članove Predsjedništva i predsjedavajućeg Predsjedništva i članove Predsjedništva i na sve nas ovdje koji ovdje sjedimo, da djelujemo u skladu sa svojim članstvom i institucijama, koje predstavljamo. Ja jesam predsjednik jedne političke stranke kao što je to i gospodin Jelavić, ali mislim ipak dužni ovdje da se ponašamo, prije svega kao ljudi, koje ja predstavljam, čovjeka koji je u Parlamentu kao poslanik, gospodin Jelavić člana Predsjedništva, koji je član Predsjedništva i ja vjerujem da ćemo u vremenu koje je očigledno pred nama, nije baš tako jednostavno svi zajedno naći dovoljno razuma i snage da ipak sačuvamo institucije i ugled institucija koje predstavljamo.

Ja ću upravo iz tih razloga, prešutati puno onoga, što bi sada bilo logično da kažem, ali moram reći u pravu je gospodin Jelavić da je na sceni sukob političkih koncepata. To nikakva tajna nije, ali želim vrlo jasno da kaćem da to nije sukob onih političkih koncepata koji su iskazani za ovom govornicom. Želim jasno, bez ikakve dileme, da kažem za ovom govornicom, da ni SDP ni politička opcija u kojoj sada djeluje SDP, pokušava produktivno da djeluje. Ni na koji način ne dovodi u pitanje, niti želi da dovede u pitanje suverenitet, jednakopravnost i konstitutivnost sva tri naroda u BiH. Ja znam da mi moramo još puno raditi da BiH bude stvarno država kompromisa. Ja znam da možda ovo što nam se danas dešava je, na neki način ipak znak da je to demokracija, pomalo ovdje u ovom parlamentu ulazi na velika vrata. Ja vjerujem da ćemo mi surađivati u Parlamentu. Ja pozivam i članove Predsjedništva, bez obzira kako se ovo okonča, da surađujemo na izgradnji jedne normalne BiH, one o kojoj smo govorili i zaklinjali se da ćemo je praviti da bi ušla u VE i tako četiri godine. Dakle, ne radi se o tome šta mi deklarativno kažemo da hoćemo, nego se radi o tome šta mi zaista radimo. Ja pozivam unaprijed a tako kažem, bez bilo kakvih polemičkih tonova, da svi mi surađujemo ili sarađujemo u Parlamentu, ali to ni na koji način ne znači da treba da sarađujemo tako što ćemo konstituisati Vladu ili Vijeće ministara, vladu u entitetima, Vijeće ministra ovdje, koje će biti iskaz kompromisa kompletnog Parlamenta, to sasvim prirodno nije slučaj bio ni do sada i nema razloga da bude ni ubuduće. Suradivati u svkaom slučaju u Parlamentu ćemo morati.

Kad kažem sukob koncepata. Tačno je. Tačno je da s jedne strane mi smatramo da postoje političke snage, koje bez ikakvog izjednačavanja, čak pokušaj postoji i da tako kažem, nekad na silu izjednačavanja tri ili četiri i ne znam ni ja koliko političkih partija. Ali, mi stojimo na stanovištu da te političke snage koje sada imaju ovo Vijeće ministara, koje je na sceni već godinu dana, da te političke stranke treba vlijom naroda i matematikom u ovom domu ustupe mjesto političim strankama koje će da formiraju novo vijeće ministara, koje će dati šansu BiH i svim njenim narodima.

Ja se gospodine Jelaviću, ne znam da li je to lapsus, ali sa vama duboko ne slažem, da je Federacija entitet dva konstitutivna naroda. Ja se sa tim ne slažem poslije odluke Ustavnog suda, ali to nije predmet naše rasprave. Ona nije implementirana, ali mi svi govorimo uporno o tome da je BiH tri jednakopravna naroda, konstitutivna, suverena na cijeloj njenoj teritoriji. I, ja zaista kao politička osoba, pošto je ovo sukob političkih koncepata, moram vrlo jasno reći da mi imamo drugi politički koncept. Mi smatramo i borimo se zato da ovo bude zemlja i oba entiteta ljudi koji su jednakopravni, bez obzira kom narodu pripadali. Ne da se vrši majorizacija. Ja odgovorno želim ovdje, to ne treba nama niko stavljati. Ne smatramo mi da ovu zemlju treba urediti kao Ameriku jedan čovjek jedan glasa. Suviše smo mi mali da bi se uređivali kao Amerika i ovo je zemlja kompromisa, ali postoje mehanizmi i načini na koji se ti kompromisi prave. Za što? Što je čudno da neka politička grupacija u jednom entitetu formira vlast, druga u drugom u nekom kantonu ili županiji neka treća ne, to je sukob političkih koncepata. Koncepta koji je navikao da ono što se dogovori u Predsjedništvu, svede se do zadnjeg čovjeka do svake općine. Mi smatramo da to nije demokratija u ovim prostorima. Došlo je vrijeme da to drugačije radimo. Ovo što sam ovdje dužan reći sa ove govornice, ja moram iskazati svoje iskreno razočarenje, što sam ovdje čuo od čalna Predsjedništva pitanje nad Njujork Tajmsovim člankom. Znamo mi da on nije slučajan. Je li moguća Dejtonska BiH i demokratija zajedno. Ja mislim da to pitanje, ako sebi gospodin Prigman može

postaviti, ne vjerujem i ne vidim razloga da mi sebi ovdje postavljamo a naročito da nam član Predsjedništva upućuje to pitanje s ove govornice. Ja smatram da je moguća demokratija i Dejtonska BiH i, čak i ako neko, kad bi to drugačije smatralo, ne bih imao pravo da to s ove govornice propagiram i promoviram. Ali, ono gospodine Jelaviću, što je vjerovatno najkrupnije u svemu ovome. Nije na djelu nikakva jednostrana promjena Dejtona. Želim vrlo jasno da kažem, da nije na djelu nikakva jednostrana promjena Dejtonskog sporazuma, pod plaštom Alijanse. Podvlačin, nije. Mi se možemo ubjeđivati, davati argumente, ali podvlačim nije i na kraju, sve ono što bilo s kim ja kažem u četiri oka, ja sam spreman da to kažem za ovom govornicom i molim vas, bilo kakve insinuacije tog tipa, ne trebaju ni vama ni meni i ne trebaju ni ovom domu. Ja sam spreman uvijek odgovarati za ono što govorim bilo gdje i bilo kada. Normalno, ukoliko je neko spreman, čak sam spreman i operativne podatke da stavite na sto pa da i o tome razgovaramo.

Dakle, takve razgovore u četiri oka spreman sam braniti i ponoviti za ovom govornicom.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Lagumdžiji. Ja se izvinjavam, prije vas je tražio repliku, također, poslanik Malkić. Član Predsjedništva.

ANTE JELAVIĆ

Samo dvije stvari, želio bih jasno razjasniti. Kad sam rekao da je Federacija entitet dva naroda i ostalih i ja evo sada poručujem sa ove govornice, ja i moja politička stranka zalažemo se za dosljednu sprovedbu Odluke Ustavnog suda, zalažemo se za standardizaciju prava, ali onda ne mogu biti ostalih uspostavljeni u Domu naroda Federalnog Parlamenta, nego mora biti klub zastupnika i srpskog naroda i tako bi trebao izgledati Dom naroda u Parlamentu Federacije. A, onda Zlatko ti znaš u kom pravcu bi išao cijeli ovaj proces, to je jedno, drugo, zalažemo se za apsolutnu standardizaciju političkih i građanskih prava na cijelom području BiH. Želim pred BiH javnosti.

Drugo, rekao sam Dejton ili demokracija. Pet godina nakon Dejtona, ja ovdje jasno mogu reći da nema istig stupnja političkih i građanskih prava na cijelom području BiH.

SEAD AVDIĆ

Hvala članu Predsjedništva. Gospodin, poslanik Malkić je imao takođe intervenciju.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Gospodo predsjedavajući, članovi Predsjedništva, predsjedavajući Doma, kolege poslanici, ja ne mogu a da ne izrazim svoje čuđenje, odnosno nezadovoljstvo načinom vođenja ove današnje sjednice, a inače praksa je to u vođenju ove sjednice. Tok sjednice ide u skroz kontra smjeru, umjesto da diskutujemo o programu rada i

mandataru, mi diskutujemo o programskim ciljevima i političkim platformama pojedinih političkih stranaka. Zato vas molim da diskutante usmjerite u tom pravcu.

SEAD AVDIĆ

Intervencija na mjestu gospodine Malkiću, zahvaljujem se. Imamo još poslanika, zastupnika gospodina Bakovića. Odustajete. Hvala vam. Ja vam se od sveg srca zahvaljujem na ovoj raspravi u protekla tri sata o kandidatu za predsjedavajućeg Vijeća ministara, odnosno odluci koju smo dobili od strane Predsjedništva. Hvala vam i na toleranciji i na kulturi dijaloga i mogu reći da ipak, da ovo pokazuje da ipak je promijenjen politički ambijent i da Predstavnički dom, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH ima snage da se suoči sa najvećim iskušenjima po državu BiH, i ako je izbor predsjedavajućeg Vijeća ministara, objektivno, nije u takvoj poziciji, u takvoj snazi političkoj da može jednostavno destabilizirati ili učiniti nešto značajnije s aspekta funkcioniranja ove države, ali, jednostavno neka demokratija pokaže svoj odgovor u smislu izbora predsjedavajućeg Vijeća ministara.

Ja sam dužan, s obzirom, nakon ovih svih diskusija, prijedloga, sugestija, zapažanja o programu predsjedavajućeg Vijeća ministara i gospodina Raguža dati riječ gospodinu Ragužu, koji bi htio i želio odgovoriti na nekoliko osvrta s aspekta programa aktivnosti za 2001. godinu, koj je podnio. Izvolite gospodine Raguž.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu predsjedatelju, biću vrlo kratak. Mislim da je do kraja jasno kako je počela procedura i kako će završiti. Meni je to bilo jasno u startu gospodo i ne treba mi to niko objašnjavati iz Alijanse, ja sam ponudio razgovor, ponudio sam program, ponudio sam ruku, ponudio sam volju naroda.

Dakle, nije bilo do mene i danas sam rekao reprezentativna Vlada, jer mislim da, na temelju onog što je urađeno, postoji jedan okvir koji treba jačati i graditi i nek uđe Alijansa u najvećem broju u taj dio, ali da ne može kohabitacija u BiH nikad neću reći niti prihvatiti. To je bio moj pristup. On će ovdje završiti tako kako će završiti i to trebamo poštivati.

Dakle, oni koji sad za vjernošću, nakon svega pružaju ruku a nisu je htjeli pružiti, nemaju legitimitet da to osporavaju meni ili nekome. Dakle, nećemo poimenično.

Što se tiče odgovora na i komentara na program, uvažavam svačije razmišljanje i zahvaljujem se, ali u osnovi mislim da nije bilo ni jednog ozbiljnog suštinskog komentara i upita u smislu koncepcije i vizije. Gospodo, BiH zaslužuje i srednjoročnu i kratkoročnu strategiju i viziju i jedna bez druge ne ide. To sam ja ponudio. To se možda nekome ne sviđa, ali bez vizije da mi moramo imati gospodarsku strategiju za pet godina i donositi kratkoročne mjere i zakone, pregovarati, oko svjetske trgovinske, pa gospodo mi smo sklopili u zadnja dva mjeseca nekoliko strateških ugovora. Ugovor sa Evropskom zajednicom o slobodnom izvozu tekstila, bez ikakvih ograničenja u sve zemlje EU. Ako to nije konkretan doprinos Vijeća ministara, neće Vijeće ministara proizvoditi, pa valjda se zna kakav je sustav ovdje, sa Hrvatskom, sa Jugoslavijom ćemo to uraditi sada i niz drugih stvari.

Dakle, ostaje to zapisano. Pa sad neko rekao ovako ili onako.

Što se tiče odgovornosti, jedan od mojih problema, koje sam imao u zadnje vrijeme jeste taj, što sam rekao gospodo, uvažavamo vas svih iz međunarodne zajednice, imao sam dijalog sa svima, nastojao sam da ne kažem tešku riječ, nastojat ću i danas, ali nemojte me uvjeravati da vi volite više ovu zemlju od bilo koga od nas ovdje i da želite bolje mojoj djeci ili Zlatkovoju ili nečijoj drugoj. Možda mi to još uvijek najbolje ne radimo, ali ta volja i to pravo, pa ako to ne pokrenemo, tu odgovornost, ja sam rekao Vijeće preuzimam, možete me udariti za ono što je Vijeće u tom periodu trebalo uraditi. Ako nije urađeno slobodno me udarite. U tom periodu neka mi neko nešto kaže, argument jedan šta je trebalo uraditi a nije urađeno, to su argumenti i,

Drugo, izvješće, gospodo predsjedavajući, ja sam očekivao intervenciju. Nije na dnevnom redu bilo izvješće. Vi ćete dobiti izvješće o radu Vijeća, kad bude na dnevnom redu i ja sam spreman i ministri i članovi Vijeća uz koje je ovo rađeno da podnesemo šta je rađeno. Dakle, ja nisam bio dužan podnositi izvješće. Ja sam dao jednu ilustraciju kao poticaj za razgovor i za raspravu. Što se tiče, kratko ću komentirati povratak. Ja sam namjerno stavio ove brojke, namjerno, jer su one odraz naše stvrnosti. Ja sam ih mogao prikriti. Gospodo, mi smo prije tri mjeseca formirali 4-5 mjeseci tek ministarstvo i vidjeli ste da ono ipak poprima državne poluge i funkcije radi neke stvari, postajemo partneri OHR-u, RTIF-u, UNHCR-u, EU, ne možemo drugačije, ako nećemo biti partneri zajedno, preuzimatimi odgovornost. Možemo mi zapisati 50% da se treba vratiti, a ako ne stvorimo pretpostavke, realne, propisima, finansijama, projektima, kako, i tu ima 12 mjera oko povratka, pa dajte osporite i jednu mjeru.

Što se tiče stranaka sa kojima sam razgovarao. Gospodo, svima sam ponudio... u jednom momentu sve stranke sa kojima sam razgovarao, to odgovorno tvrdim nisu me dovele u pitanje niti osobno niti rezultatski niti programski, ni jedna od stranaka, a u tom trenutku se odražavalo najmanje gospodine Neimarlija 60% biračkog tijela. Šta se poslije desilo, ja neću da objašnjavam. Nek svak izvuče zaključak, a u ovo ne bih kretao da nisam imao vaše glasove uočetku. Mislim da je to korektno da kažem, a svak se danas izjasnio i što se mene osobno tiče. Dakle, želim također jasno reći, da sam svjesno prihvatio ulogu koja je teška i koju ne bih poželio nikom drugom osobno, ali vjerujem da bi svak u nekoj situaciji isto tako od nas reagirao, shvaćajući težinu situacije, pokušaj traženja kompromisa za BiH, pokušaj susreta i nacionalnih i individualnih volja i prava i pokušaj traženja rješenja koje neće nikom osporiti pravo da kaže i ja hoću da živim u ovoj zemlji, da odgovorno upravljam sa njom i da dajem svoj doprinos. Evo, to bi bio, ja sam rekao davno, poštovaću svaku odluku ovog doma i Predsjedništva BiH i svoju dionicu ću istrčati do kraja korektno. Ja vam se zahvaljujem.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se predsjedavajućem Vijeća ministara gospodinu Ragužu. S obzirom da smo završili diskusiju i u cjelosti sagledali prijedlog odluke Predsjedništva BiH oko odobravanja imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara, predlažem da se Dom, shodno i dignitetu i jednostavno dostojanstvu ovog doma, shodno odgovornosti

svih nas koji sjedimo ovdje prema BiH, prema funkciji Poslovnika, shodno jednom ljudskom dignitetu, opredijelimo za odluku, odnosno za, prilikom glasanja za prijedlog Predsjedništva BiH. U tom smislu, znači, dajem na glasanje.

41 je prisutan poslanik, sa pravom glasa.

KO je za odobrenje imenovanja, znači Odluke Predsjedništva o imenovanju predsjedavajućeg Vijeća ministara gospodina Martina Raguža.

Ko je za?

Ne, može, procedura glasanja se ne smije prekidati. Procedura glasanja, žao mi je, mi smo tu da to uređujemo. Procedura se ne smije prekidati.

Ja vas molim, ko je za? Jesmo li izbrojali. Možemo poslije, kako da ne.

Ko je protiv odobrenja?

Ko je suzdržan?

U prvom krugu glasanja, ukupno je prisutno 41 poslanik, glasalo za 8 poslanika – protiv glasalo 21 i ostalo suzdržano 9 poslanika.

Sad prelazimo na glasanje po entitetima. Ja vas molim, iz ...Znači, nema potrebe provjera entitetskog glasanja, hvala vam na intervenciji. Evo imamo intervenciju, izvolite gospodine Lužanski.

IVO ANDIRIĆ-LUŽANSKI

Veljača je povijesni mjesec za narode i građane BiH, sjetimo se samo zadnjeg dana veljače 92.godine, a mnogi će se poslije ove sjednice sjećati i 7.veljače 2001.godine, s toga tražim da se pojedinačno izjasne, jer sumnjam na rezultate glasovanja, tražim pojedinačno izjašnjavanje zbog stenograma i zbog povijesnog sedmog dana, kada je borba hrvatskog naroda u ovom zastupničkom domu preglasana.

SEAD AVDIĆ

Legitiman zahtjev predsjedavajućeg Kluba HDZ-a, gospodina Lužanskog, ja molim sekretara da pridemo javnom izjašnjavanju i čitanju. Poštujemo proceduru.

BRANKA TODOROVIĆ

Šarganović Senad

SEAD AVDIĆ

Ja vas molim bez intervencije, gospodine Lužanski, molim vas.

IVO ANDIRIĆ-LUŽANSKI

/ne čuje se/

SEAD AVDIĆ

Ne sa kartonom, nego za, protiv ili uzdržan.

BRANKA TODOROVIĆ

Šarganović Senad – protiv
 Lagumdžija Zlatko – protiv
 Bogić Bogićević – protiv
 Imamović Muharem – protiv
 Filipović Omer – protiv
 Avdić Sead – protiv
 Kušljagić Mirza – protiv
 Kamberović Violeta – protiv
 Borić Adem – uzdržan
 Buturović Sead – uzdržan
 Mašović Amor – uzdržan
 Neimarlija Hilmo – uzdržan
 Brka Osman – uzdržan
 Vilić Ramiz – uzdržan
 Kulenović Salih – uzdržan
 Baković Mirko – za
 Ljubić Mariofil – za
 Grabovac-Titan miro – za
 Vukić Zdenko – za
 Andrić-Lužanski Ivo – za
 Belkić Beriz – protiv
 Filipović Mediha – protiv
 Zaćiragić Emina – protiv
 Begović Muhamed – protiv
 Lozančić Ivo – protiv
 Osmanović Bahrija – protiv
 Đedović Ibrahim – uzdržan
 Mehtić Halil – protiv
 Banjac Mirko - /govori Mirko Banjac nisu stvoreni uslovi za izjašnjavanje/

SEAD AVDIĆ

Za, protiv ili uzdržan, gospodine Banjac.

MIRKO BANJAC

Nisu stvoreni ustavni uslovi za izjašnjavanje. Ponovite u stenogramu, radi stenograma.

BRANKA TODOROVIĆ

Nisu stvoreni uslovi za izjašnjavanje, nisu stvoreni ustavni uslovi za izjašnjavanje, ali to je gospodin Mirko Banjac rekao.

Kovačević Ljubomir –
 Spasojević Zoran –
 Tošić Momir –
 Jovanović Miloš – isto
 Mijatović Mirko – isto kao i gospodin Banjac
 Bilbija Željko – protiv

Stokić Dušan – protiv
 Lolić Branislav – protiv
 Gligorić Tihomir – za
 Mirjanić Željko – protiv
 Malkić Abdurahman – uzdržan –
 oprostite nešto mi nije u redu
 Stanimirović Dragi – protiv
 Šašivarević Nedžad – protiv

SEAD AVDIĆ

I ovo je korisna intervencija poslanika Lužanskog. Imamo konačne – definitivne rezultate glasanja za kandidata predsjedavajućeg Vijeća ministara glasalo je 6 poslanika – protiv je bilo 21 poslanik – uz 9 uzdržanih – 6 poslanika nije glasovalo, sa konstatacijom koja je data.

Gospodin Banjac se javlja za riječ.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, cijenjeni gospodine Jelaviću, danas i ovdje, nisu stvoreni ustavni uslovi za izjašnjavanje i zbog toga tražim još jednom po treći put, da Kolegijum Predstavničkog doma u pisanoj formi dostavi odgovor na pitanje Kluba poslanika SDS-a.

Drugo pitanje, također, tražim da u pisanoj formi da Ustavno-pravna komisija, ako se još uvijek tako zove, zauzme stav po istom pitanju i da nas u pisanoj formi obavijesti, kao poslanički klub.

Treće, tražio sam i ponovo tražim, u ime Kluba poslanika SDS-a, da se ovdje donese zaključak da je obavezno i hitno formirati Dom naroda Parlamentarne skupštine da bi se moglo raditi u ovoj skupštini. Znači, molim da se formuliše slijedeći zaključak.

Predstavnički dom traži od nadležnih institucija, a ja više ne znam ko je, ja vjerujte mi da ne znam ko je, ja moram zato reći izraz koji ništa u biti ne znači, od nadležnih institucija da se hitno formira Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, kako bi se uspostavio ustavni rad Skupštine. Znači, zaključak posve jasan. Treba li ga još jednom ponoviti. Predsjedavajući, treba li još jednom ponoviti. Ne treba. Hvala vam.

BOGIĆ BOGIĆEVIĆ

Dame i gospodo, s obzirom na potrebu konstituisanja Vijeća ministara, Klub poslanika SDP-a BiH, podržan od poslanika još jednog broja političkih partija u Parlamentu, na osnovu člana 121. Poslovnika o radu, predlaže Rezoluciju o hitnom imenovanju predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH iz političkih stranaka koje imaju većinu u Predstavničkom domu. Tekst rezolucije je slijedeći.

Polazeći od odredbi člana 5. 4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima BiH, Predstavnički dom Parlamentarne

skupštine BiH, zahtijeva od Predsjedništva BiH, da odmah imenuje za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH kandidata koji ima podršku većine poslanika – zastupnika Predstavničkog doma, kako bi Predstavnički dom odobrio njegovo imenovanje.

Ova Rezolucija stupa na snagu danom donošenja.

Sarajevo, 7.02.2001.godine

Predlažemo da se gospodo predsjedavajući Dom izjasni o tekstu ove rezolucije i uputi se Predsjedništvu BiH. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Ima intervenciju poslanik Ljubić, zamjenik predsjedavajućeg.

MARIOFIL LJUBIĆ

Ja računam da smo mi vrlo ozbiljni zastupnici i poslanici, da želimo provoditi Ustav BiH, da ne želimo naovakav način derogirati Ustav BiH, uzimati ustavne ovlasti jednog od najbitnijih organa BiH, kao što je BiH, Predsjedništvo koje je bilo aktivno i koje je pored toga što nismo dobili odgovore, da li imamo sve uvjete za rad, predložilo je imenovalo čovjeka za predsjedavajućeg Vijeća ministara, ono je svoju funkciju vršilo, a sada da mi pokušavamo nekim zaobilaznim putem mijenjati Ustav. Šta li će tek biti, kad uspostavimo nešto drugo, onda nećemo trebati dolaziti ovdje nikako, ali čak da i to zanemarim, ako pročitamo članak 121. Poslovnika, samo stavak 2. treba imati najprije dnevni red, pa da u dnevnom redu možemo o tome raspravljati. Zahvaljujem.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Lužanski.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Izgleda da se dovodi u pitanje što je starije Ustav BiH ili Poslovnik o radu. U Ustavu BiH, članak 5. stavak 4. jasno se kaže da je Predsjedništvo u obvezi imenovati predsjedavajućeg ministra Ministarskog vijeća. Prema tome, nikakav poslovnik ne može biti stariji i nikakva rezolucija ne može biti starija od ustavne obveze Predsjedništva BiH.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Lužanskom. Ja predlažem 15 minuta pauze u ime Kolegija.

/PAUZA/

U toku realizacije tačke 2. mi smo dobili još dva prijedloga, jedan od gospodina Banjca u pisanoj formi koji ste dobili, također, na poslaničke klupe i drugi Prijedlog rezolucije o hitnom imenovanju predsjedavajućeg Vijeća ministara, uz potpis 22 poslanika. Da li ima potrebe da posebno obrazlože prijedlozi. Gospodin Borić.

ADEM BORIĆ

Gospodo predsjedavajući, Klub poslanika SDA, nakon ove iscrpljujuće sjednice i tačke koje smo imali na dnevnom redu, pročitali ovu rezoluciju i predlaže ovoj parlamentarnoj skupštini slijedeći zaključak, o kojem bi se trebalo odrediti, kojim se poziva Predsjedništvo BiH, da u skladu sa svojom ustavnom pozicijom, što hitnije utvrdi imenovanje predsjedavajućeg Vijeća ministara. To je prijedlog Kluba SDA.

SEAD AVDIĆ

Imamo alternativni prijedlog rezolucije u ime Kluba SDA.

MIRKO BANJAC

Molim vas, dame i gospodo, obzirom da se zaljučak odnosi na konstituisanje, dovršetak konstituisanja Parlamentarne skupštine, Klub SDS će se izjašnjavati samo po ovom pitanju, jer se radi iz domena konstituisanja, a to smo rekli na prošloj sjednici. Mi ne želimo osporavati konstituisanje. Mi se izjašnjavamo samo, mi smo na prošloj sjednici se izjasnili, mi se izjašnjavamo iz domena konstituisanja. Čim se završi ustavno konstituisanje, mi nastavljamo odlučivati o svemu. Mi radimo, mi ne štrajkujemo nego radimo.

SEAD AVDIĆ

Dobro, ovo je pojašnjenje.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Kada je u pitanje zaključak, odnosno prijedlog zaključka po dnevnom redu koji je danas bio ovdje, ja podržavam prijedlog zaključka gospodina Banjca, no, kada je u pitanju Rezolucija, ja pitam predsjedavajućeg, odnosno Kolegij. Kada je to stavljeno na dnevni red? Mis mo danas prihvatili, usvojili dnevni red, po kojem članku, vi se pozivate na članak 8. Članak 8. Može stupiti, odnosno po članku 8. može se postupiti prije početka sjednice a ne u završenoj jednoj ili dvije trećine sjednice. Ako bude trebalo, ja ću još kasnije se uključiti, samo tražim odgovor od Kolegija. Kada je ovo uvršteno na dnevni red? Da li je na početku sjednice ili se sada traži poslovnički ili je regulirano na samom tjeku sjednice, nova točka dnevnog reda, jer Rezolucija podrazumijeva novu točku dnevnog reda.

SEAD AVDIĆ

Obrazloženje gospodo predlađači Rezolucije. Imate pravo do 20 minuta obrazložiti Rezoluciju i potrebu stavljanja u okviru tačke 2.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Ja sam tražio da mi protumačite po kojem članku Poslovnika stavljate ovo na dnevni red. Ne može to.

SEAD AVDIĆ

Znači, u tački 2. Nakon realizacije, odnosno procedure glasanja, onako kako sam ja mogao da shvatim, stekli su se uvjeti da se jednom političkom rezolucijom, ovo je duboko političko pitanje, pozove Predsjedništvo da hitno imenuje drugog kandidata za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i to je apsolutno proizašlo iz realizacije tačke, isto kao i zaključak gospodina Banjca. Znači,

MIRKO BANJAC

Ne može biti rezolucija, može biti zaključak. Tu je problem. Rezolucija ne može biti.

SEAD AVDIĆ

Molim vas, da idemo parlamentarnom procedurom. Gospodin Miro Grabovac.

MIRO GRABOVAC-TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, vjerujte mi da mi je dodijalo danas izlaziti. Ja ne znam šta je ili sa mnom nešto nije u redu ili ovo stvarno se lomi preko koljena. Ovdje kaže u Rezoluciji da se zahtijeva od Predsjedništva BiH. Gospodo, iz SDP-a, zahtjev jednako sankcija. Ukoliko nekoga zahtijevate, onda ste u mogućnosti da nekoga sankcionirate, ako ne izvrši vaš zahtjev. Znači, ja mislim, pogledajte vi sa pravne strane. Znači, zahtjev, jednako sankcije i ne može se pozivati na članak 121. Poslovnika i traženje rezolucije po pitanju ovoga. Znači, i zahtijevati od Predsjedništva BiH, koja je durga institucija i koja je ovlaštena institucija i kojoj ne može se namećati kad će ona predložiti i kad ona to smatra shodnim da to treba uraditi, stoji u Ustavu BiH u kojem roku i kada je ona odgovorna da predloži mandataru Ministarskog vijeća. Ja smatram da ne može rezolucija ići ni u kom slučaju. Zaključak mislim da može postojati, ali on mora biti sasvim drugačije koncipiran i ne može zahtijevati od Predsjedništva. Toliko i Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Grabovcu. Idemo dalje. Poslovnička intervencija gospodina Ljubića, zamjenika predsjedavajućeg.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem, nije neka poslovnička, ali isto bih pitao Kolegij da se izjasni, da li je točka 2. Završena, nek Kolegij se izjasni, onda ćemo dalje o svemu. Ako se Kolegij izjasni ovako ili onako, onda ću pitati Ustavnu komisiju da ona kaže kakva treba biti forma ovog zaključka ili rezolucije, preporuke ili nečeg drugog. Toliko.

SEAD AVDIĆ

Jedan član kolegija je postavio pitanje i uputno je da Kolegij se povuče na pet minuta i da pokuša usaglasiti. Nema druge. Hvala vam.

/PAUZA/

Mi u Kolegiju nismo se mogli usuglasiti i postići politički konsenzus oko toga, da li je tačka 2.činom glasanja završena i da li je rezolucija, odnosno zaključci mogu biti predmet razmatranja u okviru tačke 2. Gospodin Ljubić smatra da je činom glasanja okončana tačka 2. Ako dobro tumačim. Željko i ja smatramo da je razlog za rezoluciju proizašao iz konteksta samog čina glasanja i novostvorene situacije u tčaki 2.,u realizaciji tačke 2. i da svaki poslanik shodno članu 121. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, ima mogućnost da iznese tekst rezolucije, o kojem se može Dom izjsniti i gdje treba da se opredijeli dom. Da li ga dostaviti komisiji na prethodno razmatranje, ili će direktno glasati o rezoluciji. Znači, to je tumačenje Kolegija, koje nije usaglašeno. U tom smislu, evo ja otvaram diskusiju. Dajem riječ gospodinu Lagumdžiji. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, cijenjene kolege poslanici – zastupnici, kasno je, nije uobičajeno da Parlament, odnosno Predstavnički dom radi do ovako kasno, u ranijim sazivima bar nije bila praksa, pa vjerovatno da smo malo i umorni.

Rezolucija koju smo mi ponudili je, akt za koji smatramo i iz ova 22 potpisa se vidi da je to jedan akt, kojim se nastoji utvrditi političke smjernice za nadležne institucije BiH. Rezolucija sama po sebi, ona se proceduralno može, možemo se oko nje sporiti jako dugo, ali nećemo nigdje otići, nećemo odmaći. Ova rezolucija je, samo na određen način skretanje pažnje javnosti bosanskohercegovačkoj i institucijama BiH, prije svega Predsjedništvu, da poštuje parlamentarnu većinu. Mi smo podnijeli ovu rezoluciju u postoji mogućnost da se sada u skladu sa Poslovníkom, pošto smo podnijeli rezoluciju, pod ovom tačkom dnevnog reda, da glasamo i da nakon glasanja konstatujemo da ima većina koja smatra da ovo treba da se uvrsti. To nije sporno. Međutim, to opet samo znači dalje nadmudrivanje i dalje razvlačenje procedure, koje nas neće nigdje odvesti. Ukoliko se slažete, cijenjene kolege poslanici, mi možemo kao jedan gest dobre volje, upravo traženja neke vrste kompromisa je bitna politička volja koja se iz ovoga iskazuje. Predsjedništvo može na bazi ove rezolucije da se ogлуši o tu rezoluciju i sad kad bi je ovdje jednoglasno usvojili i kad bi se složili oko kompletne procedure, ono to može opet da učini, ukoliko želi, ali se ovim iskazuje određena volja.

Mi smo spremni kao predlagači, ja želim da kažem da, ukoliko smatrate da je to nešto oko čega se mi ovdje možemo usaglasiti, da uvažavajući da smo ovu rezoluciju podnijeli Parlamentarnoj skupštini kao prijedlog, da tačka 1.ove rezolucije, kao što vidite, možete, imate je pred sobom, da ona bude zaključak. Dakle, ta tačka 1.da ja ne čitam, to je zaključak i da se Predsjedništvo ovaj zaključak, sa odgovarajućim materijalima da se vidi ko je ovo predložio, uputi, a nek onda ono čini s tim šta god želi i nek se odredi na odgovarajući način. Mislim da je to neka vrsta pokušaja da iz ovoga ifzađemo na jedan racionalan način.

Dakle, nije sporno da u ovoj situaciji, ovakvoj mi možemo izglasati ovu rezoluciju, ali to ničemu ne vodi, ništa novo nismo postigli, nema nikakvog novog kvaliteta. Ovaj zaključak, ovdje koji je, to je na neki način kompromis između onoga što je već ponuđeno ovdje i rečeno. Dakle, zaključak ovo što je pod tačkom 1.to je

zaključak i da se taj zaključak proslijedi Predsjedništvu sa današnje sjednice sa prijedlogom rezolucije kao dodatkom da se vidi koji, da je to uopšte predloženo u Parlament, iz čega se vidi da postoji ta većina. A, što se tiče prijedloga gospodina Banjca, ako mogu sugerisati, nije sporno za sve nas ovdje, to je trebao učiniti dodatne napore da se formira Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH i svi se slažemo s tim, jer mi znamo da sutra i kad konstituiramo Vijeće ministara, i kad usvojimo odgovarajuće zakonske prijedloge, da oni opet zahtijevaju verifikaciju u Domu naroda i nama je to svima jasno. Nama je svima ovdje u interesu da Dom naroda se što prije ustroji i da se izađe iz ove pat pozicije sa Domom naroda. Zato nema nikakvog razloga da se mi ovdje svi ne složimo na odgovarajući način da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine, kao što piše ovdje, da usvojimo zaključak, da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, od nadležnih institucija traži da se hitno formira Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH tačka. Za što sam rekao tačka. Zato što prihvatanje ovakvog zaključka, gospodina Banjca, bi moglo samo otvoriti novu raspravu o tome o ustavnosti svega onoga što smo do sada uradili. Dakle, da budemo vrlo jasni i čisti oko svega. Za nas nije sporno i ponavljam, još jednom, da svi zajedno dijelimo mišljenje da Dom naroda treba što prije ustrojiti. Ukoliko gospodine Banjac je takav zaključak za vas prihvatljiv, nema razloga da jedni drugima ne idemo u susret i to bi bila ova dva, da tako kažem prijedloga, za koje smatram da postoji mogućnost da nakon ovako napornog dana, gdje je puno krupnih riječi sa ove govornice izrečeno ipak uđemo u neke mirnije vode koje nisu bara.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Lagumdžiji. Poslanik Lužanski. Ja se izvinjavam Ivo, intervencija je bila.

MIRKO BANJAC

Naravno gospodo da sam ja voljan dogovarati se, ali evo ja imam ovdje pred sobom danas držim, upit je poslat i OSCE-u, što se tiče Doma naroda. OSCE priznaje, a mogu da i čitam, OSCE priznaje da minemamo dom naroda. Rezultati novembarskih opštih izbora tehnički su ovjereni 27.novembra 2000.godine. Tog dana su istekli mandati zakonodavnih tijela koja su izabrala delegate za sadašnji sastav Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, u skladu sa navdenim članom parlamentarna praksa zahtijeva da mandati, posebno iz ovih organa prestaju kada se raspuste tijela koja su ih izabrala. Dakle, gospodo mi nemamo Dom naroda Parlamentarne skupštine i ja ne tražim ništa drugo, nego da se to, da zaključak glasi onako, kako to stoji u tački 5.. Ustava. Mi možemo ovdje dodati. Nemoj da bježimo. Za što mi bježimo od Ustava? Za što bi bježali? Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, od nadležnih institucija, traži da se hitno formira Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, kako bi se rad Parlamentarne skupštine usaglasio sa Ustavom. Ako vam to nešto znači, ali ja od Ustava ne odustajem. To nema govora. Kad bi jendom odustali, više te nema. Hvala.

IVO ANDRIŽĆ-LUŽANSKI

Svi smo sigurno umorni, jer evo već devet sati praktički traje ova sjednica, ja bih želio upozoriti na članak 70. Vas gospodine predsjedavajući i na vašu obvezu da proglasite rezultate glasovanja, da proglasite da gospodin Raguž nije izabran za

mandatara Ministarskog vijeća i time je 2.točka dnevnog reda okončana. Dakle, želimo mi otvoriti proceduru i stavljati na novi dnevni red, morat ćemo i u tom slučaju pridržavati se Poslovnika o radu, stavaka koji govore članka 49,50, i 51. Koji govore, kako i na koji način se definira dnevni red. Kako se postavljaju nove točke na dnevni red i sve ostalo.

SEAD AVDIĆ

Čuli ste poruku, znači, zaključci i rezolucije, nakon čina glasanja je završena tačka 2.tako po stavu gospodina Lužanskog i u tom kontekstu prijedlog je da je bespredmetno razmatrati bilo šta drugo. Izvolite dalje.

MUHAREM IMAMOVIC

Uvažene kolege i kolegice, mislim stav gospodina Lužanskog bi bio ispravan da mi govorimo o nekoj drugoj materiji koja nije u okviru druge tačke dnevnog reda. Mi to možemo formulirati u fazama. Prvi zaključak je, rezultati glasanja su takvi i takvi, to je prvi stav akta ili odluke. Drugi stav, koji se može pretočiti u rezoluciju ili zaključak kako je gospodin Lagumdžija predložio i nastavak iste materije i ništa drugo i nije druga tačka dnevnog reda niti drugi dnevni red. Mi samo time završavamo svoju misiju po tom projektu koji se zove izbor predsjedavajućeg, ništa drugo.

SEAD AVDIĆ

Replika, poslanik Lužanski.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Članak na koji se poziva uvaženi zastupnik ima i stavak 2. Koji kaže da svaki zastupnik može podnijeti prijedlog rezolucije. Prijedlog rezolucije bit će razmatran na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči da je potrebno da prethodno razmatra komisiju. No, međutim, članak 47,48,49. Govore o tome kako se formulira dnevni red. Ovo je za nas nova točka dnevnog reda. Druga točka dnevnog reda je završena, gospodine predsjedavajući, kada vi proglasite rezultate glasanja, sukladno članku 70. to vam je i obveza.

SEAD AVDIĆ

Hvala zastupniku Lužanskom. Poslanik Šarganović.

SEAD ŠARGANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, svi smo umorni, međutim, naš je zadatak, zato smo izabrani da svoju dužnost obavljamo onako kako to od nas očekuju oni koji su nas birali i da u najboljoj namjeri onako kako je najbolje za BiH i za građane i za narode BiH i za očekivanja međunarodne zajednice, napravimo ono što je za svijet nas najbolje o čemu je govorio poslanik Zlatko Lagumdžija i ostali. Mi smo još u dnevnom redu druge tačke dnevnog reda i mislim da nam je to svima jasno. Kao što su prethodnici kazali, nije proglašeno ništa. Mi smo u dnevnom redu. Šta to znači? To znači da je u skladu sa tačkom dnevnog reda i predložena rezolucija, koja može biti i zaključak, ali koja nama svima ovdje koji smo prisutni koji smo danas

iscrpljivali se na ovom dnevnom redu, daje otvorena vrata, da možemo da kažemo da smo kvalitetan zaključak ili rezoluciju donijeli, koja će omogućiti Predsjedništvu da svoju obavezu koju ima, veoma brzo i efikasno uradi onako, kako će Parlamentarna većina u okviru demokratske Alijanse za promjene uraditi u interesu BiH, nas svih ovdje građana i naroda BiH. A, da je to tako, i da smo mi ustavni, ja moram pročitati jedan pasos iz onog dokumenta kojeg smo dobili od OHR-a.

Između ostalog se kaže: jedna od funkcija, gdje se po Ustavu, velikim slovom piše, daje specifična nadležnost jednom od domova član 5. Ustava BiH, jeste opet ustavna nadležnost Zastupničkog doma da odobrava imenovanje za predsjedavajućeg Vijeća ministara i poslije toga ka... koji on predlaže. To je napisao OHR i mi to svi ovdje imamo i mislim da ne trebamo se iscrpljivati o tome da li je ustavno i u vezi sa ovim što sam pročitao, ono što je predložio poslanik Lagumdžija, ono iza zareza, predloga gospodina Banjca uopće ne treba da stoji, jer je ovo ustavno. Vezano za to, za ovaj zaključak i za ovo, smatram da je naša obaveza i dužnost da danas izglasamo i rezoluciju i zaključak.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Šarganoviću. Ponovo zastupnik Lužanski.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Stvarno sam natjeran sada da pročitam članak 70. i ako imate svi poslovnike. Članak 70. kaže da na kraju glasačke procedure, predsjedatelj će proglasiti koliko je zastupnika bilo za, koliko protiv i koliko suzdržanih, te rezultate glasovanja zastupnika sa teritorija svakog entiteta, kako je predviđeno Ustavom članak 4.3.d. Ustava BiH, odjeljak 7. Dalje ide da imam pravo tražiti zapisnik. Nema dalje procedure.

Članak 122. Također, želim ovdje ponoviti, da amandmane imamo mi pravo zastupnici predložiti po ovoj rezoluciji, koja je ovdje van poslovnčki predložena, tijekom sjednice, ali mi smo to tek dobili sada, niti imamo mogućnosti niti je to poslovnčki uređeno da može rezolucija na kraju točke po članku 70. kada smo se izjasnili da može biti poslije. Ja msilim da nema potrebe da se nadmudrujemo ovdje. Može se sazvati nova sjendica, staviti ovo na dnevni red i mislim da će biti okej sve.

SEAD AVDIĆ

Hvala zastupniku Lužanskom. Poslanik Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Vidite, kako ja ovu stvar vidim, imam osjećaj i suviše je tumačimo, stalno tumačimo ovaj poslovnik pa se onda pomalo zapetljamo. Ako se sjećate gospodin Predsjedavajući je konstatirao koliko je bilo za koliko je bilo protiv, koliko je bilo suzdržano, čak je i evidentirao i glasno konstatirao i koliko je i po entitetima, dakle, on je uradio ovo što je predviđeno u članu 70. on je to uradilo, ali nije rekao zaključujem tačku 2. prelazimo na tačku 3. Mi sada, evo smo išli preko rezolucije. Mi sada u okviru te tačke predlažemo jedan zaključak, vezujući se za rezultate glasanja i ništa drugo, dakle, zaključak predlažemo da se donese zaključak, da idemo prema Predsjedništvu da postoji u ovoj skupštini 22 poslanika, koji čine većinu i predlažu

mandatara i ja ne vidim šta je tu problem. Ja se ne sjećam da je rekao tu rečenicu, zaključujem tačku 2.

SEAD AVDIĆ

Nemojte sa mjesta da se.

BERIZ BELKIĆ

Ja predlažem da,

MIRKO BANJAC

/govori sa mjesta/

Ja sam prvi predložio zaključak pa onda on i vi sad radite suprotno Poslovniku.

SEAD AVDIĆ

Gospodine Banjac. Zastupnik Lužanski je osporio pravo da možemo donijeti bilo kakav zaključak ili rezoluciju.

MIRKO BANJAC

Nije osporio moj zaključak.

SEAD AVDIĆ

Ma nema vaš ili naš zaključak. Zaključak je na principu tog. Nema toga.

BERIZ BELKIĆ

Dozvolite da ja završim. Ja predlažem da formu promijenimo u zaključak koji će biti kraj rasprave, odnosno tačke 2. na ovaj način da završimo tačku 2. sa ovim zaključkom. Ne mora biti rezolucija, nema potrebe izjašnjavanja, nema potrebe, nema Ustavno-pravne komisije, ocjene, procjene, nego jednostavno glasanjem ovdje da utvrdimo ko je za taj zaključak.

SEAD AVDIĆ

22 su poslanika predložila rezolucijau, koja je pretočena kasnije u zaključak. SDA, Klub poslanika predložio također zaključak. Gospodin Banjac u ime Kluba SDS predložio, također, zaključak. Što znači zaključak nije suprotan da može proisteći iz svake tačke dnevnog reda koja se razmatra. Znači, nije zabranjeno da tačka se može osmisliti jednim zaključkom, proizražava politički stav i stav ovog doma. Ponovo zastupnik Lužanski.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Članak 61. kojeg nisam namjerno htio, koji kaže da svaka tačka dnevnog reda, razmatra se prije donošenja odluke o njoj. Prema tome mi smo donijeli odluku po točki 2. dnevnog reda, kojeg smo imali danas. Ja ne znam o čemu ćemo sada razmatrati. 2. Tačka dnevnog reda je, dakle, sukladno članku 61. Poslovnika o radu

završena. Mis mo raspravili, glasovali i time je završeno. Ja ne znam čime još bi trebalo dokazivati ovdje o ispravnosti i ne ispravnosti moje tvrdnje.

SEAD AVDIĆ

Sva mišljenja su legitimna i to treba uvažavati. Da li se još neko javlja za riječ. Gospodin, poslanik Osman Brka.

OSMAN BRKA

Uvaženi predsjedavajući, uvažene kolege, mi smo došli u jedan čor-sokak i ja urpavo radi toga da ne bude čor-sokak i da dugo ne bi ovdje ostali, predlažem zaista kompromisno rješenje. Ako možemo prihvatiti ovaj zaključak koji je predložio predsjednik Kluba SDA, to je jedno kompromisno rješenje i mi vjerujemo da će Predsjedništvo postupiti najodgovornije kako je moguće da bi našlo čovjeka koji će biti novi predsjedavajući kandidat za Ministarsko vijeće. Znači, da mi ne prejudiciramo stvar, kome oni to treba da daju, oni će sigurno u konsultacijama sa određenim, međusobnim konsultacijama i sa konsultacijama sa ljudima drugim sa kojima treba da se konsultiraju, doći do tog zaključka, da mi sad ne prejudiciramo stvar i kažemo e upravo treba tu da da. Ja mislim da je ovo kompromis i da će oni raditi za dobro BiH i da će na taj način iz ovoga se naći izlaz. Ovdje sad možemo se nadmudrivati još dva tri sata, sa poslovnikom sa ovim i onim i imat ćemo na kraju ipak različita stajališta. Zbog toga, ja predlažem da uzmemo, da prihvatimo ovo kao rješenje i da završimo ovu sjednicu.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, da ne bi bilo nikakvih nesporazuma, mi nemamo iza ove rezolucije, koju smo mislili kao rezolucija, odnosno je li kompromis koji znači zaključak, spremni smo da prihvatimo da je to zaključak u formi tačke 1. ove rezolucije i da jednostavno sebi uštedimo truda ubjeđujući jedni druge, može li rezolucija ili ne može pod ovom tačkom, niti ima potrebe da glasamo o tome, je li rezolucija može ili ne može. Mi znamo da imamo većinu oko toga, ali opet ne vidmo svrhu tome, da pokazujemo, demonstriramo većinu. Nismo mi željeli da ponudimo rezoluciju, u kojoj bi stavili ime i prezime mandataru, ali mislim da ne bude nikakvih nesporazuma. Ja želim jasno i glasno sa ove govornice da obavijestim i vas kolege i javnost domaću, ove novinare koji su još uvijek ovdje koji nisu posustali i koji gledaju nas. Mi imamo mandataru, pa ime tog mandataru je gospodin Mijatović već rekao, bio u nekoj vrsti nedoumice. Gospodin Jelavić je rekao ime tog kandidata, kojeg mi predlažemo za mandataru i nikakva tajna nije. Mi ne želimo da ovdje pod firmom rezolucije provlačimo neke kandidate za mandataru pa da ovdje na neke trikove uvedemo neka imena. Ne radi se ni o kakvim trikovima, ni o kakvim tajnim rezolucijama, koje u sebi imaju neke dodatke u četiri oka. Naprotiv, mi smatramo, da imajući u vidu odredbe člana 5. Ustava BiH, člana 6. Zakona o Vijeću ministara i ministarstvima i uvažavajući činjenicu o kojoj smo danas razgovarali, da mi imamo, iz čega se vidi iz ove rezolucije, imamo jednu parlamentarnu većinu za koje matramo da Predsjedništvo treba o njoj obavijesiti i predložiti da se ponašaju u skladu sa demokratskom, da kažem tako, praksom, zemalja kojima težimo. Upravo iz tih razloga, SDP je, svoje potencijalne partnere u jednoj alijansi, savezu, zovite to kako god hoćete, jednoj grupaciji političkih stranaka, koje žele drugačijinačin, na drugom

političkom konceptu, kako se to ovdje kaže, možda da izađe sa predsjedavajućim za Vijeće ministara koje bi formiralo vladu, odnosno Vijeće ministara koje ima većinu i prijedlog naš je, već je ovdje rečeno akademik prof. dr. Božidar Matić. Nije to nikakva tajna. Ja na ovaj način obavještavam javnost, naš kandidat, kandidat SDP-a je prof. dr. Matić. Ja ne znam je li on nečiji zemljak, ali gospodin Matić je rođen U Bogatićima, čovjek završio srednju školu u Visokom, diplomirao na Elektrotehničkom fakultetu, ne želim, biografiju dostavit ćemo svima vama, biografiju kandidata, za kojeg obavještavamo. Nema tajni, molim vas. Želim reći da se iza ovoga ne kriju nikakve tajne. Mi samo predlažemo da se Predsjedništvo na ovaj način, meritoran način obavijesti o većini i o tome da mi u toj većini imamo kandidata iz SDP-a, koji se zove akademik Božidar Matić i očekujemo od Predsjedništva da uvaži tu respektabilnu činjenicu.

SEAD AVDIĆ

Imamo ljudi predložena tri zaključka, još jedanput zastupnik Lužanski.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Ja ću morati izgleda bliže sjediti ovdje. Uvažavajući sve ovo što je rečeno, tražim od Kolegija tumačenje, stanku od pet minuta i tumačenje članka 61.

SEAD AVDIĆ

Hvala zastupniku Lužanskom. Prihvatamo to.

HILMO NEIMARLIJA

Da bi se prekinulo s ovim diskutiranjem, koje je otišlo u formalna sad tumačenja, ja bih vas podsjetio samo na činjenicu da je zaključak kao forma internog karaktera, da mi nikakvim zaključkom ne možemo ni jedan organ izvan ovog doma ni na što obavezati. Pod broj jedan.

Pod broj 2. I ako se pretoči u zaključak, s obzirom na karakter ovog našeg ustrojstva i odnose pozicije, zapravo Predsjedništva i Skupštine BiH, imamo tu kombinaciju, predsjedničko-parlamentarnog sistema, niti mi možemo od njih šta zahtijevati niti oni od nas, postoji, budući da iza rezolucije, odnosno prijedloga i kolege Banjca, stoji težnja da se i javnost, a ne samo članovi Predsjedništva obavežu, da čine to, što je zapravo njihova i formalno-pravna dužnost ali i politička obaveza koju predviđa ova rezolucija SDP-a, ja bih zamolio podnosioc zaključaka, odnosno rezolucije, koja je predložena u zaključak da odustanu od zaključaka da bi jednostavno završili ovu, po mom sudu ipak ne produktivnu raspravu, jer prvobitni cilj, kako sam ja razumio, motive predlagača je bio, da se javnost zainteresira za problem i u ovom slučaju za modele rješavanja tog problema kod rezolucije SDP-a. Model je da se uvaži parlamentarna većina itd. Ja bih pozvao zaista predlagače da odustanu od zaključaka.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Neimarliji. Ipak pauza 10 minuta.

/PAUZA/

Kolegij se usaglasio, konsultirajući pravne stručnjake iz PD PSBiH, predlažemo sljedeći zaključak: SDP je olakšao situaciju i zaključak vratio u izvorni oblik rezolucije i stavio ga u parlamentarnu proceduru, tako da se predlaže da o njemu ne vodimo raspravu. Možemo voditi na jednoj od narednih sjednica. To je pod jedan.

Pod dva, zaključci koji se predlažu na sjednicama Predstavničkog doma predviđaju da se mogu konstituisati i usvajati samo u specifičnim slučajevima koji nisu regulisani Poslovnikom. To znači da takođe predlažemo gospodinu Banjacu da zaključak koji je predložio ide u parlamentarnu proceduru. U kojem obliku, neka to odredi Klub SDS. To je naš stav.

Izvolite. Ima pravo poslanik Banjac da ...

MIRKO BANJAC:

Poštovana gospodo, vi možete da mislite što god hoćete i ja to ne sporim. Ja tražim kao poslanik da se o mom zaključku glasa obzirom da, gospodine, niste u stenogram rekli da je tačka zaključena i da prelazite na sljedeću. Šta ja mogu, ja tražim stenogram koji je potpuno jasan. I ja diktiram kako će zaključak ići, u kojoj formi, a ne vi. Vi kao Kolegij imate pravo kao poslanik da kažete da li ste za to ili ste protiv toga. To ćete vi reći u toku glasanja. Ali vi, gospodo, ne možete da odlučujete o sudbini onog što sam ja kao poslanik predložio. Na to nemate pravo. I ja zahtijevam kao poslanik da moj zaključak ide na glasanje u formi koju ste dobili. A mogu ako to nešto za vas znači samo... Ne znači. Onda ide u predloženom formi.

SEAD AVDIĆ

Ja bih molio da gospodin Banjac završi svoju misao.

MIRKO BANJAC

Molim vas, samo da vam kažem. Ja tražim zaključak kakav jeste, jer jednostavno tvrdim da ćemo imati problema u radu ne budemo li imali Dom naroda. Ja ovim ni u primisli ne sporim da je Predstavnički dom konstituisan. Za mene je on konstituisan. I molim vas da se to precizno zna. Dakle, ja tražim zaključak kako bi se konstituisao i drugi dom, da dobijemo rad Parlamentarne skupštine u skladu sa članom IV Ustava BiH.

SEAD AVDIĆ

Ponavljam još jedanput stav Kolegija, da predloženi zaključak Kluba SDS nismo mogli svrstati u član 137. niti ima uporište u Poslvoniku. To znači da zaključak izlazi izvan ovih okvira. To nije naš stav, to je stav i pravnih stručnjaka koji su bili zajednički sa nama.

MIRKO BANJAC

Imam jedan prijedlog, možda će biti i kompromisan.

Da li vi, gospodo iz Kolegija, vidim da se trudite da čitate Poslovnik, što je meni drago, ja sam radostan zbog toga. Da vas pitam, ja imam pravo kao poslanik u toku sjednice proširiti dnevni red. Ima to pravo i SDP. A šta će biti ako mi proširimo

dnevni red, hoće li se nešto promijeniti. Nemojte tako. Evo pročitajte, evo ja kao poslanik vas pitam, mogu li ja tražiti proširenje dnevnog reda. Mogu li tražiti, ja samo pitam.

SEAD AVDIĆ

Kako da ne.

MIRKO BANJAC

Dobro, evo tražim proširenje dnevnog reda (upadice) Pa naravno, i to tražim, i to je vaš stav. Znači, donošenje zaključka, formulišem tačku – Donošenje zaključka o konstituisanju Doma naroda. Znači predlažem da se dnevni red proširi tačkom koja se zove: Donošenje zaključka o konstituisanju Doma naroda.

SEAD AVDIĆ

Hvala gospodine Banjac.

Ja konstatajem da smo mi završili tačku 2. Ja vas molim, znači, svi predlozi i u procesu realizacije dnevnog reda su legitimni i nema tu nikakvih problema.

Javio se poslanik Stokić. Molim vas, imamo pravo da saslušamo i druge poslanike.

DUŠAN STOKIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, mislim da se bespotrebno iscrpljujemo. Već smo umorni. 9-10 sati ovdje sjedimo. Danas smo više puta govorili, treba više tolerancije, treba više razumijevanja, mislim da su stvari koje ne zaslužuju toliko energije, toliko vremena svih nas. Većina nas je daleko ovdje više od 200 kilometara, treba da idemo i putujemo svu noć i sutra u sedam sati da idemo na posao. Ako smo već toliko vremena utrošili u ovo, ako smo maloprije rekli, dolazimo u jednu kontradiktornu situaciju. Tvrdimo da tačka dnevnog reda nije završena, kad gospodin Lužanski insistira da je završena a na kraju sad govorimo da je završena da ne može ništa da se stavi na dnevni red. Veoma je bitno da se ustavna procedura poštuje. Ja sam to rekao i u prvom obraćanju. Za što sad smeta da se izjasnimo o ovom prijedlogu gospodina Banjca. Mislim da je to legitimno njegovo pravo kao poslanika da traži da se izjasnimo, to je jedna veoma bitna stvar. Znači, ne samo to, ja bih čak tražio da se utvrdi odgovornost za što do sada nije konstituisan Dom naroda. Za što nije? Da bi ova skupština mogla da radi kako treba.

Prema tome, tu su ključne stvari, a vi to uporno pokušavate da tismemo u stranu i da se bavimo nekim perifernim stvarima. Prema tome, i ja predlažem da se tačka dnevnog reda stavi na glasanje da se o tome izjasnimo.

SEAD AVDIĆ

Znači imamo prijedlog da se proširi dnevni red, sa novom tačkom dnevnog reda, opet zastupnik Lužanski.

IVO ANDRIĆ-LUŽANSKI

Gospodine predsjedavajući, članak 50. Poslovnika o radu Zastupničkog doma, govori da se na početku sjednice utvrđuje, mijenja ili predlaže novi dnevni red. Mislim da je ne primjereno da sada na kraju evo desetosatnog gotovo rada, predložimo novi dnevni red i nove tačke.

SEAD AVDIĆ

Zaključujemo raspravu. Upozoren sam posebno, dnevni red se ne može proširivati. Može na početku kad se razmatra usvajanje dnevnog reda. U toku sjednice se ne može proširivati. To je jedno. Član 137. ne omogućava da se ovaj zaključak stavi jednostavno u okvir Poslovnika koji je pred nama. U tom smislu jednostavno nema mogućnosti da zaključak koji je gospodin Banjac predložio, jednostavno da se izjašnjavamo o njemu, ili jednostavno da proširimo dnevni red u smislu ponovno dobijanja povjerenja ovoga prijedloga gospodina Banjca. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na tačku 3. Dnevnog reda današnje sjednice koja je bila i naporna i puna iskušenja.

Tačka 3. je sasvim jasna, mi smo je definirali. Dva nova poslanika su danas položila zakletvu, zauzimaju mjesta u komisijama i u odborima Predstavničkog doma, ona koja su zauzimali njihovi prethodnici a to su gospoda Branko Dokić iz PDP-a i gospodin Hamdija Kulović iz Stranke za BiH. Njih zamjenjuju gospodin Željko Bilbija koji zauzima mjesta u adekvatnim komisijama u kojima je Branko Dokić bio, sa jednim daljnjim prijedlogom, gospoda Emina Začiragić u Komisiji za vanjsku trgovinu, a u Komisiji za saobraćaj i komunikacije, unutar same stranke se predlaže da zauzme mjesto Beriz Belkić. To je prijedlog, usaglašen prijedlog i Kolegija i jednostavno zahtjeva parlamentarnih stranaka, mjesta koja praktično u sasvim nedvojbeno i jasna. Da li možemo ići na glasanje oko ovog pitanja. Hvala vam.

Ko je za?

Ko je protiv?

Nemamo protiv.

Ko je uzdržan? Imamo uzdržanih. Hvala vam.

Nije sporno, ukupno je prisutno 41 poslanik. Za je glasalo 23 – protiv niko – suzdržano 3, određen broj poslanika nije glasao. Znači predlažemo da idemo i po entitetima.

Ko je za iz entiteta RS? Hvala vam.

Ko je iz entiteta Federacije BiH?

Imamo jednu korekciju, uz ponovno preračunavanje od prisutnih 41 u prvom krugu glasanja, glasalo za 33 – bila je greška – protiv je niko – suzdržano 3.

Po entitetima za Federacija BiH – za 26 – RS za 8, što se može zaključiti da je ovaj prijedlog dobio potrebnu većinu i entitetsku i u tom smislu, znači, konstatujem da su izabrani novi članovi komisija, verifikovan prijedlog i ja vam se zahvaljujem na današnjoj sjednici, na saradnji i na punom stupnju tolerancije.

Sjednica je završena u 21.00 sati.